

หนังสือทำวัตรสวดมนต์แปล

วัดสีกุก

ตำบลน้ำเต้า อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หนังสือทำวัตรสวดมนต์แปลและบทพิเศษต่างๆ

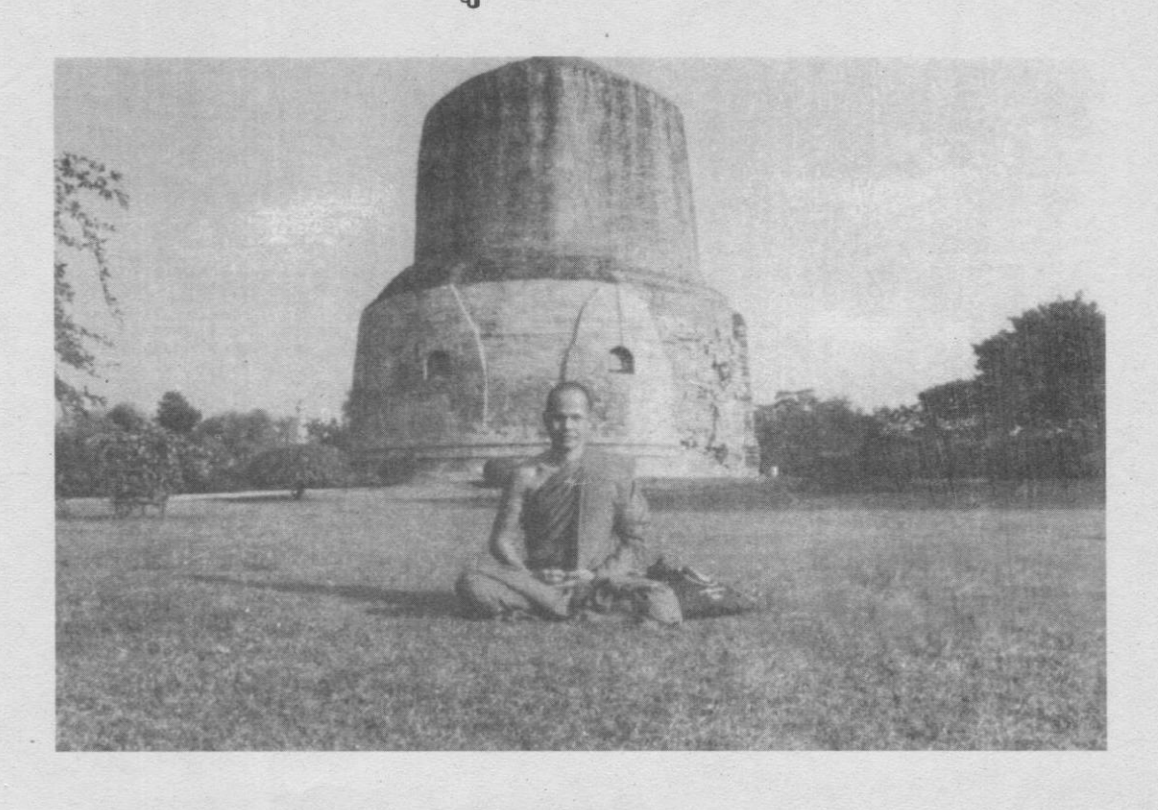
หนังสือทำวัตรสวดมนต์แปล
และบทพิเศษต่างๆ

สำหรับ

พระภิกษุ-สามเณร-อุบาสก-อุบาสิกาและนักเรียน

รวบรวม โดย

พระครูชินธรรมาภรณ์

วัดสีกุก

ตำบลน้ำเต้า อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๐๓๕-๗๘๒๖๔๓, ๐๘๑-๔๘๕๓๓๙๗

ขอเชิญพี่น้องชาวไทย ร่วมใจปฏิบัติ
คิดดี ทำดี ตามพระราชดำรัส
คุณธรรม ๔ ประการ

"...คุณธรรมที่ทุกคนควรจะศึกษาและน้อมนำมาปฏิบัติ มีอยู่สี่ประการ..."

ประการแรก คือการรักษาความสัจ ความจริงใจต่อตัวเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

ประการที่สอง คือการรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติ อยู่ในความสัจความดีนั้น

ประการที่สาม คือการอดทน อดกลั้นและอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัจสุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด

ประการที่สี่ คือรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง.

คุณธรรมสี่ประการนี้ ถ้าแต่ละคนพยายามปลูกฝังและบำรุงให้เจริญงอกงามขึ้นโดยทั่วกันแล้ว จะช่วยให้ประเทศชาติบังเกิดความสุข ความร่มเย็น และมีโอกาสที่จะปรับปรุงพัฒนาให้มั่นคงก้าวหน้าต่อไป ได้ดังประสงค์..."

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาราช

ในพระราชพิธีบวงสรวง สมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า

ณ ท้องสนามหลวง วันจันทร์ที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๒๕

คำนำ

หนังสือทำวัตรสวดมนต์ ของวัดสีกุกที่จัดพิมพ์ขึ้นนี้ เนื่องจากทางวัดสีกุกได้มีการทำวัตรสวดมนต์แปลมาโดยตลอด นอกจากนั้นทางวัดได้จัดกิจกรรมส่งเสริมศีลธรรมมาเป็นเวลา ๒๐ กว่าปี มีผู้มาร่วมกิจกรรมปีละหลายพันคน เมื่อมาพบหนังสือทำวัตรแปลจึงมีความสนใจขอไปบ้าง และมีคณะอุโบสถหลายวัด มีความสนใจจะทำวัตรแปลบ้างจึงขอไปเช่นกัน ซึ่งทางวัดจัดพิมพ์มาหลายครั้ง หลายรุ่น มาระยะนี้หนังสือใกล้จะหมดจึงจัดพิมพ์ใหม่ โดยอาศัยผู้มีศรัทธาเห็นประโยชน์เป็นธรรมทาน ช่วยส่งเสริมศีลธรรมเพื่อให้พระพุทธศาสนาเจริญมั่นคงสืบไป จึงร่วมใจบริจาคทรัพย์จัดพิมพ์หนังสือนี้ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม อาตมาขออนุโมทนามา ณ โอกาสนี้

และเนื่องจากวัดสีกุก เป็นวัดเก่าสมัยกรุงศรีอยุธยา ก่อสร้างมา ๓๐๐ กว่าปี มีผู้สอบถามอยู่เสมอถึงความเป็นมาของวัดสีกุก เพราะเป็นชื่อที่แปลกและแปลไม่ได้ คิดว่าในประเทศไทย คงมีเพียงวัดเดียวเท่านั้นที่ชื่อไม่ซ้ำใคร จึงตั้งใจไว้ว่าจะรวบรวมประวัติความเป็นมาไว้เป็นหลักฐาน ตลอดทั้งการจัดกิจกรรมส่งเสริมศีลธรรมสงเคราะห์ประชาชนก็มีอยู่หลายโครงการ จึงขอนำประวัติและกิจกรรมของวัดลงพิมพ์บ้างตามสมควร หวังว่าจะเป็นประโยชน์แด่ท่านผู้สนใจสืบไป

โอกาสนี้ ขอขอบใจ ขออนุโมทนา ที่ทุกๆท่านได้ช่วยเหลือให้การสนับสนุนส่งเสริมตลอดทั้งได้ให้ความอุปถัมภ์ทะนุบำรุงในกิจการงานต่างๆด้วยดีตลอดมา

ขอทุกท่านจงปราศจากทุกข์โศกโรคภัย สิ่งเลวร้ายทั้งหลายทั้งปวง คุณพระคุ้มครองมีแต่ความสุข ความเจริญ โชคดีมีลาภ โดยทั่วกันทุกประการเทอญ

พระครูชินธรรมาภรณ์

เจ้าอาวาสวัดสีกุก เจ้าคณะอำเภอบางบาล

วัดสีกุก ๐๘๑-๔๘๕๓๓๙๗, ๐๓๕-๗๘๒๖๔๓

พระครูชินธรรมาภรณ์

เจ้าคณะอำเภอบางบาล วัดสีกุก

ภาพพระพุทธชินราชในอุโบสถวัดสีกุก

วัดสีกุก สร้าง พ.ศ. ๒๒๔๐

พระธาตุเจดีย์ เจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ

รับพัดสำนักปฏิบัติธรรมดีเด่น
ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

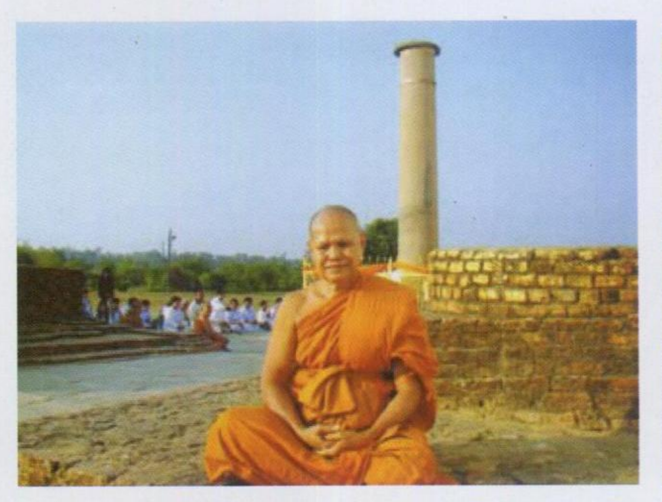
รับพัดวัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่น
ประจำปี ๒๕๕๑

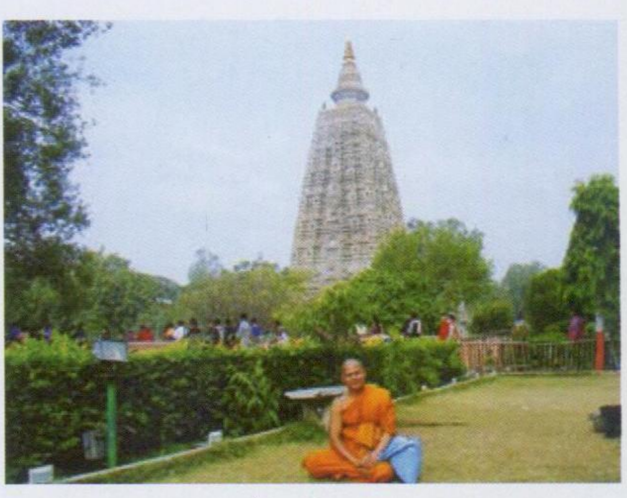
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
ทรงมอบของที่ระลึก

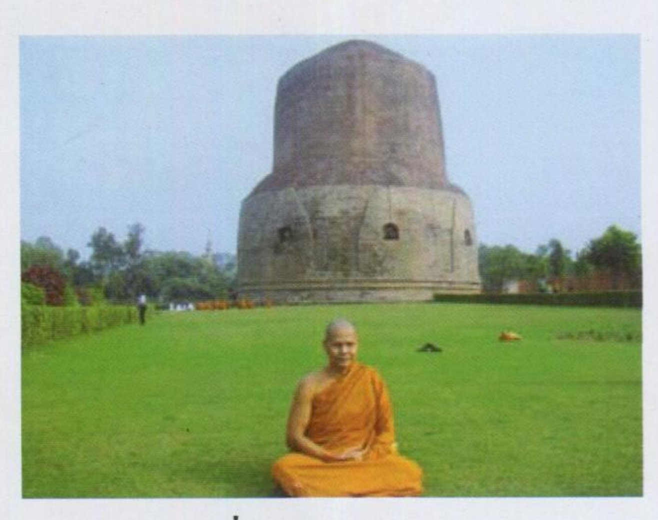
พระองค์เจ้าโสมสวลีฯ
ทรงมอบของที่ระลึก

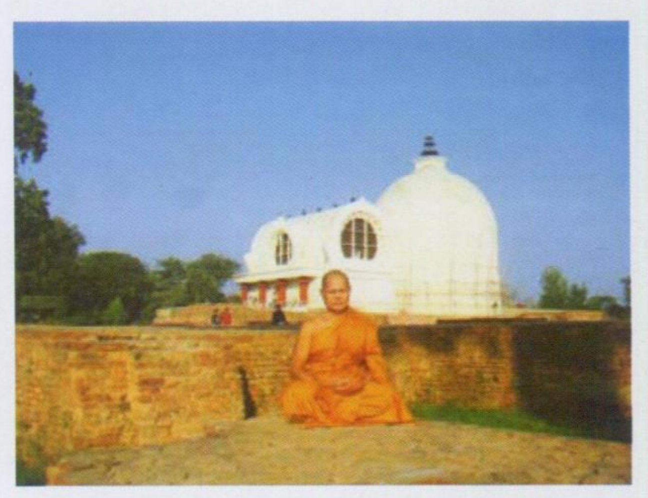
สถานที่ประสูติ ลุมพินีวัน

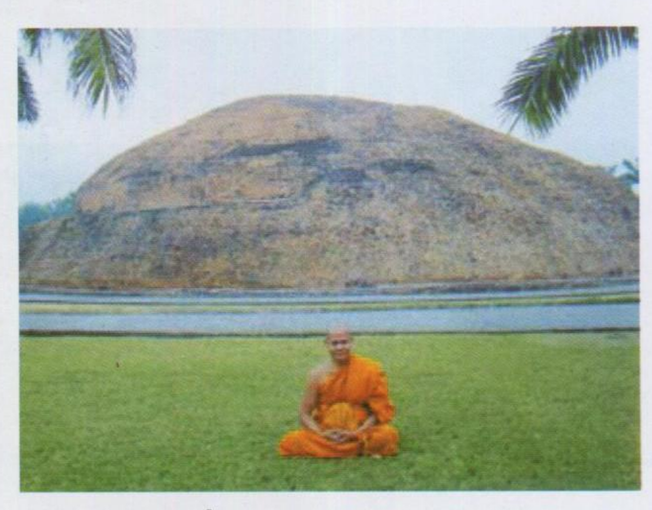
สถานที่ตรัสรู้ พุทธคยา

สถานที่ปฐมเทศนา สารนาถ

สถานที่ปรินิพพาน กุสินารา

สถานที่ถวายพระเพลิง กุสินารา

คันธกุฎี กุฎีพระพุทธเจ้า เขาคิชกูฏ

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕

เสด็จประพาสต้น ครั้งที่ ๒ ประทับแรมวัดสีกุก

ทรงถ่ายภาพเพื่อบันทึกความทรงจำด้วยลายพระหัตถ์พระองค์

ปัจจุบันทางวัดสร้างอนุสรณ์สถาน ไว้ให้สักการะบูชาเป็นศิริมงคล

โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดสีกุก

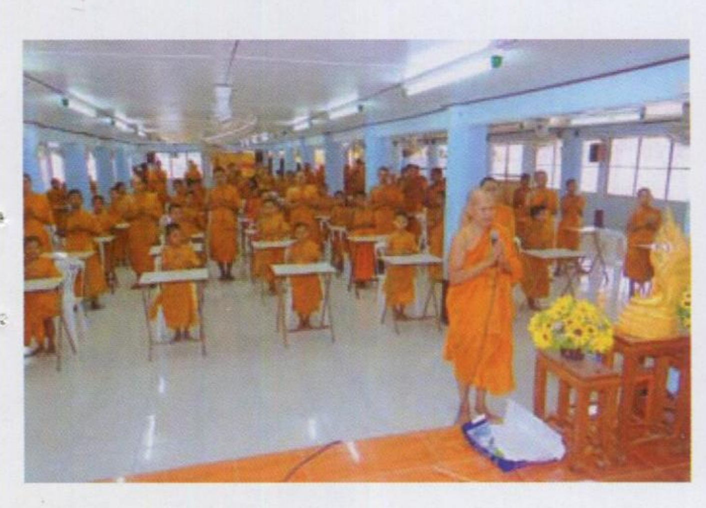
๑ - ๒๕ เมษายน ประจำทุกปี รับสมัคร ๑๕๐ คน

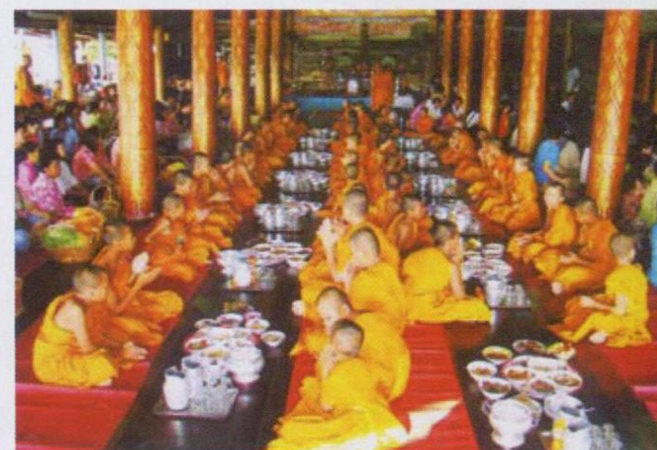

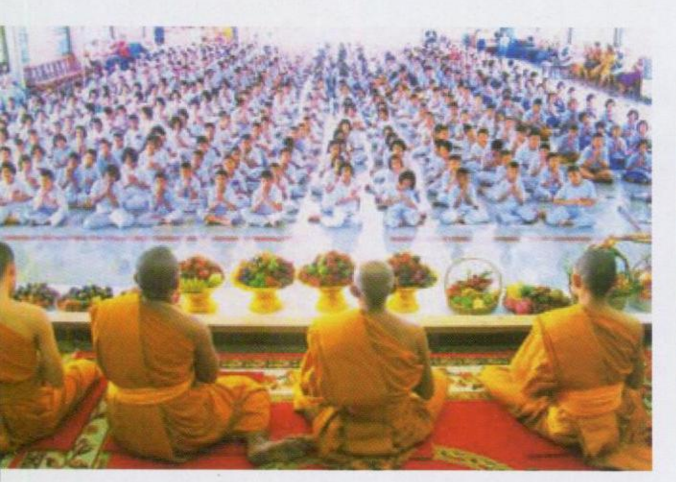

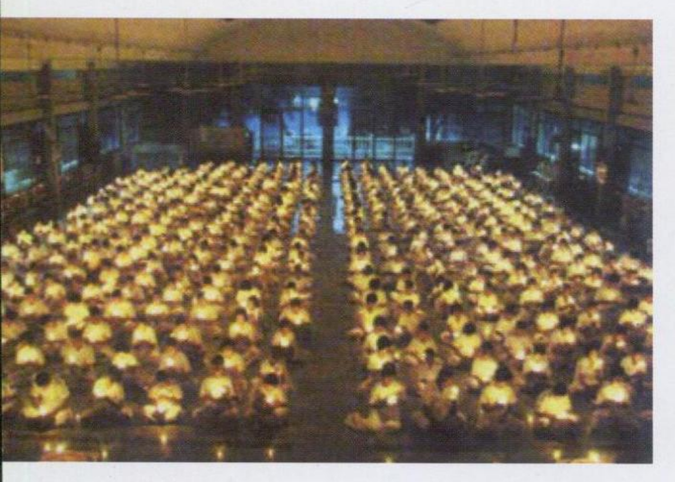

โครงการส่งเสริมศีลธรรม เพื่อพัฒนาเยาวชน วัดสีกุก

รุ่นละ ๓ วัน ๒ คืน สมาทานศีล ๘

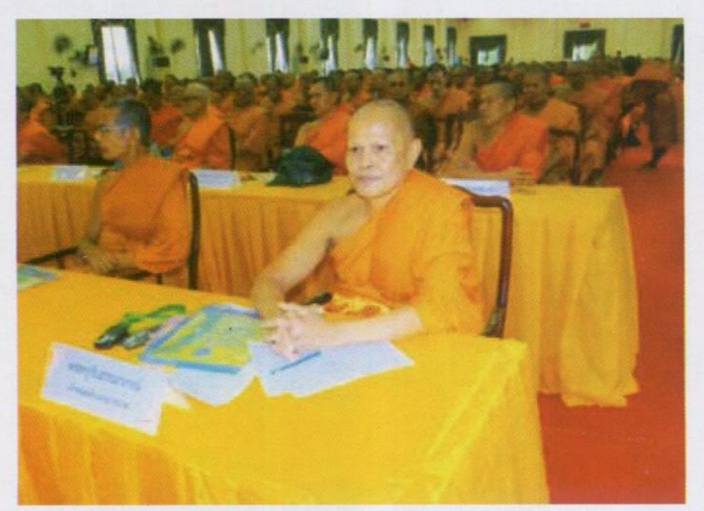

กิจกรรมผลงานเจ้าคณะอำเภอบางบาล

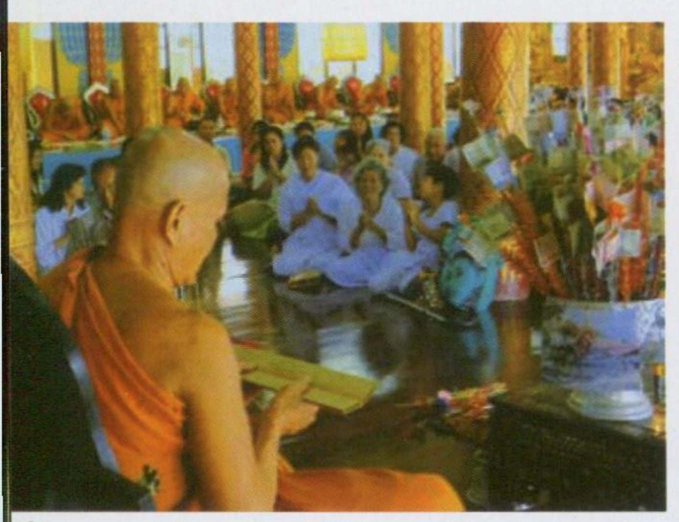

แสดงธรรม ณ หอมณเฑียรธรรม
ในพระบรมมหาราชวัง ครั้งที่ ๕

กิจกรรมพิเศษ
วันพ่อแห่งชาติ - วันแม่แห่งชาติ ประจำทุกปี

สารบัญ

หน้า

สารบัญ

วัดสีกุก ดินแดนที่เป็นอนุสรณ์ แห่งประวัติศาสตร์

ค่ายพม่าที่สีกุก

โดย อ.พยนต์ ทองคำเจริญ

สีกุก แห่งนี้ได้ถูกจารึกไว้เป็นอนุสรณ์ในประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยา มาช้านานกว่า ๒๓๐ ปีเพื่อเตือนใจให้พี่น้องลูกหลานไทยได้ระลึกถึงดินแดนแห่งความหลัง ที่พม่าได้เคยใช้เป็นที่ตั้งฐานทัพ สร้างความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ให้กับกรุงศรีอยุธยา จนชาวไทยต้องชอกช้ำและควรจดจำไปตลอดกาล

เมื่อพ.ศ. ๒๓๐๗ พระเจ้ามังระ กษัตริย์พม่าได้สั่งเกณฑ์กองทัพพลฉกรรจ์ ราวๆ ๒๕,๐๐๐ คน สรรพช้างม้า เครื่องศาสตราวุธยกกำลังมาเตรียมพร้อม เพื่อตีกรุงศรีอยุธยา โดยจัดแบ่งเป็น ๒ ทัพ ทัพหนึ่งให้มังมหานรธา เป็นแม่ทัพใหญ่คุมทัพทหารยกมาทางใต้ เข้าตีเมืองทวาย ยึดได้แล้วไม่รอรั้ง รุกเข้าตีกรุงศรีอยุธยาทันที อีกทัพหนึ่งนั้นเนเมียวสีหบดี เป็นแม่ทัพใหญ่ ยกทัพเข้ามาทางเหนือ ตีหัวเมืองรายทางของไทยเรื่อยไป โดยให้ไปบรรจบกับมังมหานรธา เพื่อรวมกำลังเข้าตีกรุงศรีอยุธยาพร้อมกันทั้งสองทัพ ฝ่ายข้างกรุงศรีอยุธยา พระเจ้าเอกทัศน์ทรงทราบข่าวศึกยกมา จึงมีดำรัสสั่งให้มหาเสนาบดี จัดแจงเกณฑ์กองทัพตามหัวเมืองทั้งปวงให้มาช่วยป้องกันพระนคร มังมหานรธาแม่ทัพทางใต้ยกทัพมาหมื่นหนึ่งจากเมืองทวายเข้ามาทางเมืองสุพรรณบุรี รุกเข้ามาชิดแทบชานพระนคร ตั้งค่ายใหญ่ลงที่ **"บ้านสีกุก"** กองทัพไทยก็ได้ยกออกมาต้านทานขัดขวาง กลับถูกพม่าตีแตกยับเยิน ข้างเนเมียวสีหบดีแม่ทัพทางเหนือยกพลตีหัวเมืองใหญ่น้อยตามรายทาง ได้ชัยชนะเรื่อยมา จนถึงชานพระนครเข้าตั้งค่ายใหญ่ที่ตำบลป่าฝ้ายปากน้ำประสบ กองทัพไทยยกพลเข้าต่อสู้ขัดขวางก็ถูกตีแตกอีกเช่นกัน ในที่สุดพระเจ้าเอกทัศน์ทรงพิจารณาเห็นว่า ข้าศึกครั้งนี้กล้าแข็งนัก เหลือกำลังที่กองทัพไทยซึ่งออกไปสกัดรับ จะต่อสู้เอาชัยชนะได้ จึงดำรัสสั่งให้หากองทัพทั้งปวง เข้ามารวมกำลังตั้งมั่นอยู่ในพระนครแห่งเดียวกรุงศรีอยุธยาต่อต้านพม่า

มิให้ชิงชัยชนะไปได้สะดวก เป็นเวลาช้านานเกือบสองปี มังมหานรธาแม่ทัพใหญ่ฝ่ายใต้ที่ตั้งค่ายใหญ่อยู่ ณ บ้านสีกุก ป่วยหนักและถึงแก่กรรมลง อำนาจสิทธิ์ขาดในการบัญชาศึกทั้งด้านเหนือและด้านใต้ ตกอยู่แก่เนเมียวสีหบดีแต่ผู้เดียว

พม่าระดมยิงปืนใหญ่เข้ามาในกรุงเป็นผลสำเร็จทุกครั้ง ทั้งไพร่พลฝ่ายไทยก็อ่อนกำลังลง ในที่สุดพวกพม่าก็ตีกรุงศรีอยุธยาได้ เมื่อวันอังคารที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๓๑๐ และได้เผาผลาญบ้านเมืองอย่างยับเยิน ยามกลางคืนแสงเพลิงจับท้องฟ้าสว่างดังกลางวัน

ในปัจจุบันแนวคันค่ายพม่าที่ตั้งเป็นแนวยาวหลายเส้น โอบล้อมบริเวณหลังวัดสีกุกอยู่นั้น ก็ยังปรากฏหลักฐานให้เห็นอยู่บ้าง แต่ก็เหลือน้อยเต็มที เพราะมีอยู่สมัยหนึ่งชาวบ้านคิดว่า กำแพงคันค่ายพม่านี้ ขืนปล่อยทิ้งไว้จะเป็นเครื่องเตือนให้เกิดความชอกช้ำใจ กลายเป็นค่ายอัปยศที่ปล่อยให้พวกพม่ามาตั้งค่ายเหยียบจมูก จนตีกรุงศรีอยุธยาได้สำเร็จ จึงพากันรื้อเอาอิฐคันค่ายไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นเกือบหมด คงเหลือแต่เพียงซากอิฐหักพังทับถมกัน พอเห็นเป็นแนวคันค่ายอยู่บ้างเท่านั้น

จากผู้เฒ่าเล่าขานต่อๆกันมาว่า ตอนที่พวกพม่ายกทัพมาตั้งค่ายที่สีกุกนั้น พระเณรในวัดสีกุกต่างก็ต้องหนีไปหมด พม่าจึงใช้สถานที่วัดเป็นกองบัญชาการ และเป็นที่พักของแม่ทัพนายกอง เอาวิหารเก่าเป็นที่เก็บอาวุธและดินปืน เมื่อประมาณ ๘๐ ปีมานี้ทางวัดได้ถมดินทำโคก เพื่อสร้างอุโบสถหลังใหม่ให้สูงขึ้น จึงช่วยกันเก็บเอาอาวุธสงครามเก่าๆที่พม่าทิ้งไว้ เช่น ปืนใหญ่และลูกปืนใหญ่ ไปใส่ฝังไว้ใต้โคกอุโบสถเป็นจำนวนมาก ดังนั้น สีกุก จึงถูกจารึกลงในประวัติศาสตร์ และเป็นดินแดนอันควรเป็นอนุสรณ์เตือนใจให้ชาวไทยทุกคน พึงระลึกอยู่เสมอว่า หมู่บ้านสีกุก เป็นชานพระนครแท้ๆ เปรียบเสมือนเป็นชานบ้านของเราเอง แต่เหตุใดข้าศึกจึงทนงองอาจเข้ามาตั้งค่ายอยู่ถึงชานพระนคร เสมือนมายืนวางอำนาจอยู่บนชานบ้านของเรา โดยเจ้าของบ้านไม่กล้าต้านทานขัดขวาง ปล่อยให้ข้าศึกใช้บ้านสีกุกเป็นฐานทัพตั้งป้อมค่ายขุดคูอยู่นานถึงสองปี ถึงกับลงแรงเผาอิฐก่อกำแพงเลียบพื้นที่พัก และถนนอย่างพูนฐานมั่นคงและเดินลอยนวลอยู่ได้เสมือนบ้านตนเอง ที่เป็นเช่นนี้มักเกิดขึ้นอยู่กับเหตุการณ์บ้านเมืองของไทยเราเอง ซึ่งแสดงถึงความไม่สงบเรียบร้อยแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น ขาดความสามัคคีกลมเกลียว คิดแต่จะเอารัดเอาเปรียบและทำลายกันเอง

จนอ่อนกำลังลงทั้งสองฝ่าย ข้าศึกจึงถือโอกาสนี้เข้าโจมตีซ้ำเติมทันที ในที่สุดก็ต้องอยู่ในอำนาจของเขาทั้งหมด

จึงขอวิงวอนชาวสีกุก ชาวอยุธยา ตลอดทั้งชาวไทยผู้รักชาติทุกหมู่เหล่า จงหมั่นระลึกถึงหมู่บ้านสีกุก ดินแดนแห่งความหลังที่ข้าศึกเคยสร้างความเศร้าสะเทือนใจไว้เป็นบทเรียน แล้วหันหน้ามาสามัคคีปรองดองกัน อย่าแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น และอย่าคิดมุ่งทำลายซึ่งกันและกันต่อไปอีกเลย มิฉะนั้นประวัติศาสตร์จะซ้ำรอย ศัตรูจะจู่โจมถึงชานบ้านโดยไม่มีกำลังจะต่อสู้เช่นเดียวกับเหตุการณ์ที่บ้านสีกุก อันเป็นอนุสรณ์แห่งความเศร้า ที่เราต้องจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ไปอีกนานแสนนาน

ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ นี้ เป็นปีที่วัดสีกุกได้ก่อสร้างมาเป็นเวลาครบ ๓๑๕ ปี นับว่าวัดสีกุกได้ยืนยงคงอยู่คู่บ้านเมืองมาเป็นเวลายาวนาน แม้จะต้องผ่านศึกสงคราม ก็ไม่ถูกทำลายสูญหายกลายเป็นวัดร้าง คงเป็นเพราะกุศลบุญบารมีและอำนาจของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่สถิตย์อยู่ ณ วัดสีกุกนี้ และเป็นการโชคดีของพวกเราชาวบ้านสีกุก และชาวบ้านใกล้เรือนเคียง ที่ได้อาศัยวัดนี้เป็นศูนย์รวมได้สร้างกุศลบุญบารมีเพิ่มความเป็นศิริมงคลให้กับตนเอง และส่วนหนึ่งขออุทิศให้แก่บรรพบุรุษ ผู้มีอุปการะคุณแก่วัดสีกุก ทุก ๆ ท่านด้วย พร้อมกันนี้ ก็ขอเชิญท่านทั้งหลาย ได้โปรดช่วยอุปถัมภ์ดูแลรักษาวัดสีกุกของเรา ให้ดำรงคงอยู่ด้วยความเจริญรุ่งเรืองมั่นคงก้าวหน้ายั่งยืนสืบไปตลอดกาลนาน เทอญฯ...

****

น้ำพระทัยของ
สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

อันตัวพ่อ ชื่อว่า พระยาตาก ทนทุกข์ยาก กู้ชาติ พระศาสนา
ถวายแผ่นดิน ให้เป็น พุทธบูชา แด่พระศาสดา สมณะ พุทธโคดม
ให้ยืนยง คงถ้วน ห้าพันปี สมณะพราหมณ์ชี ปฏิบัติ ให้พอสม
เจริญสมถะ วิปัสสนา พ่อชื่นชม ถวายบังคม รอยบาท พระศาสดา
คิดถึงพ่อ พ่ออยู่ คู่กับเจ้า ชาติของเรา คงอยู่ คู่พระศาสนา
พุทธศาสนา อยู่ยง คู่องค์กษัตรา พระศาสดา ฝากไว้ ให้คู่กัน

คำประกาศอุโบสถ

สำหรับพระสอนสัปบุรุษให้ว่าตามก่อนให้ศีล

สาธุ ยังประโยชน์ให้สำเร็จละหนา. **พุทธสุโพธิตา** ความเป็นตรัสรู้ดีแห่งพระพุทธเจ้าหน้ะ ฯ

สาธุ ยังประโยชน์ให้สำเร็จละหนา. **ธัมมสุธัมมตา** ความเป็นธรรมดีแห่งพระธรรมความชอบหน้ะ ฯ

สาธุ ยังประโยชน์ให้สำเร็จละหนา. **สังฆสุปฏิปัตติ** ความปฏิบัติดีแห่งพระสงฆ์หน้ะ ฯ

อโห พุทโธ พระพุทธเจ้าเป็นผู้ตรัสรู้ แล้วชอบเอง พระองค์ตรัสรู้ดับเพลิงทุกข์เพลิงกิเลส เป็นอัศจรรย์น่าเลื่อมใสจริงๆ

อโห ธัมโม พระธรรมที่พระผู้มีพระภาคตรัสสอนแล้วดี เป็นธรรมดับเพลิงทุกข์เพลิงกิเลส เป็นอัศจรรย์น่าเลื่อมใสจริงๆ

อโห สังโฆ พระสงฆ์เป็นผู้ปฏิบัติดี ท่านปฏิบัติดับเพลิงทุกข์เพลิงกิเลส เป็นอัศจรรย์น่าเลื่อมใสจริงๆ

สัพเพ สัตตา สัตว์ทั้งหลายทั้งสิ้น. **อเวรา** จงอย่าได้มีเวร คือ อย่าได้เบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย ฯ

สัพเพ สัตตา สัตว์ทั้งหลายทั้งสิ้น. **อัพยาปัชฌา** จงอย่าได้มีความลำบาก คือ อย่าได้มีความเจ็บป่วยไข้เลย ฯ

สัพเพ สัตตา สัตว์ทั้งหลายทั้งสิ้น. **อนีฆา** จงอย่าได้มีความคับแค้น คือ อย่าได้มีความทุกข์ร้อนเลย ฯ

สัพเพ สัตตา สัตว์ทั้งหลายทั้งสิ้น. **สุขี อัตตานัง ปริหรันตุ** จงมีความสุข รักษาตนพ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด ฯ

คำประกาศองค์อุโบสถ

อชฺช โภนฺโต ปกฺขสฺส อฏฺฐมีทิวโส เอวรูโป โขโภนฺโต ทิวโส, พุทฺเธน ภควตา ปญฺญตฺตสฺส ธมฺมสฺสวนสฺสเจว, ตทตฺถาย อุปาสกอุปาสิกานํ อุโปสถสฺส จ กาโล โหติ, หนฺท มยํ โภนฺโต สพฺเพ อธ สมาคตา, ตสฺส ภควโต ธมฺมานุธมฺมปฏิปตฺติยา, ปูชนตฺถาย, อิมญฺจ รตฺตึ อิมญฺจ ทิวสํ อฏฺฐงฺคสมนฺนาคตํ อุโปสถํ อุปวสิสฺสามาติ, กาลปริจฺเฉทํ กตฺวา ตํ ตํ เวรมทอารมฺมณํ กริตฺวา, อวิกฺขิตฺตจิตฺตา หุตฺวา สกฺกจฺจํ อุโปสถํ สมาทิ เยยฺยาม, อีทิสํหิ อุโปสถํ สมฺปตฺตานํ อมฺหากํ ชีวิตํ มานิรตฺถกํ โหตุ

คำแปล

ขอประกาศเริ่มเรื่องความที่จะสมาทานรักษาอุโบสถอันพร้อมไปด้วยองค์แปดประการให้สาธุชนที่ได้ตั้งจิตสมาทานทราบทั่วกันก่อน แต่สมาทาน ณ บัดนี้ ด้วยวันนี้เป็น วันอัฏฐมีดิถีที่แปด แห่งปักษ์มาถึงแล้วก็แหละวันเช่นนี้เป็นกาลที่สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงบัญญัติแต่งตั้งไว้ให้ประชุมกันฟังธรรม และเป็นการรักษาอุโบสถของอุบาสกอุบาสิกาทั้งหลายเพื่อประโยชน์แก่การฟังธรรมนั้น ด้วยเชิญเถิดเราทั้งหลายทั้งปวงที่ได้มาประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ พึงกำหนดกาลว่าจะรักษาอุโบสถตลอดวันหนึ่งกับคืนหนึ่งนี้ แล้วพึงทำความเว้นโทษนั้นๆเป็นอารมณ์ คือ เว้นจากฆ่าสัตว์ เว้นจากลักฉ้อสิ่งที่เจ้าของเขาไม่ให้ เว้นจากประพฤติกรรมที่เป็นข้าศึกแก่พรหมจรรย์ เว้นจากเจรจาคำเท็จล่อลวงผู้อื่น เว้นจากดื่มกินสุราเมรัยอันเป็นเหตุที่ตั้งแห่งความประมาท เว้นจากบริโภคอาหารตั้งแต่เวลาพระอาทิตย์เที่ยงแล้ว ไปจนถึงเวลาอรุณขึ้นมาใหม่ เว้นจากฟ้อนรำขับร้อง และประโคมเครื่องดนตรีต่างๆ แต่บรรดาที่เป็นข้าศึกแก่บุญกุศลทั้งสิ้น และทัดทรงประดับตกแต่งร่างกายด้วย ดอกไม้หอม เครื่องประดับเครื่องทาเครื่องย้อม ผัดผิวทำกายให้วิจิตรงดงามต่างๆอันเป็นเหตุที่ตั้งแห่งความกำหนัดยินดี เว้นจากนั่งนอนเหนือเตียงตั่งม้าที่มีเท้าสูงเกินประมาณ และที่นั่งที่นอนใหญ่ ภายในมีนุ่นและสำลี เครื่องปูลาดที่วิจิตรด้วยเงินและทองต่างๆ อย่าให้มีจิตฟุ้งซ่านส่งไปอื่น พึงสมาทานเอาองค์อุโบสถทั้งแปดประการโดยเคารพ

เพื่อจะบูชาสมเด็จพระผู้มีพระภาคพุทธเจ้านั้นด้วยธรรมานุธรรมปฏิบัติ อนึ่ง ชีวิตของเราทั้งหลายที่ได้เป็นอยู่รอดมาถึงวันอุโบสถเช่นนี้ จงอย่าล่วงได้ไปเสียเปล่าจากประโยชน์เลย ฯ

หมายเหตุ :- คำประกาศนี้สำหรับวันพระ ๘ ค่ำทั้งข้างขึ้นและข้างแรม ถ้าเป็นวันพระ ๑๕ ค่ำ เปลี่ยนบาลีเฉพาะคำที่**ขีดเส้นใต้**ว่า **ปณฺณรสีทิวโส** และเปลี่ยนคำไทยที่**ขีดเส้นใต้**เป็นว่า "**วันปันณรสีดิถีที่สิบห้า**" ถ้าเป็นวันพระ ๑๔ ค่ำ เปลี่ยนบาลีตรงนั้นว่า **จาตุทฺทสีทวิโส** และเปลี่ยนคำไทยแห่งเดียวกันว่า "**วันจาตุททสีดิถีที่สิบสี่**" สำหรับคำไทยภายในวงเล็บ จะว่าด้วยก็ได้ ไม่ว่าด้วยก็ได้ แต่มีนิยมว่า ในวัดที่ท่านให้สมาทานอุโบสถศีลบอก ให้สมาทานทั้งคำบาลี และคำแปลในตอนต่อไปเป็นข้อๆ เวลาประกาศก่อนสมาทานนี้ไม่ต้องว่าคำในวงเล็บ เพราะพระท่านจะบอกให้สมาทานเมื่อจบประกาศนี้แล้ว สำหรับวัดที่ท่านให้สมาทานอุโบสถศีลแต่เฉพาะคำบาลีเท่านั้น ไม่บอกคำแปลด้วย เวลาประกาศก่อนสมาทานนี้ ควรว่าความในวงเล็บทั้งหมด

(สัปบุรุษรับพร้อมกันว่า สาธุ แล้วอาราธนาอุโบสถศีลต่อไป)

มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐังคะสะมันนาคะตัง อุโปสะถัง ยาจามะ ฯ ๓ หนฯ

(ต่อนี้พระท่านว่านำ จงว่าตามดังนี้)

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ ฯ ๓ จบ แล้วว่าตามพระ

	พุทธัง	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
	ธัมมัง	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
	สังฆัง	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
ทุติยัมปิ	**พุทธัง**	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
ทุติยัมปิ	**ธัมมัง**	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
ทุติยัมปิ	**สังฆัง**	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
ตะติยัมปิ	**พุทธัง**	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
ตะติยัมปิ	**ธัมมัง**	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
ตะติยัมปิ	**สังฆัง**	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**

ข้าพเจ้าขอถึง ซึ่งพระพุทธเจ้าด้วย ข้าพเจ้าขอถึง ซึ่งพระธรรมความชอบด้วย ข้าพเจ้าขอถึง ซึ่งพระสงฆ์ด้วย ว่าเป็นที่พึ่ง เป็นที่ระลึก เป็นเครื่องกำจัดทุกข์ภัยได้จริง ในวาระที่ ๑ บ้าง ในวาระที่ ๒ บ้าง ในวาระที่ ๓ บ้าง ข้าพเจ้าขอถึงซึ่งพระรัตนตรัยทั้ง ๓ นี้ ว่าเป็นที่พึ่ง เป็นที่ระลึก เป็นเครื่องกำจัดทุกข์ภัยได้จริงจนตราบเท่าสิ้นชีวิต ต่อนี้พระท่านว่า **สะระณะคะมะนัง นิฏฐิตัง** รับพร้อมกันว่า **อามะ ภันเต**, จบไตรสะระณะคม

คำสมาทานอุโบสถศีล

๑. ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สมาทิยามิ.

ข้าพเจ้าขอสมาทานสิกขาบท คือ เว้นจากการฆ่าสัตว์ด้วยตนเอง และเว้นเสียมิ ใช้ผู้ ใดผู้หนึ่งให้ฆ่า

๒. อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สมาทิยามิ.

ข้าพเจ้าขอสมาทานสิกขาบท คือ เว้นจากการลักฉ้อเข้าของเขาด้วยตนเอง และเว้นเสียมิได้ใช้ผู้ใดผู้หนึ่งให้ลักฉ้อ

๓. อพรหมะจะริยา เวระมะณี สิกขาปะทัง สมาทิยามิ.

ข้าพเจ้าขอสมาทานสิกขาบท คือ เว้นจากอสัทธรรมอันเป็นข้าศึกแก่พรหมจรรย์

ข้าพเจ้าขอประพฤติซึ่งพรหมจรรย์ เป็นกรรมอันประเสริฐเหมือนดั่งพรหม

๔. มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สมาทิยามิ.

ข้าพเจ้าขอสมาทานสิกขาบท คือ เว้นจากเจรจาคำเท็จคำที่ไม่จริง และล่อลวงอำพรางท่านผู้อื่น

๕. สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สมาทิยามิ.

ข้าพเจ้าขอสมาทานสิกขาบท คือ เว้นจากเหตุเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท คือ ดื่มกินซึ่งสุราและเมรัยและเครื่องดองที่เป็นของยังใจให้คลั่งไคล้ต่างๆ

๖. วิกาละโภชะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สมาทิยามิ.

ข้าพเจ้าขอสมาทานสิกขาบท คือ เว้นจากบริโภคอาหารในกาลอันผิด คือ ตั้งแต่ พระอาทิตย์เที่ยงแล้วไปจนถึงเวลาอรุณขึ้นมาใหม่

๗. นัจจะคีตะวาทิตะวิสูกะทัสสะนา มาลาคันธะวิเลปะนะธาระณะมัณฑะนะ วิภูสะนัฏฐา นา เวระมะณี สิกขาปะทัง สมาทิยามิ.

ข้าพเจ้าขอสมาทานสิกขาบท คือ เว้นจากการฟ้อนรำขับร้องและประโคม เครื่องประโคมต่างๆ และดูการเล่น แต่บรรดาที่เป็นข้าศึกแก่กุศล และทัดทรงตบแต่งประดับประดาร่างกาย ด้วยดอกไม้และของหอม เครื่องทา เครื่องย้อมผัดผิวต่างๆ

๘. อุจจาสะยะนะมะหาสะยะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สมาทิยามิ.

ข้าพเจ้าขอสมาทานสิกขาบท คือ เว้นจากนั่งนอนเหนือเตียงตั่งที่มีเท้าสูงกว่าประมาณ และที่นั่งที่นอนอันใหญ่ คือ เบาะฟูกภายในใส่นุ่นและสำลี และเครื่องปูลาด อันวิจิตรงามด้วยเงินและทองต่างๆ

อัชเชกัง รัตตินทิวัง. อิมัง อัฏฐังคะสะมันนาคะตัง. พุทธะปัญญัตตัง อุโปสะถัง. อิมัญจะ รัตติง อิมัญจะ ทิวะสัง สัมมะเทวะ อะภิรักขิตุง สมาทิยามิ. ข้าพเจ้าขอสมาทานซึ่งอุโบสถ อันประกอบพร้อมไปด้วยองค์ทั้ง ๘ ประการ ดังที่ได้สมาทานมาแล้วนี้ เป็นข้อปฏิบัติ อันพระพุทธเจ้าทรงบัญญัติตั้งไว้ เพื่อจะรักษาไปให้บริสุทธิ์บริบูรณ์ด้วยดี สิ้นวันหนึ่งกับคืนหนึ่ง ณ เวลาวันนี้ ขอกุศลอันนี้จงเป็นอุปนิสัยปัจจัย แก่พระนิพพาน กาลบัดนี้ เทอญ ... (แล้วพระว่าต่อไป)

อิมานิ อัฏฐะ สิกขาปทานิ สาธุกัง อะขัณฑัง กัตวา ตุมเหหิ อุปาสะกะอุปาสิกาภูเตหิ รักขิตัพพานิ ... (สัปบุรุษรับว่า อามะ ภันเต) พระว่าต่อไปอีกว่า **สีเลนะ สุคะติง ยันติ. สีเลนะ โภคะสัมปะทา สีเลนะ นิพพุติง ยันติ. ตัสมา สีลัง วิโสธะเย** ... จบคำสมาทานอุโบสถและศีล เพียงเท่านี้.

ภาค ๑ ทำวัตรเช้า

คำบูชาพระรัตนตรัย

โย โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ.

พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น พระองค์ใด เป็นพระอรหันต์ ดับเพลิงกิเลส เพลิงทุกสิ้นเชิง ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง.

สวากขาโต เยนะ ภะคะวะตา ธัมโม. พระธรรมเป็นธรรม อันพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ใด, ตรัสไว้ดีแล้ว.

สุปะฏิปันโน ยัสสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ. พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ใด ปฏิบัติดีแล้ว.

ตัมมะยัง ภะคะวันตัง สะธัมมัง สะสังฆัง, อิเมหิ สักกาเรหิ ยะถาระหัง อาโรปิเตหิ อะภิปูชะยามะ.

ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอบูชาอย่างยิ่ง, ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น, พร้อมทั้งพระธรรมและพระสงฆ์ ด้วยเครื่อง สักการะเหล่านี้, อันยกขึ้นตามสมควรแล้วอย่างไร,

สาธุ โน ภันเต ภะคะวา สุจิระปะรินิพพุโตปิ.

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ, พระผู้มีพระภาคเจ้าแม้ปรินิพพานแล้ว, ทรงสร้างคุณอันสำเร็จประโยชน์ไว้แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย.

ปัจฉิมา ชะนะตานุกัมปะมานะสา. ทรงมีพระหฤทัยอนุเคราะห์

แก่พวกข้าพเจ้า, อันเป็นชนรุ่นหลัง.

อิเม สักกาเร ทุคคะตะปัณณาการะภูเต ปะฏิคัณหาตุ.

ขอพระผู้มีพระภาคเจ้าจงรับเครื่องสักการะ อันเป็นบรรณาการของคนยากทั้งหลายเหล่านี้.

อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ. เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา

พระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นพระอรหันต์ ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์สิ้นเชิง ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง.

พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ.

ข้าพเจ้าอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า, ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน.

(กราบ)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,

พระธรรม เป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว.

ธัมมัง นะมัสสามิ. ข้าพเจ้านมัสการพระธรรม.

(กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า, ปฏิบัติดีแล้ว;

สังฆัง นะมามิ. ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์. (กราบ)

ปุพพภาคนมการ

(หันทะมะยัง พุทธัสสะภะคะวะโต ปุพพะภาคะนะมะการัง กะโรมะ เส)

****

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต, ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น;

อะระหะโต, ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส;

สัมมาสัมพุทธัสสะ. ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง.

(๓ ครั้ง)

๑. พุทธาภิถุติ

(หันทะ มะยัง พุทธาภิถุติง กะโรมะ เส.)

****

โย โส ตะถาคะโต, พระตถาคตเจ้านั้น พระองค์ใด;

อะระหัง, เป็นผู้ไกลจากกิเลส;

สัมมาสัมพุทโธ, เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง;

วิชชาจะระณะสัมปันโน, เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชชาและจรณะ;

สุคะโต, เป็นผู้ไปแล้วด้วยดี;

โลกะวิทู, เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง;

อนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ, เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึก ได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า ;

สัตถา เทวะมะนุสสานัง, เป็นครูผู้สอน ของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย;

พุทโธ, เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม,

ภะคะวา, เป็นผู้มีความจำเริญ จำแนกธรรมสั่งสอนสัตว์;

โย อิมัง โลกัง สะเทวะกัง สะ มาระกัง สะพรัหมะกัง, สัสสะมะณะพราหมะณิง ปะชัง สะเทวะมะนุสสัง สะยัง อะภิญญา สัจฉิกัตวา ปะเวเทสิ, พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด, ได้ทรงทำความดับทุกข์ ให้แจ้งด้วยพระปัญญา อันยิ่งเองแล้ว, ทรงสอนโลกนี้พร้อมทั้ง เทวดา, มาร พรหม , และหมู่สัตว์พร้อมทั้งสมณะ พราหมณ์, พร้อมทั้งเทวดา และมนุษย์ ให้รู้ตาม;

โย ธัมมัง เทเสสิ, พระผู้มีพระภาคเจ้า, พระองค์ใด, ทรงแสดงธรรมแล้ว;

อาทิกัลยาณัง, ไพเราะในเบื้องต้น,

มัชเฌกัลยาณัง, ไพเราะในท่ามกลาง,

ปะริโยสานะกัลยาณัง, ไพเราะในที่สุด,

สาตถัง สะพยัญชะนัง เกวะละปะริปุณณัง ปะริสุทธัง พรัหมะจะริยัง ปะกาเสสิ, ทรงประกาศพรหมจรรย์ คือแบบแห่งการปฏิบัติ อันประเสริฐ บริสุทธิ์บริบูรณ์ สิ้นเชิง,

พร้อมทั้งอรรถะ (คำอธิบาย) พร้อมทั้งพยัญชนะ (หัวข้อ) :

ตะมะหัง ภะคะวันตัง อะภิปูชะยามิ, ข้าพเจ้า บูชาอย่างยิ่ง
เฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น;

ตะมะหัง ภะคะวันตัง สิระสา นะมามิ. ข้าพเจ้านอบน้อม
พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ด้วยเศียรเกล้า.

(กราบระลึกถึง พระคุณของพระพุทธเจ้า)

(๒. ธัมมาภิถุติ)

(หันทะ มะยัง ธัมมาภิถุติง กะโรมะ เส.)

โย โส สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม, พระธรรมนั้นใด,
เป็นสิ่งที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ตรัสไว้ดีแล้ว,

สันทิฏฐิโก, เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติ พึงเห็นได้ด้วยตนเอง;

อะกาลิโก, เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ และให้ผลได้ไม่จำกัดกาล;

เอหิปัสสิโก, เป็นสิ่งที่ควรกล่าวกะผู้อื่นว่า ท่านจงมาดูเถิด;

โอปะนะยิโก, เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว;

ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ, เป็นสิ่งที่ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตน;

ตะมะหัง ธัมมัง อะภิปูชะยามิ,

ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระธรรม นั้น;

ตะมะหัง ธัมมัง สิระสา นะมามิ,

ข้าพเจ้านอบน้อมพระธรรมนั้น ด้วยเศียรเกล้า.

(กราบระลึกถึง พระคุณของพระธรรม)

๓. สังฆาภิถุติ

(หันทะ มะยัง สังฆาภิถุติง กะโรมะ เส.)

****

โย โส สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สงฆ์สาวกของ

พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น หมู่ใด, ปฏิบัติดีแล้ว;

อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สงฆ์สาวกของพระผู้

มีพระภาคเจ้าหมู่ใด, ปฏิบัติตรงแล้ว;

ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระ

ภาคเจ้าหมู่ใด, ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรมเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว;

สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สงฆ์สาวกของ

พระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด, ปฏิบัติสมควรแล้ว;

ยะทิทัง, ได้แก่บุคคลเหล่านี้คือ:

จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา, คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่,

นับเรียงตัวบุรุษได้ ๘ บุรุษ;

เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, นั่นแหละ สงฆ์สาวกของ
พระผู้มีพระภาคเจ้า;

อาหุเนยโย, เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา;

ปาหุเนยโย, เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ;

ทักขิเณยโย, เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน;

อัญชะลีกะระณีโย, เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี;

อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสะ, เป็นเนื้อนาบุญของโลก,
ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า;

ตะมะหัง สังฆัง อะภิปูชะยามิ, ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่ง
เฉพาะพระสงฆ์ หมู่นั้น;

ตะมะหัง สังฆัง สิระสา นะมามิ. ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์หมู่นั้น
ด้วยเศียรเกล้า;

(กราบระลึกถึง พระคุณของพระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้า)

๔. รตนัตตยัปปณามคาถา

(หันทะ มะยัง ระตะนัตตะยัปปะณามะคาถาโย

เจวะสังเวคะปะริกิตตะนะปาฐัญจะ ภะณามะ เส.)

พุทโธ สุสุทโธ กะรุณามะหัณณะโว,

พระพุทธเจ้าผู้บริสุทธิ์ มีพระกรุณาดุจห้วงมหรรณพ;

โยจจันตะสุทธัพพะระญาณะโลจะโน,

พระองค์ใด มีตาคือญาณอันประเสริฐหมดจดถึงที่สุด;

โลกัสสะ ปาปูปะกิเลสะฆาตะโก,

เป็นผู้ฆ่าเสียซึ่งบาป และอุปกิเลสของโลก;

วันทามิ พุทธัง อะหะมาทะเรนะ ตัง, ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้า

พระองค์นั้น โดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ;

ธัมโม ปะทีโป วิยะ ตัสสะ สัตถุโน, พระธรรมของพระศาสดา

สว่างรุ่งเรืองเปรียบดวงประทีป;

โย มัคคะปากามะตะเภทะภินนะโก,

จำแนกประเภท คือ มรรค ผล นิพพาน, ส่วนใด,

โลกุตตะโร โย จะ ตะทัตถะทีปะโน, ซึ่งเป็นตัวโลกุตตระ,

และส่วนใดที่ชี้แนวแห่งโลกุตตระนั้น;

วันทามิ ธัมมัง อะหะมาทะเรนะ ตัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น โดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ;

สังโฆ สุเขตตาภะยะติเขตตะสัญญิโต,

พระสงฆ์เป็นนาบุญอันยิ่งใหญ่กว่านาบุญอันดีทั้งหลาย;

โย ทิฏฐะสันโต สุคะตานุโพธะโก,

เป็นผู้เห็นพระนิพพาน, ตรัสรู้ตามพระสุคต, หมู่ใด;

โลลัปปะหีโน อะริโย สุเมธะโส,

เป็นผู้ละกิเลสเครื่องโลเล เป็นพระอริยเจ้า มีปัญญาดี;

วันทามิ สังฆัง อะหะมาทะเรนะ ตัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมู่นั้น โดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ.

อิจเจวะเมกันตะภิปูชะเนยยะกัง,วัตถุตตะยัง วันทะยะตาภิสังขะตัง, ปุญญังมะยา ยัง มะมะ สัพพุปัททะวา, มา โหนตุ เว ตัสสะปะภาวะสิทธิยา.

บุญใด ที่ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งวัตถุสาม, คือ
พระรัตนตรัย อันควรบูชายิ่งโดยส่วนเดียว,
ได้กระทำแล้วเป็นอย่างยิ่ง เช่นนี้นี้, ขออุปัททวะ
(ความชั่ว) ทั้งหลาย, จงอย่ามีแก่ข้าพเจ้าเลย,
ด้วยอำนาจความสำเร็จ อันเกิดจากบุญนั้น.

....

๕. สังเวคปริกิตตนปาฐะ

****

อิธะ ตะถาคะโต โลเก อุปปันโน,

พระตถาคตเจ้าเกิดขึ้นแล้ว ในโลกนี้;

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ,

เป็นผู้ไกลจากกิเลส, ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง;

ธัมโม จะ เทสิโต นิยยานิโก,

และพระธรรมที่ทรงแสดง เป็นธรรมเครื่องออกจากทุกข์;

อุปะสะมิโก ปะรินิพพานิโก,

เป็นเครื่องสงบกิเลส, เป็นไปเพื่อปรินิพพาน;

สัมโพธะคามี สุคะตัปปะเวทิโต, เป็นไปเพื่อความรู้พร้อม,

เป็นธรรมที่พระสุคตประกาศ;

มะยันตัง ธัมมัง สุตวา เอวัง ชานามะ:-

พวกเราเมื่อได้ฟังธรรมนั้นแล้ว, จึงได้รู้อย่างนี้ว่า:-

ชาติปิ ทุกขา, แม้ความเกิดก็เป็นทุกข์;

ชะราปิ ทุกขา, แม้ความแก่ก็เป็นทุกข์;

มะระณัมปิ ทุกขัง, แม้ความตายก็เป็นทุกข์;

โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปิ ทุกขา,

แม้ความโศก ความร่ำไรรำพัน ความไม่สบายกาย
ความไม่สบายใจ ความคับแค้นใจก็เป็นทุกข์;

อัปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข, ความประสบกับสิ่งไม่เป็นที่รัก
ที่พอใจ ก็เป็นทุกข์;

ปิเยหิ วิปปะโยโค ทุกโข , ความพลัดพรากจากสิ่งเป็นที่รัก
ที่พอใจ ก็เป็นทุกข์;

ยัมปิจฉัง นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง,
มีความปรารถนาสิ่งใด ไม่ได้สิ่งนั้น นั่นก็เป็นทุกข์;

สังขิตเตนะ ปัญจุปาทานักขันธา ทุกขา, ว่าโดยย่อ
อุปาทานขันธ์ทั้ง ๕ เป็นตัวทุกข์;

เสยยะถีทัง, ได้แก่สิ่งเหล่านั้น คือ :-

รูปูปาทานักขันโธ, ขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือรูป;

เวทะนูปาทานักขันโธ, ขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือเวทนา;

สัญญูปาทานักขันโธ, ขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือสัญญา;

สังขารูปาทานักขันโธ, ขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือสังขาร;

วิญญาณูปาทานักขันโธ , ขันธ์อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่นคือวิญญาณ;

เยสัง ปะริญญายะ, เพื่อให้สาวกกำหนดรอบรู้อุปทานขันธ์เหล่านี้เอง;

ธะระมาโน โส ภะคะวา,

จึงพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น เมื่อยังทรงพระชนม์อยู่,

เอวัง พะหุลัง สาวะเก วิเนติ,

ย่อมทรงแนะนำสาวกทั้งหลาย เช่นนี้เป็นส่วนมาก;

เอวังภาคา จะ ปะนัสสะ ภะคะวะโต สาวะเกสุ อะนุสาสะนี พะหุลา ปะวัตตะติ, อนึ่ง คำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น,

ย่อมเป็นไปในสาวกทั้งหลาย, ส่วนมาก,

มีส่วนคือ การจำแนกอย่างนี้ว่า :-

รูปัง อะนิจจัง, รูปไม่เที่ยง;

เวทะนา อะนิจจา, เวทนาไม่เที่ยง;

สัญญา อะนิจจา, สัญญาไม่เที่ยง;

สังขารา อะนิจจา, สังขารไม่เที่ยง;

วิญญาณัง อะนิจจัง , วิญญาณไม่เที่ยง;

รูปัง อะนัตตา, รูปไม่ใช่ตัวตน,

เวทะนา อะนัตตา, เวทนาไม่ใช่ตัวตน;

สัญญา อะนัตตา, สัญญาไม่ใช่ตัวตน;

สังขารา อะนัตตา, สังขารไม่ใช่ตัวตน;

วิญญาณัง อะนัตตา, วิญญาณไม่ใช่ตัวตน.

สัพเพ สังขารา อะนิจจา, สังขารทั้งหลายทั้งปวง ไม่เที่ยง;

สัพเพ ธัมมา อะนัตตาติ. ธรรมทั้งหลายทั้งปวงไม่ใช่ตัวตน ดังนี้.

เต มะยัง โอติณณามะหะ. พวกเราทั้งหลาย เป็นผู้ถูกครอบงำแล้ว;

ชาติยา, โดยความเกิด;

ชะรามะระเณนะ, โดยความแก่ และความตาย;

โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ

โดยความโศก ความร่ำไรรำพัน ความไม่สบายกาย

ความไม่สบายใจ ความคับแค้นใจ ทั้งหลาย;

ทุกโขติณณา, เป็นผู้ถูกความทุกข์ หยั่งเอาแล้ว;

ทุกขะปะเรตา, เป็นผู้มีความทุกข์ เป็นเบื้องหน้าแล้ว;

อัปเปวะนามิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยา

ปัญญาเยถาติ. ทำไฉน การทำที่สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้,

จะพึงปรากฏชัด แก่เราได้.

....

จิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง ภะคะวันตัง สะระณัง คะตา,

เราทั้งหลายผู้ถึงแล้วซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า

แม้ปรินิพพานนานแล้ว พระองค์นั้น เป็นสรณะ;

ธัมมัญจะ สังฆัญจะ, ถึงพระธรรมด้วย, ถึงพระสงฆ์ด้วย;

ตัสสะ ภะคะวะโต สาสะนัง ยะถาสะติ ยะถาพะลัง

มะนะสิกะโรมะ อะนุปะฏิปัชชามะ, จักทำในใจอยู่ ปฏิบัติตามอยู่

ซึ่งคำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น ตามสติกำลัง,

สา สา โน ปะฏิปัตติ, ขอให้ความปฏิบัตินั้น ๆ ของเราทั้งหลาย;

อิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยายะ สังวัตตะตุ.

จงเป็นไปเพื่อการทำที่สุดแห่งกองทุกข์ ทั้งสิ้นนี้ เทอญ.

(สำหรับภิกษุสามเณรสวด)

จิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง ภะคะวันตัง อุททิสสะ อะระหันตัง สัมมาสัมพุทธัง.

เราทั้งหลาย อุทิศเฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้า,

ผู้ไกลจากกิเลส, ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง,

แม้ปรินิพพานนานแล้ว พระองค์นั้น;

สัทธา อะคารัสมา อะนะคาริยัง ปัพพะชิตา, เป็นผู้มีศรัทธา

ออกบวชจากเรือน ไม่เกี่ยวข้องด้วยเรือนแล้ว,

ตัสมิง ภะคะวะติ พรัหมะจะริยัง จะรามะ, ประพฤติอยู่ซึ่ง

พรหมจรรย์, ในพระผู้มีภาคเจ้า, พระองค์นั้น,

ภิกขูนัง สิกขาสาชีวะสะมาปันนา; ถึงพร้อมด้วยสิกขาและธรรม

เป็นเครื่องเลี้ยงชีวิต ของภิกษุทั้งหลาย;

ตัง โน พรัหมะจะริยัง อิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยายะ สังวัตตะตุ, ขอให้พรหมจรรย์ของเราทั้งหลายนั้น,

จงเป็นไปเพื่อการทำที่สุด แห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ เทอญ.

(จบทำวัตร เช้า แต่เพียงนี้)

ภาค ๒ ทำวัตรเย็น

คำบูชาพระรัตนตรัย

โย โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ.

พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น พระองค์ใด เป็นพระอรหันต์ ดับเพลิงกิเลส เพลิงทุกสิ้นเชิง ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง.

สวากขาโต เยนะ ภะคะวะตา ธัมโม. พระธรรมเป็นธรรม อันพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ใด, ตรัสไว้ดีแล้ว.

สุปะฏิปันโน ยัสสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ. พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ใด ปฏิบัติดีแล้ว.

ตัมมะยัง ภะคะวันตัง สะธัมมัง สะสังฆัง, อิเมหิ สักกาเรหิ ยะถาระหัง อาโรปิเตหิ อะภิปูชะยามะ.

ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอบูชาอย่างยิ่ง, ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น, พร้อมทั้งพระธรรมและพระสงฆ์ ด้วยเครื่องสักการะเหล่านี้, อันยกขึ้นตามสมควรแล้วอย่างไร,

สาธุ โน ภันเต ภะคะวา สุจิระปะรินิพพุโตปิ.

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ, พระผู้มีพระภาคเจ้าแม้ปรินิพพานแล้ว, ทรงสร้างคุณอันสำเร็จประโยชน์ไว้แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย.

ปัจฉิมา ชะนะตานุกัมปะมานะสา. ทรงมีพระหฤทัยอนุเคราะห์

แก่พวกข้าพจ้า, อันเป็นชนรุ่นหลัง.

อิเม สักกาเร ทุคคะตะปัณณาการะภูเต ปะฏิคัณหาตุ.

ขอพระผู้มีพระภาคเจ้าจงรับเครื่องสักการะ อันเป็น

บรรณาการของคนยากทั้งหลายเหล่านี้.

อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ. เพื่อประโยชน์และ

ความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา

พระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นพระอรหันต์ ดับเพลิงกิเลส

เพลิงทุกข์สิ้นเชิง ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง.

พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ.

ข้าพเจ้าอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า, ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน.

(กราบ)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,

พระธรรม เป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว.

ธัมมัง นะมัสสามิ. ข้าพเจ้านมัสการพระธรรม.

(กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า, ปฏิบัติดีแล้ว;

สังฆัง นะมามิ. ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์. (กราบ)

ปุพพภาคนมการ

(หันทะมะยัง พุทธัสสะภะคะวะโต ปุพพะภาคะนะมะการัง กะโรมะ เส)

****

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต, ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า
พระองค์นั้น;

อะระหะโต, ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส;

สัมมาสัมพุทธัสสะ. ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง.

(๓ ครั้ง)

๑. พุทธานุสสติ

(หันทะ มะยัง พุทธานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส.)

ตัง โข ปะนะ ภะคะวันตัง เอวัง กัลยาโณ กิตติสัทโท

อัพภุคคะโต, กิตติศัพท์อันงามของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น,
ได้ฟุ้งไปแล้วอย่างนี้ว่า:-

อิติปิ โส ภะคะวา, เพราะเหตุอย่างนี้ ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น;

อะระหัง, เป็นผู้ไกลจากกิเลส;

สัมมาสัมพุทโธ, เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง;

วิชชาจะระณะสัมปันโน, เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชชาและจรณะ;

สุคะโต, เป็นผู้ไปแล้วด้วยดี;

โลกะวิทู, เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง;

อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ, เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึกได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า;

สัตถา เทวะมะนุสสานัง, เป็นครูผู้สอน ของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย;

พุทโธ, เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม;

ภะคะวาติ. เป็นผู้มีความจำเริญ จำแนกธรรมสั่งสอนสัตว์ ดังนี้.

....

๒. พุทธาภิคีติ

(หันทะ มะยัง พุทธาภิคีติง กะโรมะ เส.)

พุทธะ วาระหันตะวะระตาทิคุณาภิยุตโต, พระพุทธเจ้าประกอบด้วยคุณ มีความประเสริฐแห่งอรหันตคุณ เป็นต้น;

สุทธาภิ ญาณะกะรุณาหิ สะมาคะตัตโต. มีพระองค์อันประกอบด้วยพระญาณ และพระกรุณาอันบริสุทธิ์;

โพเธสิ โย สุชะนะตัง กะมะลังวะ สูโร, พระองค์ใด ทรงกระทำชนที่ดีให้เบิกบาน, ดุจอาทิตย์ทำบัวให้บาน;

วันทามะหัง ตะมะระณัง สิระสา ชิเนนทัง, ข้าพเจ้าไหว้พระ
ชินสีห์ ผู้ไม่มีกิเลส พระองค์นั้น ด้วยเศียรเกล้า.

พุทโธ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง, พระพุทธเจ้า
พระองค์ใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุด ของสัตว์ทั้งหลาย;

ปะฐะมานุสสะติฐาณัง วันทามิ ตัง สิเรนะหัง,
ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น อันเป็นที่ตั้ง
แห่งความระลึก องค์ที่หนึ่ง ด้วยเศียรเกล้า;

พุทธัสสาหัสมิ ทาโส (ทาสี) วะ พุทโธ เม สามิกิสสะโร,
ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระพุทธเจ้า, พระพุทธเจ้าเป็นนาย
มีอิสระเหนือข้าพเจ้า;

พุทโธ ทุกขัสสะ ฆาตา จะ วิธาตา จะ หิตัสสะ เม, พระพุทธเจ้า
เป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า;

พุทธัสสาหัง นิยยาเทมิ สะรีรัญชีวิตัญจิทัง,
ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แด่พระพุทธเจ้า;

วันทันโตหัง (ตีหัง) จะริสสามิ พุทธัสเสวะ สุโพธิตัง, ข้าพเจ้าผู้ไหว้
อยู่จะประพฤติตาม ซึ่งความตรัสรู้ดี ของพระพุทธเจ้า;

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง พุทโธ เม สะระณัง วะรัง, สรณะอื่นของ
ข้าพเจ้าไม่มี, พระพุทธเจ้าเป็นสรณะ อันประเสริฐของข้าพเจ้า;

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัฑเฒยยัง สัตถุสาสะเน, ด้วยการกล่าวคำสัจจ์นี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนา ของพระศาสดา;

พุทธัง เม วันทะมาเนนะ (มานายะ) ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ, ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระพุทธเจ้า ได้ขวนขวายบุญใด ในบัดนี้;

สัพเพปิ อันตะรายา เม มาเหสุง ตัสสะ เตชะสา. อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น.

((หมอบลงว่า))

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสาวา, ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี;

พุทเธ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง, กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้ว ในพระพุทธเจ้า;

พุทโธ ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง, ขอพระพุทธเจ้า จงงด ซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น;

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ พุทเธ. เพื่อการสำรวมระวัง ในพระพุทธเจ้า ในกาลต่อไป

๓. ธัมมานุสสติ

(หันทะ มะยัง ธัมมานุสสตินะยัง กะโรมะ เส.)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม, พระธรรม เป็นสิ่งที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ตรัสไว้ดีแล้ว;

สันทิฏฐิโก, เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติ พึงเห็นได้ด้วยตนเอง;

อะกาลิโก, เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ และให้ผลได้ ไม่จำกัดกาล;

เอหิปัสสิโก, เป็นสิ่งที่ควรกล่าวกะผู้อื่นว่า ท่านจงมาดูเถิด;

โอปะนะยิโก, เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว;

ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหีติ. เป็นสิ่งที่ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตน ดังนี้.

๔. ธัมมาภิคีติ

(หันทะ มะยัง ธัมมาภิคีติง กะโรมะ เส.)

สวากขาตะตาทิคุณะโยคะวะเสนะ เสยโย, พระธรรม เป็นสิ่งที่ประเสริฐเพราะประกอบด้วยคุณ คือ ความที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นต้น.

โย มัคคะปากะปะริยัตติวิโมกขะเภโท, เป็นธรรมอันจำแนกเป็นมรรค ผล ปริยัติ และนิพพาน;

ธัมโม กุโลกะปะตะนา ตะทะธาริธารี, เป็นธรรมทรงไว้ซึ่งผู้

ทรงธรรม จากการตกไปสู่โลกที่ชั่ว;

วันทามะหัง ตะมะหะรัง วะระธัมมะเมตัง. ข้าพเจ้าไหว้พระ

ธรรมอันประเสริฐนั้น อันเป็นเครื่องขจัด เสียซึ่งความมืด

ธัมโม โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง,

พระธรรมใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุด ของสัตว์ทั้งหลาย;

ทุติยา นุสสะติฐานัง วันทามิ ตัง สิเรนะหัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึก

องค์ที่สอง ด้วยเศียรเกล้า

ธัมมัสสาหัสมิ ทาโส (ทาสี) วะ ธัมโม เม สามิกิสสะโร,

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระธรรม, พระธรรมเป็นนาย

มีอิสระเหนือ ข้าพเจ้า;

ธัมโม ทุกขัสสะ ฆาตา จะ วิธาตา จะ หิตัสสะ เม, พระธรรม

เป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่งประโยชน์ แก่ข้าพเจ้า;

ธัมมัสสาหัง นิยยาเทมิ สะรีรัญชีวิตัญจิทัง,

ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แด่พระธรรม;

วันทันโตหัง (ตีหัง) จะริสสามิ ธัมมัสเสวะ สุธัมมะตัง, ข้าพเจ้า

ผู้ไหว้อยู่จักประพฤติตาม ซึ่งความเป็นธรรมดี ของพระธรรม;

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง ธัมโม เม สะระณัง วะรัง,

สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี, พระธรรมเป็นสรณะอัน

ประเสริฐ ของข้าพเจ้า;

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัฑเฒยยัง สัตถุสาสะเน, ด้วยการกล่าวคำ

สัจจ์นี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในศาสนา ของพระศาสดา;

ธัมมัง เม วันทะมาเนนะ (มานายะ) ยัง ปุญญัง ปะสุตังอิธะ,

ข้าพเจ้าไหว้อยู่ซึ่งพระธรรม ได้ขวนขวายบุญใด ในบัดนี้,

สัพเพปิ อันตะรายา เม มาเหสุง ตัสสะ เตชะสา.

อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น

... ... ((หมอบลงว่า)) ... ...

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา,

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี;

ธัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,

กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้ว ในพระธรรม;

ธัมโม ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง,

ขอพระธรรม จงงดซึ่งโทษล่วงเกินนั้น;

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ ธัมเม,

เพื่อการสำรวมระวัง ในพระธรรม ในกาลต่อไป.

๕. สังฆานุสติ

(หันทะ มะยัง สังฆานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส.)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติดีแล้ว;

อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติตรงแล้ว;

ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติเพื่อความรู้ธรรมเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว.

สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติสมควรแล้ว;

ยะทิทัง, ได้แก่บุคคลเหล่านี้คือ:

จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา,

คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ นับเรียงตัวบุรุษได้ ๘ บุรุษ;

เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

นั่นแหละ สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า;

อาหุเนยโย, เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา;

ปาหุเนยโย, เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ;

ทักขิเณยโย, เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน;
อัญชะลีกะระณีโย, เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี;
อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ.
เป็นเนื้อนาบุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า ดังนี้.

... ...

๖. สังฆาภิคีติ

(หันทะ มะยัง สังฆาภิคีติง กะโรมะ เส.)

สัทธัมมะโช สุปะฏิปัตติคุณาทิยุตโต, พระสงฆ์ที่เกิดโดยพระ-
สัทธรรม ประกอบด้วยคุณ มีความปฏิบัติดี เป็นต้น;
โยฏฐัพพิโธ อะริยะปุคคะละสังฆะเสฏโฐ,
เป็นหมู่แห่งพระอริยบุคคลอันประเสริฐ แปดจำพวก;
สีลาทิธัมมะปะวะราสะยะกายะจิตโต, มีกายและจิต อันอาศัยธรรม
มีศีลเป็นต้น อันบวร;
วันทามะหัง ตะมะริยานะคะณัง สุสุทธัง.
ข้าพเจ้าไหว้หมู่แห่งพระอริยเจ้าเหล่านั้น อันบริสุทธิ์ด้วยดี.
สังโฆ โย สัพพะปาณินัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง,
พระสงฆ์หมู่ใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุด ของสัตว์ทั้งหลาย;
ตะติยานุสสะติฏฐานัง วันทามิ ตัง สิเรนะหัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมู่นั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความ
ระลึก องค์ที่สาม ด้วยเศียรเกล้า

สังฆัสสาหัสมิ ทาโส (ทาสี) วะ สังโฆ เม สามิกิสสะโร,
ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระสงฆ์ พระสงฆ์เป็นนาย
มีอิสระเหนือข้าพเจ้า

สังโฆ ทุกขัสสะ ฆาตา จะ วิธาตา จะ หิตัสสะ เม, พระสงฆ์
เป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่ง ประโยชน์แก่ข้าพเจ้า

สังฆัสสาหัง นิยยาเทมิ, สะรีรัญชีวิตัญจิทัง,
ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แด่พระสงฆ์;

วันทันโตหัง (ตีหัง) จะริสสามิ สังฆัส โสปะฏิปันนะตัง, ข้าพเจ้า
ผู้ไหว้อยู่จักประพฤติตาม ซึ่งความปฏิบัติดีของพระสงฆ์

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง สังโฆ เม สะระณัง วะรัง,
สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี, พระสงฆ์เป็นสรณะอัน
ประเสริฐ ของข้าพเจ้า;

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัฑเฒยยัง สัตถุสาสะเน, ด้วยการกล่าว
คำสัจจ์นี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนา ของพระศาสดา;

สังฆัง เม วันทะมาเนนะ (มานายะ) ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ,
ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระสงฆ์ ได้ขวนขวายบุญใด ในบัดนี้;

สัพเพปิ อันตะรายา เม มาเหสุง ตัสสะ เตชะสา.

อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น.

.... ((**หมอบลงว่า**)) ....

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา,

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี;

สังเฆ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,

กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้ว ในพระสงฆ์;

สังโฆ ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง,

ขอพระสงฆ์ จงงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น;

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ สังเฆ,

เพื่อการสำรวมระวัง ในพระสงฆ์ ในกาลต่อไป.

(จบคำทำวัตรเย็น)

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา พระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นพระอรหันต์ ดับเพลิงกิเลส เพลิงทุกข์สิ้นเชิง ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง.

พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ. ข้าพเจ้าอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า, ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน. (กราบ) **สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,** พระธรรม เป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว. **ธัมมัง นะมัสสามิ.** ข้าพเจ้านมัสการพระธรรม. (กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า, ปฏิบัติดีแล้ว; **สังฆัง นะมามิ.** ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์.(กราบ)

โอวาทปาติโมกข์

(หันทะ มะยัง โอวาทะปาติโมกขะคาถาโย ภะณามะ เส)

สัพพะปาปัสสะ อะกะระณัง. การไม่ทำบาปทั้งปวง
กุสะลัสสูปะสัมปะทา. การทำกุศลให้ถึงพร้อม
สะจิตตะปะริโยทะปะนัง. การชำระจิตของตนให้ผ่องใส
เอตัง พุทธานะสาสะนัง. ธรรม ๓ อย่างนี้ เป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย
ขันตี ปะระมัง ตะโป ตีติกขา. ขันติ คือ ความอดกลั้น เป็นธรรมเครื่องเผากิเลสอย่างยิ่ง
นิพพานัง ปะระมัง วะทันติ พุทธา. ผู้รู้ทั้งหลาย กล่าวพระนิพพานว่าเป็นธรรมอันยิ่ง
นะ หิ ปัพพะชิโต ปะรูปะฆา โต. ผู้กำจัดสัตว์อื่นอยู่ ไม่ชื่อว่าเป็นบรรพชิตเลย
สะมะโณ โหติ ปะรัง วิเหฐะยันโต. ผู้ทำสัตว์อื่นให้ลำบากอยู่ ไม่ชื่อว่าเป็นสมณะเลย
อะนูปะวาโท อะนูปะฆาโต. การไม่พูดร้าย การไม่ทำร้าย
ปาติโมกเข จะ สังวะโร. การสำรวมในปาติโมกข์
มัตตัญญุตา จะ ภัตตัสมิง. ความเป็นผู้รู้ประมาณในการบริโภค
ปันตัญจะ สะยะนาสะนัง. การนอน การนั่งในที่อันสงัด
อะธิจิตเต จะ อาโยโค. ความหมั่นประกอบในการทำจิตให้ยิ่ง
เอตัง พุทธานะสาสะนัง. ธรรม ๖ อย่างนี้ เป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย.

เขมาเขมสรณทีปิกคาถา

(หันทะ มะยัง เขมาเขมะสะระณะทีปิกะคาถาโย ภะณามะ เส)

พาหุง เว สะระณัง ยันติ ปัพพะตานิ วะนานิ จะ.

อารามะรุกขะเจติยานิ มะนุสสา ภะยะตัชชิตา.

มนุษย์เป็นอันมาก เมื่อเกิดมีภัยคุกคามแล้ว, ก็ถือเอา

ภูเขาบ้าง ป่าไม้บ้าง, อารามและรุกขเจดีย์บ้าง เป็นสรณะ

เนตัง โข สะระณัง เขมัง เนตัง สะระณะมุตตะมัง

เนตัง สะระณะมาคัมมะ สัพพะทุกขา ปะมุจจะติ

นั่น มิใช่สรณะอันเกษมเลย, นั่น มิใช่สรณะอันสูงสุด,

เขาอาศัยสรณะ นั่นแล้ว, ย่อมไม่พ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้,

โย จะ พุทธัญจะ ธัมมัญจะ สังฆัญจะ สะระณัง คะโต,

จัตตาริ อะริยะสัจจานิ สัมมัปปัญญายะ ปัสสะติ,

ส่วนผู้ใดถือเอา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นสรณะแล้ว

เห็นอริยสัจจ์ คือ ความจริงอันประเสริฐสี่ ด้วยปัญญาอันชอบ,

ทุกขัง ทุกขะสะมุปปาทัง ทุกขัสสะ จะ อะติกกะมัง,

อะริยัญจัฏฐังคิกัง มัคคัง ทุกขูปะสะมะคามินัง,

คือ เห็นความทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ความก้าวล่วงทุกข์เสียได้

และหนทางมีองค์แปดอันประเสริฐ เครื่องถึงความระงับทุกข์,

ภัทเทกรัตตคาถา

(หันทะ มะยัง ภัทเทกะรัตตะคาถาโย ภะณามะ เส)

อะตีตัง นานวาคะเมยยะ นัปปะฏิกังเข อะนาคะตัง,

บุคคลไม่ควรตามคิดถึงสิ่งที่ล่วงไปแล้ว ด้วยอาลัย,

และไม่พึงพะวงถึงสิ่งที่ยังไม่มาถึง,

ยะทะตีตัมปะหีนันตัง อัปปัตตัญจะ อะนาคะตัง,

สิ่งที่เป็นอดีต ก็ละไปแล้ว, สิ่งที่เป็นอนาคต ก็ยังไม่มาถึง,

ปัจจุปันนัญจะ โย ธัมมัง ตัตถะ ตัตถะ วิปัสสะติ.

อะสังหิรัง อะสังกุปปัง ตัง วิทธา มะนุพฺรูหะเย,

ผู้ใดเห็นธรรมอันเกิดขึ้น เฉพาะหน้าในที่นั้นๆ อย่างแจ่มแจ้ง,

ไม่ง่อนแง่นคลอนแคลน. เขาควรพอกพูนอาการเช่นนั้นไว้,

อัชเชวะ กิจจะมาตัปปัง โกชัญญา มะระณัง สุเว,

ความเพียรเป็นกิจที่จะต้องทำวันนี้, ใครจะรู้ความตาย แม้พรุ่งนี้,

นะ หิ โน สังคะรันเตนะ มะหาเสเนนะ มัจจุนา, เพราะการผลัดเพี้ยน

ต่อมัจจุราชซึ่งมีเสนามาก ย่อมไม่มีสำหรับเรา,

เอวังวิหาริมาตาปิง อะโหรัตตะมะตันทิตัง,

ตัง เว ภัทเทกะรัตโตติ สันโต อาจิกขะเต มุนี,

มุนีผู้สงบ ย่อมไม่กล่าวเรียก ผู้มีความเพียรอยู่เช่นนั้น, ไม่เกียจคร้าน ทั้งกลางวัน กลางคืน ว่า, “ผู้เป็นอยู่แม้เพียงราตรีเดียว ก็น่าชม”

อะภิณหะปัจจะเวกขณะ

ชะราธัมโมมหิ เรามีความแก่เป็นธรรมดา

ชะรัง อะนะตีโต เราจะล่วงพ้นความแก่ไปไม่ได้

พยาธิธัมโมมหิ เรามีความเจ็บไข้เป็นธรรมดา

พยาธิง อะนะตีโต เราจะล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปไม่ได้

มะระณะธัมโมมหิ เรามีความตายเป็นธรรมดา

มะระณัง อะนะตีโต เราจะล่วงพ้นความตายไปไม่ได้

สัพเพหิ เม ปิเยหิ มะนาเปหิ นานาภาโววินาภาโว

เราจะละเว้นเป็นต่าง ๆ คือว่า เราจะต้องพลัดพราก จากของรัก ของเจริญใจทั้งหลายทั้งปวง

กัมมัสสะโกมหิ เราเป็นผู้มีกรรมเป็นของ ๆ ตน

กัมมะทายาโท เป็นผู้รับผลของกรรม

กัมมะโยนิ เป็นผู้มีกรรมเป็นแดนเกิด

กัมมะพันธุ เป็นผู้มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์

กัมมะปฏิสะระโณ เป็นผู้มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย

ยังกัมมัง กะริสสามิ เราจะทำกรรมอันใด

กัลยาณัง วา ปาปะกัง วา ดีหรือชั่ว

ตัสสะ ทายาโท ภะวิสสามิ เราจะเป็นผู้รับผลของกรรมนั้น

เอวัง อัมเหหิ อะภิณหัง ปัจจะเวกขิตัพพัง เราทั้งหลาย ควรพิจารณาอย่างนี้ทุกวันๆ

มะระณานุสสะติ กัมมัฏฐาน

อะธุวัง โข เม ชีวิตัง	ชีวิตของเราไม่ยั่งยืน
ธุวัง มะระณัง เอกังสิกัง	ความตายยั่งยืนเป็นไปส่วนเดียว
อะวัสสัง มะยา มะริตัพพัง	เราพึงตายเป็นแน่แท้
มะระณะปริโยสานัง เม ชีวิตัง	ชีวิตของเรามีความตายเป็นที่สุดรอบ
มะระณะปฏิพัทธัง เม ชีวิตัง	ชีวิตของเราเนื่องเฉพาะแล้วด้วย ความตาย
มะระณะธัมโมมหิ	เรามีความตายเป็นธรรมดา
มะระณัง อะนะตีโต	เราจะล่วงพ้นความตายไปไม่ได้
มะระณัง ภะวิสสะติ	ความตายจักมี
ชีวิตินทรียัง อุปัจฉิสสะติ	อินทรีย์ คือชีวิตจะเข้าไปขาด
มะระณัง มะระณัง	ความตาย ความตาย
เอกัง สิกัง	เป็นไปส่วนเดียว

ปัจฉิมพุทโธวาท

หันทะ มะยัง ปัจฉิมะพุทโธวาทะปาฐัง ภะณามะ เส

หันทะทานิ ภิกขะเว อามันตะยามิ โว.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บัดนี้ เราเตือนท่านทั้งหลายว่า

วะยะธัมมา สังขารา. สังขารทั้งหลาย มีความเสื่อมไปเป็นธรรมดา

อัปปะมาเทนะ สัมปาเทถะ. ท่านทั้งหลาย จงทำความไม่ประมาท ให้ถึงพร้อมเถิด

อะยัง ตะถาคะตัสสะ ปัจฉิมา วาจา. นี่เป็นพระวาจามีในครั้งสุดท้าย ของพระตถาคตเจ้า

บทปลงสังขาร (แบบใหม่)

มนุษย์เราเอ๋ย	เกิดมาทำไม	นิพพานมีสุข
อยู่ใยมิไป	ตัณหาหน่วงหนัก	หน่วงชักหน่วงไว้
ฉันไปมิได้	ตัณหาผูกพัน	หน่วงนั้นพันผูก
ห่วงลูกห่วงหลาน	ห่วงทรัพย์สินศฤงคาร	จงสละเสียเถิด
จะได้ไปนิพพาน	ข้ามพ้นภพสาม	ยามหนุ่มสาวน้อย
หน้าตาแช่มช้อย	งามแล้วทุกประการ	แก่เฒ่าหนังยาน
แต่ล้วนเครื่องเหม็น	เอ็นใหญ่เก้าร้อย	เอ็นน้อยเก้าพัน
มันมาทำเข็ญใจ	ให้ร้อนให้เย็น	เมื่อยขบทั้งตัว
ขนคิ้วก็ขาว	นัยน์ตาก็มัว	เส้นผมบนหัว
ดำแล้วกลับหงอก	หน้าตาเว้าวอก	ดูน่าบัดสี
จะลุกก็โอย	จะนั่งก็โอย	เหมือนดอกไม้โรย
ไม่มีเกสร	จะเข้าที่นอน	พึงสอนภาวนา
พระอนิจจัง	พระอนัตตา	เราท่านเกิดมา
รังแต่จะตาย	ผู้ดีเข็ญใจ	ก็ตายเหมือนกัน
เงินทองทั้งนั้น	มิติดตัวไป	ตายไปเป็นผี
ลูกเมียผัวรัก	เขาชักหน้าหนี	เขาเหม็นซากผี
เปื่อยเน่าพุพอง	หมู่ญาติพี่น้อง	เขาหามเอาไป
เขาวางลงไว้	เขานั่งร้องไห้	แล้วกลับคืนมา
อยู่แต่ผู้เดียว	ป่าไม้ชายเขียว	เหลียวไม่เห็นใคร

เห็นแต่ฝูงแร้ง	เห็นแต่ฝูงกา	เห็นแต่ฝูงหมา
ยื้อแย่งกันกิน	ดูน่าสมเพช	กระดูกกูเอ๋ย
เรี่ยรายแผ่นดิน	แร้งกาหมากิน	เอาเป็นอาหาร
เที่ยงคืนสงัด	ตื่นขึ้นมินาน	ไม่เห็นลูกหลาน
พี่น้องเผ่าพันธุ์	เห็นแต่นกเค้า	จับเจ่าเรียงกัน
เห็นแต่นกแสก	ร้องแรกแหกขวัญ	เห็นแต่ฝูงผี
ร้องไห้หากัน	มนุษย์เราเอ๋ย	อย่าหลงนักเลย
ไม่มีแก่นสาร	อุตส่าห์ทำบุญ	ค้ำจุนเอาไว้
จะได้ไปสวรรค์	จะได้ทันพระเจ้า	จะได้เข้านิพพาน

อะหัง วันทามิ สัพพะโส
อะหัง วันทามิ นิพพานะปัจจะโย โหตุ

นี้ หรือ ชีวิต

ชีวิตเอ๋ยชีวิต เจ้าเคยคิดบ้างไหมหนอ
วันนี้เจ้าเกิดก่อ วันหนึ่งหนอก็มลาย
วันคืนที่ผ่านผัน ยิ่งนับวันน่าใจหาย
เกิดแก่และเจ็บตาย มีอะไรให้พึ่งพา
เพราะฉนั้น เราต้องมั่นคงอยู่ในศีลในธรรม
อันจะเป็นที่พึ่งพาอาศัยทั้งในชาตินี้และชาติต่อไป

บทปลงสังขาร (แบบเก่า)

เกศาผมหงอก บอกว่าตัวเฒ่า ฟันฟางผมเผ้า
แก่แล้วทุกประการ ตามืดหูหนัก ร้ายนักสาธารณ์
บ่มิเป็นแก่นสาร ใช่ตัวตนของเรา แผ่พื้นเปื่อยเน่า
เครื่องประดับกายเรา โสโครกทั้งตัว แข้งขามือสั่น
เส้นสายพันพัว เห็นน่าเกลียดกลัว อยู่ในตัวของเรา
ให้มึนให้เมื่อย ให้เจ็บให้เหนื่อย ไปทั่วเส้นขน
แก่แล้วโรคา เข้ามาหาตน ได้ความทุกข์ทน
โสกาอาวรณ์ จะนั่งก็โอย จะลุกก็โอย
เหมือนดอกไม้โรย ไม่มีเกสร แก่แล้วโรคา
เข้ามาวิงวอน ได้ความทุกข์ร้อน ทั่วกายอินทรีย์
ครั้นสิ้นลมปาก กลับกลายหายจาก เรียกกันว่าผี
ลูกรักผัวรัก เขาชักหน้าหนี เขาว่าซากผี
เปื่อยเน่าพุพอง เขาเสียไม่ได้ เขาไปเยี่ยมมอง
เขาบ่ได้ต้อง เกลียดกลัวนักหนา เขาผูกคอรัด
มือเท้าเขามัด รัดรึงตรึงตรา เขาหามเอาไป
ทิ้งไว้ป่าช้า เขากลับคืนมา สู่เหย้าเรือนพลัน
ตนอยู่เอกา อยู่กับหมูหมา ยื้อคร่าพัลวัน
ทรัพย์สินของตน ขนมาปันกัน ข้าวของทั้งนั้น

ไม่ใช่ของเรา เมื่อตนยังอยู่ เรียกว่าของกู
เดี๋ยวนี้เป็นของเขา แต่เงินใส่ปาก เขายังควักล้วงเอา
ไปแต่ตัวเปล่า เน่าทั่วสารพางค์กาย อยู่ในป่ารก
ได้ยินเสียงนก กึกก้องดงยาง ได้ยินหมาใน
ร้องไห้ครวญคราง ใจจิตอ้างว้าง วิเวกวังเวง
มีหมู่นกแสก บินมาร้องแรก แถกขวัญของตน
เหลียวไม่เห็นใคร อกใจวังเวง ให้อยู่ครื้นเครง
รำพึงถึงตัว ตายไปเป็นผี เขาไม่ไยดี
ทิ้งไว้น่ากลัว ยิ่งคิดยิ่งพลัน กายสั่นระรัว
รำพึงถึงตัว อยู่ในป่าช้า ผัวมิ่งสินทรัพย์
ยิ่งแลยิ่งลับ ไม่เห็นตามมา เห็นแต่ศีลทาน
เมตตาภาวนา ตามเลี้ยงรักษา อุ่นเนื้ออุ่นใจ
ศีลทานมาช่วย ได้เป็นเพื่อนม้วย เมื่อตนตายไป
ตบแต่งสมบัติ นพรัตน์โพยภัย เลิศล้ำอำไพ
อัตตะกิเลสมากมี ศีลพาไปเกิด ได้วิมานเลิศ
ประเสริฐโฉมศรี นางฟ้าแห่ล้อม ห้อมล้อมมากมี
ขับกล่อมดีดสี ฟังเสียงบรรเลง บรรเลงสมบัติ
แก้วเก้าเนาวรัตน์ นับน้อยไปหรือ คุณพระทศพล
ที่ตนนับถือ พระธรรมนั้นหรือ สั่งสอนทุกวัน
พระสงฆ์องค์อารีรัก มาเป็นปิ่นปัก พระกรรมฐาน
เอออวยสมบัติ นพรัตน์โอฬาร ดีกว่าลูกหลาน

ประเสริฐเพริดเพรา ลูกผัวที่รัก บ่มิเป็นตำหนัก
รักเขาเสียเปล่า เขามิตามช่วย เพื่อนม้วยด้วยเรา
ไปหลงรักเขา เห็นไม่เป็นการ รักตนดีกว่า
จำศีลภาวนา บำเพ็ญศีลทาน จะได้ช่วยตน
ให้พ้นสงสาร ลุถึงสถาน ได้วิมานทอง
ผู้ใดใจพาล หลงรักลูกหลาน จะต้องจำจอง
เป็นห่วงตัณหา เข้ามารับรอง ตายไปจะต้องตก จตุรบายฯ

ระลึกถึงคุณพระศรีรัตนตรัย (ทำนองสรภัญญะ)

อิมินา สักกาเรนะ ข้าขอน้อมสักการบูชา
องค์สมด์จพระศาสดา ผู้ทรงปัญญาและบารมี
ทรงสง่าด้วยราศี ประเสริฐเลิศดีมีพระคุณ
ทรงมี่พระเมตตาการุณ แผ่บุญค้ำจุนให้พ้นภัย
ท่านเป็นประทีปดวงสดใส ให้กำเนิดรัตนตรัยดวงงาม
องค์แห่งรัตนะมีสาม ระบือนามไปทั่วธานี
องค์พระพุทธชินสีห์ ตรัสรู้ชอบดีซึ่งพระธรรม
ชาวพุทธทุกคนจงจดจำ ช่วยกันแนะนำให้แพร่ไป
ทุกคนจะเกิดเลื่อมใส พระธรรมนำสุขใจสถาพร
ผู้แนะนำซึ่งคำสั่งสอน ศิษย์พระชินวรทุกองค์
มวลหมู่พระภิกษุสงฆ์ ได้ดำรงพระศาสนามา
ลูกขอก้มกราบวันทา พุทธศาสนา จงถาวร ฯ

ระลึกถึงคุณอุปัชฌาย์อาจารย์ (ทำนองสรภัญญะ)

อิมินา สักกาเรนะ ข้าขอน้อมคารวะบูชาคุณ
พระอุปัชฌาย์และอาจารย์ ผู้ให้การศึกษาและอบรม
เริ่มต้นจากวัยประถม ให้วิทยาคมเสมอมา
เพิ่มพูนสติปัญญา อีกวิชาศีลธรรมประจำใจ
ท่านชี้ทางสว่างสดใส ทั้งระเบียบวินัยประจำตน
ศิษย์ที่ดีต้องหมั่นฝึกฝน ประพฤติตนเป็นคนดี
จงสังวรสำรวมเอาไว้ ทั้งกายและใจให้มั่นคง
ตั้งจิตไว้ให้เที่ยงตรง เพื่อจรรโลงในพระคุณ
ขอผลบุญโปรดจงเกื้อหนุน อาจารย์ผู้มีพระคุณ ทุกท่านเทอญ ฯ

ระลึกถึงคุณบิดา มารดา (ทำนองสรภัญญะ)

อิมินา สักกาเรนะ ข้าขอกราบสักการะบูชา
อันพระบิดามารดา ข้าขอน้อมระลึกถึงคุณ
ท่านมีเมตตาและการุณ มีพระคุณต่อบุตรธิดา
ได้ให้กำเนิดลูกมา ทั้งการศึกษาและอบรม
ถึงแม้นลำบากขื่นขม ทุกข์ระทมสักเพียงไร
ท่านไม่เคยหวั่นไหว ต่อสิ่งใดที่ได้เลี้ยงมา
พระคุณท่านล้นฟ้า ยิ่งกว่าธาราและแผ่นดิน
ลูกขอบูชาเป็นอาจิณ ตราบจนสิ้นดวงชีวา
ขอปวงเทพไท้จงรักษา พระบิดามารดา ของข้าเทอญฯ

พระคาถามงคลจักรวาลทั้งแปดทิศ

(พระคาถานี้ เมื่อได้สวดทุกวัน จะเดินทางไกลไปทางเรือ
ท่านจะได้รับความ สะดวก ปลอดภัย โชคดี ทุกประการ)

อิมัสมิง มงคลจักรวาลทั้งแปดทิศ ประสิทธิจงมาเป็นกำแพงแก้วทั้งเจ็ดชั้น มาป้องกันห้อมล้อมรอบครอบทั่วอนัตตา, ราชะ เสมานาเขตเต, สะมันตา สะตะโยชะนะสะตะสะหัสสานิ **พุทธะชาละปะริเขตเต** รักขันตุ สุรักขันตุ ฯ

อิมัสมิง มงคลจักรวาลทั้งแปดทิศ ประสิทธิจงเป็นกำแพงแก้วทั้งเจ็ดชั้น มาป้องกันห้อมล้อมรอบครอบทั่วอนัตตา, ราชะ เสมานา เขตเต, สะมันตา สะตะโยชะนะสะตะสะหัสสานิ **ธัมมะชาละปะริเขตเต** รักขันตุ สุรักขันตุ ฯ

อิมัสมิง มงคลจักรวาลทั้งแปดทิศ ประสิทธิจงมาเป็นกำแพงแก้ว ทั้งเจ็ดชั้น มาป้องกันห้อมล้อมรอบครอบทั่วอนัตตา, ราชะ เสมานาเขตเต, สะมันตา สะตะโยชะนะสะตะสะหัสสานิ **ปัจเจกะพุทธะชาละปะริเขตเต** รักขันตุ สุรักขันตุ ฯ

อิมัสมิง มงคลจักรวาลทั้งแปดทิศ ประสิทธิจงมาเป็นกำแพงแก้วทั้งเจ็ดชั้น มาป้องกันห้อมล้อมรอบครอบทั่วอนัตตา. ราชะ เสมานาเขตเต, สะมันตา สะตะโยชะนะสะตะสะหัสสานิ **สังฆะชาละปะริกเขตเต** รักขันตุ สุรักขันตุ ฯ

คำปรารถนา ไหว้พระจุฬามณี

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธฯ

นะโม ข้าจะไหว้พระพุทธเจ้า ทุกพระองค์ เมื่อข้าจะดับจิตลง อย่าให้ไหลหลง ขอให้จิตจำนง ตรงทางพระนิพพาน ขอให้พบดวงแก้ว ขอให้แคล้วหมู่มาร ขอให้ทันพระศรีอารีย์ ข้าจะไปนมัสการ พระเกษแก้วพระจุฬามณี เจดียสถาน เป็นที่ไหว้ ที่สักการะ กุศลสัมปันโน ฯ

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธฯ

นะโม ข้าจะไหว้พระธรรมเจ้า ของพระพุทธองค์ เมื่อข้าจะดับจิตลง อย่าให้ไหลหลง ขอให้จิตจำนง ตรงทางพระนิพพาน ขอให้พบดวงแก้ว ขอให้แคล้วหมู่มาร ขอให้ทันพระศรีอารีย์ ข้าจะไปนมัสการ พระเกษแก้วพระจุฬามณี เจดียสถาน เป็นที่ไหว้ ที่สักการะ กุศลสัมปันโน ฯ

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธฯ

นะโม ข้าจะไหว้พระสังฆะเจ้า ของพระพุทธองค์ เมื่อข้าจะดับจิตลง อย่าให้ไหลหลง ขอให้จิตจำนง ตรงทางพระนิพพาน ขอให้พบดวงแก้ว ขอให้แคล้วหมู่มาร ขอให้ทันพระศรีอารีย์ ข้าจะไปนมัสการ พระเกษแก้วพระจุฬามณี เจดียสถาน เป็นที่ไหว้ ที่สักการะ กุศลสัมปันโน ฯ

****

ใครจะว่าเราดี หรือว่าเราชั่ว ไม่ใช่อยู่ที่คนพูดนั้นหรอก
แต่ อยู่ที่การกระทำของเรานี่เอง ถ้าเขาว่าเราเลว แต่เราทำดี
มันก็ดี ตลอดกาล ถึงใครไม่รู้ไม่เห็น เทวดาฟ้าดินก็ เป็นพยาน

พระคาถาป้องกันภัย ทั้งสิบทิศ

พระคาถานี้ ใช้สวดทุกวัน คนโบราณถือว่า สวดคาถานี้แล้ว จะช่วยป้องกันภัยอันตราย เคราะห์ร้ายต่างๆ ให้แคล้วคลาดจากภัยพิบัติทั้งปวง จะโชคดี มีลาภ ตลอดกาล,

๑. บูระพารัสมิง พระพุทธคุณัง บูระพารัสมิง พระธรรมเมตัง บูระพา-รัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

๒. อาคะเนรัสมิง พระพุทธคุณัง อาคะเนรัสมิง พระธรรมเมตัง อาคะเนรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

๓. ทักษิณรัสมิง พระพุทธคุณัง ทักษิณรัสมิง พระธรรมเมตัง ทักษิณรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโร คะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

๔. หรดีรัสมิง พระพุทธคุณัง หรดีรัสมิง พระธรรมเมตัง หรดีรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

๕. ปัจจิมรัสมิง พระพุทธคุณัง ปัจจิมรัสมิง พระธรรมเมตัง ปัจจิมรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

๖. พายัพรัสมิง พระพุทธคุณัง พายัพรัสมิง พระธรรม เมตัง พายัพรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

๗. อุดรรัสมิง พระพุทธคุณัง อุดรรัสมิง พระธรรมเมตัง อุดรรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

๘. อิสานรัสมิง พระพุทธคุณัง อิสานรัสมิง พระธรรมเมตัง อิสานรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโร คะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

๙. อากาศรัสมิง พระพุทธคุณัง อากาศรัสมิง พระธรรมเมตัง อากาศรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

๑๐. ปฐวีรัสมิง พระพุทธคุณัง ปฐวีรัสมิง พระธรรมเมตัง ปฐวีรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

คำขอขมาโทษ ต่อพระรัตนตรัย (ทั้งหมดหมอบลงว่า)

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา, พุทเธ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,

กรรม คือ ความชั่วอันใด ที่ข้าพเจ้าได้ทำผิดแล้วในพระพุทธเจ้า

ด้วยกายหรือ หรือด้วยวาจา หรือด้วยใจ

พุทโธ ปฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง. ขอพระพุทธเจ้าจงระงับเถิด

ซึ่งโทษผิดที่เป็นไปล่วง ของข้าพเจ้านั้น.

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ พุทเธ. เพื่อข้าพเจ้าจะสำรวมระวัง

ในพระพุทธเจ้า ในกาลต่อไป.

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา, ธัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,

กรรม คือ ความชั่วอันใด ที่ข้าพเจ้าได้ทำผิดแล้วในพระธรรม

ด้วยกายหรือ หรือด้วยวาจา หรือด้วยใจ,

ธัมโม ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง, ขอพระธรรมจงระงับเถิด

ซึ่งโทษผิดที่เป็นไปล่วง ของข้าพเจ้านั้น.

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ ธัมเม.

เพื่อข้าพเจ้าจะสำรวมระวัง ในพระธรรม ในกาลต่อไป.

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา, สังเฆ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,

กรรม คือ ความชั่วอันใด ที่ข้าพเจ้าได้ทำผิดแล้วในพระสงฆ์

ด้วยกายหรือ หรือด้วยวาจา หรือด้วยใจ,

สังโฆ ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง.

ขอพระสงฆ์จงระงับเถิด ซึ่งโทษผิดที่เป็นไปล่วง ของข้าพเจ้านั้น.

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ สังเฆ.

เพื่อข้าพเจ้าจะสำรวมระวัง ในพระสงฆ์ ในกาลต่อไป.

บทถวายพรพระ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

(ว่า ๓ จบ)

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะ มะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติฯ

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหีติฯ

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเณยโย อัญชะลีกะระณีโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติฯ

๑. พาหุง สะหัสสะมะภินิมมิตะสาวุธันตัง ครีเมขะลัง อุทิตะโฆระสะ เสนะมารัง ทานาทิธัมมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

๒. มาราติเร กะมะภิยุชฌิตะ สัพพะรัตติง โฆรัมปะนาฬะวะกะ มักขะ มะถัทธะ ยักขัง ขันตีสุทันตะวิธินา ชิตะวา มุนินโท ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

๓. นาฬาคิริง คะชะวะรัง อะติมัตตะภูตัง ทาวัคคิจักกะมะสะนีวะ สุ ทารุณันยัง เมตตัมพุเสกะวิธินา ชิตะวา มุนินโท ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมัง คะลานิฯ

๔. อุกขิตตะขัคคะมะติหัตถะ สุทารุณันตัง ธาวันติโยชะนะปะถัง คุลิมา ละวันตัง อัทธีภิสังขะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท ตันเตชะสา ภะวะ ตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

๕. กัตวานะ กัฏฐะมุทะรัง อิวะ คัพภินียา จิญจายะทุฏฐะวะจะนัง ชะนะ กายะมัชเฌ สันเตนะ โสมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท ตัน เตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

๖. สัจจัง วิหายะ มะติสัจจะกะวาทะเกตุง วาทาภิโรปิตะมะนัง อะติ อันธะภูตัง ปัญญาปะทีปะชะลิโต ชิตะวา มุนินโท ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

๗. นันโทปะนันทะภุชะคัง วิพุธัง มะหิทธิง ปุตเตนะเถระภุชะเคนะ ทะ มาปะ ยันโตอิทธูปะเทสะวิธินา ชิตะวา มุนินโท ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

๘. ทุคคาหะทิฏฐิภุชะเคนะ สุทัฏฐะหัตถัง พรัหมังวิสุทธิชุติมิทธิ พะ กาภิธานัง ญาณาคะเทนะ วิธินา ชิตะวา มุนินโท ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

๙. เอตาปิ พุทธะชะยะมังคะละอัฏฐะคาถา โย วาจะโนทินะทิเน สะระเต มะตันที หิตวานะเนกะวิวิธานิ จุปัททะวานิ โมกขัง สุขัง อะธิคะเมย ยะ นะโร สะปัญโญฯ

๑๐. มะหาการุณิโก นาโถ หิตายะ สัพพะปาณินัง ปูเรตวา ปาระมี สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมัง คะลัง ฯ

๑๑. ชะยันโต โพธิยา มูเล สักยานัง นันทิวัฑฒะโน เอวัง ตะวัง วิชะโย โหหิ ชะยัสสุ ชะยะมังคะเล อะปะราชิตะ บัลลังเก สีเส ปะฐะวิโปกขะเร อะภิเสเก สัพพะพุทธานัง อัคคัปปัตโต ปะโมทะติ ฯ

๑๒. สุนักขัตตัง สุมังคะลัง สุปะภาตัง สุหุฏฐิตัง สุขะโณ สุมุหุต โต จะ สุยิฏฐัง พรัหมะจาริสุ ปะทักขิณัง กายะกัมมัง วาจากัมมัง ปะทักขิณัง ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง ปะณิธี เต ปะทักขิณา ปะ ทักขิณานิ กัตวานะ ละภันตัตเถ ปะทักขิ เณ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา สัพพะพุทธานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต ฯ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา สัพพะธัมมานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต ฯ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา สัพพะสังฆานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต ฯ

****

ข้อคิด - เตือนใจ

อย่าพูดมาก ปากกล้า เวลาโกรธ เสียประโยชน์ โทษหนัก เสียศักดิ์ศรี
ต้องสะกด อดกลั้น ขันติมี พูดให้ดี มีประโยชน์ อย่าโกรธกัน

พระคาถาชินบัญชร

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)

เพื่อให้เกิดอานุภาพยิ่งขึ้น ก่อนเจริญภาวนา คาถา ชินบัญชร ให้ตั้งนะโม ๓ จบ แล้วระลึกถึงและบูชาเจ้าประคุณสมเด็จด้วยคำว่า ปุตตะกาโม ละเภ ปุตตัง ธะนะกาโม ละเภ ธะนัง อัตถิกาเยกายะญา ยะ เทวานังปิยะตัง สุตวา อิติปิ โส ภะคะวา ยะมะราชาโน ท้าวเวสสุวัณโณ มะระณัง สุขัง อะระหัง สุคะโต นะโม พุทธายะ

๑. ชะยาสะนากะตา พุทธา เชตวา มารัง สะวาหะนัง
จะตุสัจจาสะภัง ระสัง เย ปิวิงสุ นะราสะภา.

๒. ตัณหังกะราทะโย พุทธา อัฏฐะวีสะติ นายะกา
สัพเพ ปะติฏฐิตา มัยหัง มัตถะเก เต มุนิสสะรา.

๓. สีเส ปะติฏฐิโต มัยหัง พุทโธ ธัมโม ทะวิโลจะเน
สังโฆ ปะติฏฐิโต มัยหัง อุเร สัพพะคุณากะโร.

๔. หะทะเย เม อะนุรุทโธ สารีปุตโต จะ ทักขิเณ
โกณฑัญโญ ปิฏฐิภาคัสะมิง โมคคัลลาโน จะ วามะเก.

๕. ทักขิเณ สะวะเน มัยหัง อาสุง อานันทะราหุโล
กัสสะโป จะ มะหานาโม อุภาสุง วามะโสตะเก.

๖. เกสะโต ปิฏฐิภาคัสะมิง สุริโย วะ ปะภังกะโร
นิสินโน สิริสัมปันโน โสภิโต มุนิปุงคะโว.

๗. กุมาระกัสสะโป เถโร มะเหสี จิตตะวาทะโก
โส มัยหัง วะทะเน นิจจัง ปะติฏฐาสิ คุณากะโร.

๘. ปุณโณ อังคุลิมาโล จะ อุปาลี นันทะสีวะลี

เถรา ปัญจะ อิเม ชาตา นะลาเต ติละกา มะมะ.

๙. เสสาสีติ มะหาเถรา วิชิตา ชินะสาวะกา
เอเตสีติ มะหาเถรา ชิตะวันโต ชิโนระสา
ชะลันตา สีละเตเชนะ อังคะมังเคสุ สัณฐิตา.

๑๐. ระตะนัง ปุระโต อาสิ ทักขิเณ เมตตะสุตตะกัง.
ธะชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ วาเม อังคุลิมาละกัง

๑๑. ขันธะโมระปะริตตัญจะ อาฏานาฏิยะสุตตะกัง
อากาเส ฉะทะนัง อาสิ เสสา ปาการะสัณฐิตา.

๑๒. ชินานานา วะระสังยุตตา สัตัปปาการะลังกะตา
วาตะปิตตาทิสัญชาตา พาหิรัชฌัตตุปัททะวา.

๑๓. อะเสสา วินะยัง ยันตุ อะนันตะชินะเตชะสา
วะสะโต เม สะกิจเจนะ สะทา สัมพุทธะปัญชะเร.

๑๔. ชินะปัญชะระมัชฌัมหิ วิหะรันตัง มะหีตะเล
สะทา ปาเลนตุ มัง สัพเพ เต มะหาปุริสาสะภา.

๑๕. อิจเจวะมันโต สุคุตโต สุรักโข ชินานุภาเวนะ ชิตุปัททะโว
ธัมมานุภาเวนะ ชิตาริสังโฆ สังฆานุภาเวนะ ชิตันตะราโย
ทมมานุภาวะปาลิโต จะรามิ ชินะปัญชะเรติ.

อานุภาพแห่งพระคาถาชินบัญชร

ผู้ใดได้สวดภาวนาพระคาถาชินบัญชรนี้ เป็นประจำอยู่สม่ำเสมอ จะทำให้เกิดความเป็นสิริมงคลสมบูรณ์พูนผล ศัตรูหมู่พาลไม่กล้ากล้ำกลาย ไปทางใดย่อมเกิดเมตตามหานิยม เกิดลาภผลพูนทวี ขจัดภัยจากภูตผีปีศาจตลอดจนคุณไสย์ต่างๆ ทำน้ำมนต์รดแก้วิกลจริต แก้สรรพโรคสรรพภัยมลายหายสิ้น เป็นสิริมงคลแก่ชีวิต จะเดินทางไปที่ใดๆ สวด ๙ จบแล้วอธิษฐานจะสำเร็จสมดังใจปรารถนา แล.

คำพิจารณา ก่อนรับประทานอาหาร

ปะฏิสังขาโย นิโสปิณฑะปาตัง ปะฏิเสวามิ ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วโดยแยบคายจึงรับประทานอาหาร

เนวะ ทะวายะ ไม่รับประทานอาหารเพื่อคะนองกายเล่น

นะ มะทายะ ไม่รับประทานอาหารเพื่อความมัวเมา

นะ มัณฑะนายะ ไม่รับประทานอาหารเพื่อประดับ

นะ วิภูสะนายะ ไม่รับประทานอาหารเพื่อตบแต่ง

ยาวะ เทวะ อิมัสสะ กายัสสะ ฐิติยา แต่รับประทานเพียงเพื่อความดำรงอยู่แห่งกายนี้

ยาปะนายะ เพื่อยังอัตภาพให้เป็นไป

วิหิงสุปะระติยา เพื่อกำจัดความเบียดเบียน

พรัหมะจะริยานุคคะหายะ เพื่ออนุเคราะห์พรมจรรย์

อิติปุราณัญจะ เวทะนัง ปฏิหังขามิ ด้วยการพิจารณาอย่างนี้ ข้าพเจ้าจะบรรเทาเวทนาเก่า คือความหิวได้

นะวัญจะ เวทะนัง นะ อุปปาเทสสามิ จักไม่ยังเวทนาใหม่ให้เกิดขึ้น

ยาตรา จะ เม ภะวิสสะติ อะนะวัชชะตา จะ ผาสุวิหาโร จาติ

คาถา หลวงพ่อโอภาสี

อิติสุคะโต อะระหัง พุทโธ นะโมพุทธายะ ปะฐะวีคงคา พระภูมมะเทวา ขะมามิหัง จาติ (เมื่อท่องคาถานี้ ให้นึกถึงหลวงพ่อโอภาสี จะโชคดี มีสุข เดินทางปลอดภัย เทวดาคุ้มครอง เป็นนิตย์แล.)

คำให้พร เมื่อรับประทานอาหารแล้ว

ยะถา วาริวะหา ปูราปะริ ปูเรนติ สาคะรัง ห้วงน้ำที่เต็มย่อมยังสมุทรสาครให้บริบูรณ์ได้ฉันใดห้วงน้ำที่เต็มย่อมยังสมุทรสาครให้บริบูรณ์ได้ฉันใด

เอวะเมวะ อิโต ทินนัง เปตานัง อุปะกัปปะติ ทานที่ท่านอุทิศให้แล้วในโลกนี้ ย่อมสำเร็จประโยชน์แก่ผู้ที่ละโลกนี้ไปแล้วฉันนั้น

อิจฉิตัง ปัตถิตัง ตุมหัง ขออิฏฐผล ที่ท่านปรารถนาแล้ว ตั้งใจแล้ว

ขิปปะเมวะ สะมิชฌะตุ จงสำเร็จโดยฉับพลัน

สัพเพ ปูเรนตุ สังกัปปา ขอความดำริทั้งปวงจงเต็มที่

จันโท ปัณณะระโส ยะถา เหมือนพระจันทร์ในวันเพ็ญ

มะณิ โชติระโส ยะถา เหมือนแก้วมณีอันสว่างไสว ควรยินดี

สัพพีติโย วิวัชชันตุ ความจัญไรทั้งปวง(ของท่าน)จงบำราบไป

สัพพะโรโค วินัสสะตุ โรคทั้งปวงของท่านจงหาย

มาเต ภะวัตตันตะราโย อันตรายอย่ามีแก่ท่าน

สุขี ทีฆายุโก ภะวะ ท่านจงเป็นผู้มีความสุข มีอายุยืน

อะภิวาทะนะสีลิสสะ นิจจัง วุฑฒาปะจายิโน จัตตาโร ธัมมา วัฑฒันติ อายุ วัณโณ สุขัง พะลัง

พรสี่ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ย่อมเจริญ แก่บุคคล ผู้มีปกติไหว้กราบ มีปกติอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่เป็นนิจ ด้วยประการฉะนี้ แล.

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง ขอสรรพมงคล จงมีแก่ท่าน

รักขันตุ สัพพะเทวะตา ขอเหล่าเทวดาทั้งปวง จงรักษาท่าน

สัพพะพุทธานุภาเวนะ ด้วยอานุภาพแห่งพระพุทธเจ้าทั้งปวง

สะทาโสตถี ภะวันตุเต ขอความสวัสดีทั้งหลาย จงมีแด่ท่านทุกเมื่อ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง ขอสรรพมงคล จงมีแก่ท่าน

รักขันตุ สัพพะเทวะตา ขอเหล่าเทวดาทั้งปวง จงรักษาท่าน

สัพพะธัมมานุภาเวนะ ด้วยอานุภาพแห่งพระธรรมทั้งปวง

สะทาโสตถี ภะวันตุเต ขอความสวัสดีทั้งหลาย จงมีแด่ท่านทุกเมื่อ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง ขอสรรพมงคล จงมีแก่ท่าน

รักขันตุ สัพพะเทวะตา ขอเหล่าเทวดาทั้งปวง จงรักษาท่าน

สัพพะสังฆานุพาเวนะ ด้วยอานุภาพแห่งพระสงฆ์ทั้งปวง

สะทา โสตถี ภะวันตุ เต ขอความสวัสดีทั้งหลาย จงมีแด่ท่านทุกเมื่อ เทอญ

บทแผ่เมตตา

สัพเพ สัตตา สัตว์ทั้งหลาย ที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น

อะเวรา โหนตุ จงเป็นสุข เป็นสุขเถิด อย่าได้มีเวรแก่กันและกันเลย

อัพยาปัชฌาโหนตุ จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด อย่าได้พยาบาทเบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย

อนีฆา โหนตุ จงเป็นสุข เป็นสุขเถิด อย่าได้มีความทุกข์กายทุกข์ใจเลย

สุขี อัตตานัง ปะริหะรัน ตุ จงมีความสุขกาย สุขใจ รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัย ทั้งสิ้น เทอญ..

กรวดน้ำตอนเย็น

(หันทะ มะยัง อุททิสะนาธิฏฐานะคาถาโย ภะณามะ เส)

อิมินา ปุญญะกัมเมนะ ด้วยบุญนี้ อุทิศให้
อุปัชฌายา คุณุตตะรา อุปัชฌาย์ ผู้เลิศคุณ
อาจะริยูปะการา จะ แลอาจารย์ ผู้เกื้อหนุน
มาตา ปิตา จะ ญาตะกา ทั้งพ่อแม่ แลปวงญาติ
สุริโย จันทิมา ราชา สูรย์จันทร์ แลราชา
คุณะวันตา นะราปิ จะ ผู้ทรงคุณ หรือสูงชาติ
พรัหมะมารา จะ อินทา จะ พรหมมาร และอินทราช
โลกะปาลา จะ เทวะตา ทั้งทวยเทพ และโลกบาล
ยะโม มิตตามะนุสสา จะ ยมราช มนุษย์มิตร
มัชฌัตตา เวริกาปิ จะ ผู้เป็นกลาง ผู้จองผลาญ
สัพเพ สัตตา สุขี โหนตุ ขอให้ เป็นสุขศานต์ิ
ทุกทั่วหน้า อย่าทุกข์ทน
ปุญญานิ ปะกะตานิ เม บุญผอง ที่ข้าทำ จงช่วยอำนวยศุภผล
สุขัญจะ ติวิธัง เทนตุ ให้สุข สามอย่างล้น
ขิปปัง ปาเปถะ โวมะตัง ให้บรรลุถึง นิพพานพลัน
อิมินา ปุญญะกัมเมนะ ด้วยบุญนี้ ที่เราทำ
อิมินา อุททิเสนะ จะ แลอุทิศ ให้ปวงสัตว์

ขิปปาหัง สุละเภ เจวะ เราพลันได้ ซึ่งการตัด
ตัณหุปาทานะเฉทะนัง ตัวตัณหา อุปาทาน
เย สันตาเน หินา ธัมมา สิ่งชั่ว ในดวงใจ
ยาวะ นิพพานะโต มะมัง กว่าเราจะ ถึงนิพพาน
นัสสันตุ สัพพะทา เยวะ มลายสิ้น จากสันดาน
ยัตถะ ชาโต ภะเว ภะเว ทุก ๆ ภพ ที่เราเกิด
อุชุจิตตัง สะติปัญญา มีจิตตรง และสติทั้งปัญญา อันประเสริฐ
สัลเลโข วิริยัมหินา พร้อมทั้ง ความเพียรเลิศ เป็นเครื่องขูด กิเลสหาย
มารา ละภันตุ โนกาสัง โอกาส อย่าพึงมีแก่หมู่มาร สิ้นทั้งหลาย
กาตุญจะ วิริเยสุ เม เป็นช่อง ประทุษร้าย ทำลายล้าง ความเพียรจม
พุทธาทิปะวะโร นาโถ พระพุทธผู้ บวรนาถ
ธัมโม นาโถ วะรุตตะโม พระธรรมเป็นที่พึ่ง อันอุดม
นาโถ ปัจเจกะพุธโธ จะ พระปัจเจกะพุทธสม
สังโฆ นาโถตตะโร มะมัง พระสงฆ์เป็นที่พึ่งผยอง
เตโสตตะมานุภาเวนะ ด้วยอานุภาพนั้น
มาโรกาสัง ละภันตุ มา ขอหมู่มาร อย่าได้ช่อง
ทะสะปุญญานุภาเวนะ ด้วยเดชบุญ ทั้งสิบป้อง
มาโรกาสัง ละภันตุ มา อย่าเปิดโอกาสแก่มาร (เทอญ)

คำอาราธนาต่างๆ

อาราธนาศีล ๕

มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ
ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุงวิสุง รักขะณัตถายะ ติสะระเณนะสะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ
ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสะระเณนะสะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

คำอาราธนาศีล ๘ (สมาทานวันธรรมดา)

มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐะ สีลานิ ยาจามะ
ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐะ สีลานิ ยาจามะ
ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐะ สีลานิ ยาจามะ

คำอาราธนาธรรม

(ใช้อาราธนาพระเทศน์ พระสวดอภิธรรม)

พรัหมา จะ โลกาธิปะตี สะหัมปะติ กัตอัญชะลี อันธิวะรัง อะยาจะถะ
สันตีธะ สัตตาปประระชักขะชาติกา เทเสตุ ธัมมัง อะนุกัมปิมัง ปะชัง

ท้าวสหัมบดีพรหม ผู้เป็นใหญ่ยิ่งในโลก ได้ทำอัญชลี ทูลขอพระประเสริฐว่า สัตว์ทั้งหลายผู้มีธุลีในตาแต่น้อย ยังมีอยู่ในโลกนี้ ขอพระผู้มีพระภาคเจ้าผู้มีความเอ็นดูทรงแสดงธรรมโปรดหมู่สัตว์นี้เถิด.

คาถา หลวงพ่อโอภาสี

อิติสุคะโต อะระหัง พุทโธ นะโมพุทธายะ ปะฐะวีคงคา พระภูมมะเทวา ขะมามิหัง
(นึกถึงหลวงพ่อโอ่ภาสี ภาวนาเสมอๆ จะโชคดี มีลาภ เดินทางสะดวกปลอดภัย)

คำอาราธนาพระปริตร

(ใช้อาราธนาพระเจริญพระพุทธมนต์ในพิธีต่าง ๆ)

วิปัตติปะฏิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา

สัพพะ ทุกขะ วินาสายะ ปะริตตัง พรูถะมังคะลัง

วิปัตติปะฏิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา

สัพพะ ภะยะ วินาสายะ ปะริตตัง พรูถะมังคะลัง

วิปัตติปะฏิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา

สัพพะ โรคะ วินาสายะ ปะริตตัง พรูถะมังคะลัง

คำแปล ขอพระคุณเจ้าทั้งหลาย จงสวดพระปริตรอันเป็นมงคล เพื่อป้องกันความวิบัติเพื่อความสำเร็จสมบัติทั้งปวง เพื่อความเสื่อมหายไปแห่งทุกข์ทั้งปวง

(ครั้ง ๒ เพื่อความเสื่อมไปแห่งภัยทั้งปวง ครั้ง ๓ เพื่อความเสื่อมไปแห่งโรคทั้งปวง)

คำแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

(นำดอกไม้ธูปเทียนไปถวายพระสงฆ์ กล่าวคำบูชาพระรัตนตรัยแล้ว ตั้งนะโม ๓ จบ กล่าวแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ดังนี้

เอสาหัง ภันเต. สุจิระปะรินิพพุตัมปิ. ตัง ภะคะวันตัง สะระณัง คัจฉามิ. ธัมมัญจะ ภิกขุสังฆัญจะ พุทธมามะกาติ โน สังโฆ ธา เรตุ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าขอถึงสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า แม้ปรินิพพานนานแล้ว กับทั้งพระธรรมและพระสงฆ์ ว่าเป็นที่พึ่ง ที่ระลึก ขอพระสงฆ์จงจำข้าพเจ้า ว่าเป็นพุทธมามกะ ผู้ถึงซึ่งพระรัตนตรัยเป็นสรณะตลอดชีวิต ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป.

คำขอบวช ประพฤติพรหมจรรย์ ชุดขาว สมาทานศีล๘

เอสาหัง ภันเต. สุจิระปะรินิพพุตัมปิ. ตัง ภะคะวันตัง สะระณัง คัจฉามิ. ธัมมัญจะ ภิกขุสังฆัญจะ ปัพพัชชัง มัง ภันเต. สังโฆ ธาเรตุ อัชชะตัคเค ปาณุเปตัง. สะระณัง คะตัง.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าขอถึงสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า แม้เสด็จดับขันธปรินิพพานนานแล้ว กับทั้งพระธรรมและพระสงฆ์ ว่าเป็นสะระณะที่พึ่ง ที่ระลึก ขอพระสงฆ์จงจำข้าพเจ้า ว่าเป็นผู้บวชในธรรมวินัย ผู้ถึงพระรัตนตรัยเป็นสรณะตลอดชีวิต ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป.

คำอธิษฐาน ก่อนเจริญพระกัมมัฏฐาน

อิมาหัง ภะคะวา อัตตะภาวัง ตุมหากัง ปะริจจะชามิ

ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้า ข้าพระพุทธเจ้าขอมอบกายถวายชีวิตนี้ เพื่อปฏิบัติตามธรรม คำสอนของผู้มีพระภาคเจ้า เป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา ขออานิสงส์นี้ จงเป็นนิสสัยปัจจัย สิ้นไปแห่งอาสวะกิเลส เพื่อความพ้นทุกข์ภัยทั้งสิ้น ณ กาลบัดนี้เทอญ.

คำสมาทานศีล ๕

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุท ธัสสะ

พุทธัง สะระนัง คัจฉามิ/ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ/ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ/

ทุติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ/ ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ/ ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ/

ตะติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ/ ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ/ ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ/

๑. ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ ข้าพเจ้าจะไม่ฆ่าสัตว์ทุกชนิด

๒. อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ ข้าพเจ้าจะไม่ลักขโมยของผู้อื่น

๓ . กาเมสุมิจฉาจารา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ ข้าพเจ้าจะไม่ประพฤติผิดในกาม

๔. มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ ข้าพเจ้าจะไม่พูดโกหกหลองลวงผู้อื่น

๕. สุรา เมระยะ มัชชะ ปะมาทัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ ข้าพเจ้าจะไม่เสพติดสิ่งของมึนเมาต่างๆ

คำอธิฐานเมื่อจบสิ่งของต่างๆ ถวายพระ

สุทินนัง วะตะเม ทานัง อาสะวักขะยาวะหัง นิพพานัง โหตุ เม อะนาคะเต กาเลฯ

คำแปล. ทรัพย์สินสิ่งของของข้าพเจ้า ได้มาโดยบริสุทธิ์ ขอบูชาพระพุทธ บูชาพระธรรม บูชาพระสงฆ์ จิตจำนง ตรงต่อพระนิพพาน ขอให้ถึงเมืองแก้ว ขอให้แคล้วบ่วงมาร ขอให้พบพระศรีอาริย์ ในอนาคตกาลนั้น เทอญ....

คำถวายสังฆทาน (สามัญ)

อิมานิ มะยัง ภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวาย ซึ่งภัตตาหาร กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แก่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ ซึ่งภัตตาหาร กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญ ฯ

คำถวายทาน ของท้องถิ่นชาวสีกุก

(กล่าวคำบูชาพระ แล้วตั้งนะโม ๓ จบ แล้วกล่าวคำถวายทานดังนี้)

ข้าแต่ท่านผู้มีศีลผู้เจริญทั้งหลาย, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย, ซึ่งภัตตาหาร, ทั้งหลายเหล่านี้, พร้อมด้วยบริวาร, แก่ท่านผู้มีศีลผู้เจริญทั้งหลาย, มีพระพุทธปฏิมาเป็นประธาน, ขอท่านผู้มีศีลผู้เจริญทั้งหลาย, จงโปรดรับ, ซึ่งภัตตาหารทั้งหลายเหล่านี้พร้อมด้วยบริวาร, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย, เพื่อเกื้อกูล, เพื่อประโยชน์เพื่อความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, กับหมู่ญาติทั้งหลายด้วย, มีมารดาบิดาเป็นต้น, สิ้นกาลนาน, อิทัง วะตะโน ภันเต, อาหาระปิณฑะปาตัง, สะปะริวาระภูตัง, อะโหทานัง, ประระมัตถะทานัง, อัมเหหิ สุทินนัง, อาสะวะขะยาวะหัง, นิพพานัง โหตุ,

คำถวายผ้าป่า

อิมานิ มะยัง ภันเต, ปังสุกูละจีวะรานิ, สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมานิ, ปังสุกูละจีวะรานิ, สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ,

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวาย ซึ่งผ้าบังสุกุลจีวร กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แก่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ ซึ่งผ้าบังสุกุลจีวร กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญ ฯ

คำถวายข้าวพระพุทธ (ว่านะโม ๓ จบ)

อิมัง สูปะพยัญชะนะสัมปันนัง สาลีนัง โภชะนานัง อุทะกังวะรัง พุทธัสสะปูเชมิ,
ข้าพเจ้าขอบูชา ซึ่งโภชนาอาหาร, และน้ำอันประเสริฐนี้ แด่พระพุทธเจ้า

คำลาข้าวพระพุทธ

เสสัง มังคะลัง ยาจามิ ข้าพเจ้าขอของที่เหลือ อันเป็นมงคล

คำกรวดน้ำอุทิศให้ผู้วายชนม์

อิทัง เม ทานัง, มาตาปิตุอาทีนัง, ญาตะกานัง, เปตานัง โหตุ, ปุญญัง เม อะนุโมทันตุ, ขอบุญกุศลนี้, ที่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ได้บำเพ็ญแล้วในวันนี้, จงสำเร็จแก่หมู่ญาติของข้าพเจ้าทั้งหลาย, มีมารดาบิดาเป็นต้น, ที่ท่านได้ล่วงลับวายชนม์ไปแล้ว, ไปสู่ยังปรโลกเบื้องหน้า, ขอหมู่ญาติทั้งหลายเหล่านั้น, จงมาโมทนาบุญ, ในคราวครั้งนี้เทอญ.

คำลากลับบ้าน ของ คณะอุบาสกอุบาสิกา

หันทะทานิ มะยัง ภันเต คัจฉามะ พะหุกิจจา มะยัง พะหุกะระณียา
(พระรับว่า **ยัสสะทานิ ตุมเหกาลัง มัญญะถะ)** รับพร้อมกันว่า **สาธุ ภันเต**

คำบูชาก่อนรับประทานอาหาร ของนักเรียนปฏิบัติธรรม

ข้าวทุกจาน อาหารทุกอย่าง อย่ากินทิ้งขว้าง เป็นของมีค่า หลายคนเหนื่อยยาก ลำบากหนักหนา สงสารบรรดา คนยากจน ในโลกนี้ ยังมีคน ที่จนยาก แสนลำบาก อัตคัดและขัดสน อย่ากินทิ้ง กินขว้าง ตามใจตน สงสารคน อื่นที่ไม่มีกิน

กติกาในการรับประทานอาหาร

๑. ไม่หก ๒. ไม่ดัง ๓. ไม่เหลือ

กล่าวขอบคุณหลังรับประทานอาหารเสร็จ

ขอบคุณ ขอบคุณ ขอบพระคุณ ที่ท่านการุณย์ – เมตตาทำอาหารมาให้พุทธบุตรซาบซึ้งน้ำใจตั้งแต่นี้ไป จะทำความดีตอบแทน ขอบคุณครับ ขอบคุณค่ะ

ปณิธานพุทธบุตร

อดทน ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ กตัญญู มีวินัย ห่างไกลอบายมุข

คำปฏิญาณ

พุทธบุตร จะไม่กระทำในสิ่งที่ต่ำทราม . พุทธบุตร จะกระทำแต่สิ่งที่ดีงาม พุทธบุตร จะช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์ ด้วยเมตตาธรรม

ข้อปฏิบัติในการมารับการฝึกอบรม รักษาศีล - ปฏิบัติธรรม

ณ ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา วัดสีกุก ต.น้ำเต้า อ. บางบาล จ.พระนครศรีอยุธยา

๑. จงทำ จงพูด จงคิด ในสิ่งที่ดีงาม มีประโยชน์
๒. รักษากาย วาจา ใจ ให้สงบ สุภาพเรียบร้อย ไม่คุยในที่ประชุม
๓. รักษากฎระเบียบ และรักษาสิ่งแวดล้อมให้สะอาดอยู่เสมอ
๔. มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ประหยัด อดทน
๕. รู้จักแสวงหาความรู้ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๖. รู้จักเคารพในสิทธิ รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น ให้เกียรติซึ่งกันและกัน
๗. พยายามสร้างความดี งดเว้นสร้างบาป ละอบายมุขทั้งปวง
๘. ให้มีน้ำใจ ไม่เห็นแก่ตัว เสียสละช่วยเหลืองานต่าง ๆ ของส่วนรวม
๙. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของวัด และโรงเรียน

กติกาสัญญาใจ

๑, ให้กำหนดในใจว่า "เรามาฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี"
จึงควรพยายามละเว้นเรื่อง ต่าง ๆ ที่ทำให้จิตเศร้าหมอง ประคองจิตใจให้ถึงธรรม

๒, พยายามสำรวมตัวเองทั้งทางกาย วาจา และใจ

๓, พยายามงดการพูดคุย พูดเฉพาะความจำเป็นเท่านั้น

๔, มีสติทุกอิริยาบถ ให้รู้ตัวว่าขณะนี้กำลังทำอะไรอยู่

๕, ลดทิฏฐิมานะ อัตตา ตั้งใจรักษาศีล เจริญจิตภาวนา และใช้เมตตาให้มาก

๖, อดทนต่อความยากลำบากทุกกรณี

๗, เมื่อมีปัญหา สงสัยสิ่งใด ให้ถามพระวิทยากร หรือ คณะครู

๘, แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เก็บรองเท้าให้เป็นระเบียบในที่ที่กำหนด

๙, ช่วยกันทำความสะอาดที่พัก และสถานที่ส่วนรวม รวมถึงการใช้ห้องน้ำ

๑๐, กันความเสื่อมเสียในสถานที่ ห้าม ชาย – หญิง อยู่ในที่ลับสองต่อสอง

๑๑, มีมารยาทในการรับประทานอาหาร สุภาพเรียบร้อยต่อหมู่คณะ

๑๒, ตรงต่อเวลาและไม่ลุกออกจากห้องประชุม หรือห้องเรียนก่อนเวลา

๑๓, ขณะสวดมนต์ไหว้พระฝึกสมาธิ ฟังธรรม ห้ามคุยกัน เป็นอันขาด

๑๔, ห้ามนำอาหาร ขนม หรือสิ่งเสพติดต่างๆ เข้าไปกินหรือเก็บในห้อง

๑๕, ข้อวัตรปฏิบัติอื่น ๆ นอกไปจากนี้ ให้พิจารณาตามความเหมาะสม
แก่กาละ เทศะ เพศ และวัย

แบบท่องขานนาค ขออุปสมบทกรรม
ณ วัดสีกุก ต.น้ำเต้า อ.บางบาล จ.พระนครศรีอยุธยา

เอสาหัง ภันเต/ สุจิระปะรินิพพุตัมปิ/ ตัง ภะคะวันตัง สะระณัง คัจฉามิ/ ธัมมัญจะ ภิกขุสังฆัญ จะ/ ละเภยยาหัง ภันเต/ ตัสสะ ภะคะวะโต/ ธัมมะวินะเย ปัพพัชชัง ละเภยยัง อุปะสัมปะทัง

ทุติยัมปาหัง ภันเต/ สุจิระปะรินิพพุตัมปิ/ ตัง ภะคะวันตัง สะระณัง คัจฉามิ/ ธัมมัญจะ ภิกขุสังฆัญ จะ/ ละเภยยาหัง ภันเต/ ตัสสะภะคะวะโต/ ธัมมะวินะเย ปัพพัชชัง ละเภยยัง อุปะสัมปะทัง

ตะติยัมปาหัง ภันเต/ สุจิระปะรินิพพุตัมปิ/ ตัง ภะคะวันตัง สะระณัง คัจฉามิ/ ธัมมัญจะ ภิกขุสังฆัญ จะ/ ละเภยยาหัง ภันเต/ ตัสสะ ภะคะวะโต/ ธัมมะวินะเย ปัพพัชชัง ละเภยยัง อุปะสัมปะทัง/

อะหัง ภันเต/ ปัพพัชชัง ยาจามิ/ อิมานิ กาสายานิ วัตถานิ คะเหตวา/ ปัพพาเชถะ มัง ภันเต/ อะนุกัมปัง อุปาทายะ//

ทุติยัมปิ อะหัง ภันเต/ ปัพพัชชัง ยาจามิ/ อิมานิ กาสายานิ วัตถานิ คะเหตวา/ ปัพพาเช ถะ มัง ภันเต/ อะนุกัมปัง อุปาทายะ//

ตะติยัมปิ อะหัง ภันเต/ ปัพพัชชัง ยาจามิ/ อิมานิ กาสายานิ วัตถานิ คะเหตวา/ ปัพพาเชถะ มัง ภันเต/ อะนุกัมปัง อุปาทายะ//

ตจปัญจก กัมมัฏฐาน

เกศา / ผม - โลมา / ขน - นะขา / เล็บ - ทันตา / ฟัน - ตะโจ / หนัง

คำขอนิสสัย ถืออุปัชฌาย์ อะหัง ภันเต นิสสะยัง ยาจามิ ทุติยัมปิ อะหัง ภันเต นิสสะยัง ยาจามิ ตะติยัมปิ อะหัง ภันเต นิสสะยัง ยาจามิ

อุปัชฌา โย เม ภันเต โหหิ (๓ ครั้ง) รอรับ สาธุ ภันเต ๓ ครั้ง

อัชชะตัคเคทานิ เถโร/ มัยหัง ภาโร/ อะหัมปิ เถรัสสะ ภาโร/ (๓ ครั้ง)

ถามชื่อ–ฉายาผู้บวช กินนาโมสิ ตอบ อะหัง ภันเต...มานะ

ถามชื่อพระอุปัชฌาย์ โกนามะเต อุปัชฌาโย)

นาคตอบ อุปัชฌาโย เม ภันเต อายัสมา ชินปุตโต นามะ

คำขออุปสมบท

สังฆัมภันเต/ อุปะสัมปะทัง ยาจามิ// อุลลุมปะตุ มัง ภันเต สังโฆ/
อะนุกัมปังอุปาทายะ//

ทุติยัมปิ ภันเต / สังฆัง อุปะสัมปะทัง ยาจามิ// อุลลุมปะตุ มัง ภันเต สังโฆ/
อะนุกัมปังอุปาทายะ//

ตะติยัมปิ ภันเต/ สังฆัง อุปะสัมปะทัง ยาจามิ// อุลลุมปะตุ มัง ภันเต สังโฆ/
อะนุกัมปังอุปาทายะ//

คำขอไตรสรณคมน์และศีล อะหัง ภันเต สะระณะสีลัง ยาจามิ ทุติยัมปิ อะหัง ภันเต สะระณะสีลัง ยาจามิ ตะติยัมปิ อะหัง ภันเต สะระณะสีลัง ยาจามิ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (๓ ครั้ง)

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ทุติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ตะติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

๑. ปาณาติปาตา เวระมะณี
๒. อะทินนาทานา เวระมะณี
๓. อะพรหมะจะริยา เวระมะณี
๔. มุสาวาทา เวระมะณี
๕. สุรา เมระยะ มัชชะ ปะมาทัฏฐานา เวระมะณี
๖. วิกาละโภชนา เวระมะณี
๗. นัจจะ คีตะวาทิตะ วิสูกะ ทัสสะนา เวระมะณี
๘. มาลา คันธะ วิเลปะนะ ธาระณะ มัณฑะนะ วิภูสะนัฏฐานา เวระมะณี
๙. อุจจาสะยะนะ มะหาสะยะนา เวระมะณี
๑๐. ชาตะรูป ปะระชะตะ ปะฏิคคะหะนา เวระมะณี

อิมานิ ทะสะ สิกขาปะทานิ สะมาทิยามิ (ว่าตาม ๓ ครั้ง)

คำตรวจน้ำย่อ อิทัง เม ญาตินัง โหตุ สุขิตา โหนตุ ญาตะโย

ข้าพเจ้า ขออุทิศส่วนกุศลผลบุญที่ได้อุปสมบทในครั้งนี้ อุทิศให้แด่บรรดาญาติมิตรผู้มีพระคุณ ทุกท่าน ขอทุกท่านจงได้อนุ โมทนาในกุศลผลบุญนี้ เทอญ

เหตุการณ์สำคัญในพระพุทธศาสนา ครั้งพุทธกาล ที่ชาวพุทธควรรู้

๑. ลงสู่พระครรภ์ ณ นครกบิลพัสดุ์เมื่อวันพฤหัส ขึ้น 15 ค่ำ เพ็ญเดือน 8 ปีระกา ก่อนพุทธศก 81 ปี

๒. ประสูติ ณ ป่าลุมพินีวันระหว่างกรุงกบิลพัสดุ์ กับเมืองเทวทหะเมื่อวันศุกร์ขึ้น 15 ค่ำ เพ็ญเดือน 6 ปีจอ เมื่อเวลาใกล้เที่ยงก่อนพุทธศก 80 ปี

๓. เชิญพราหมณ์ 108 ฉันโภชนาหาร ,ทำนายพุทธลักษณะ ขนานพระนาม เจ้าชายสิทธัตถะกุมาร ณ ภายในพระราชวังนครกบิลพัสดุ์ เมื่อวันพุธ แรม 5 ค่ำ เดือน 6 ปีจอพระชนมายุ ได้ 5 วัน

๔. พระมารดาทิวงคต ณ นครกบิลพัสดุ์ เมื่อ วันศุกร์แรม 7 ค่ำ เดือน 6 ปีจอพระชนมายุได้ 7 วัน

๕. พระชนมายุได้ ๗ พรรษา พระราชบิดาสร้างปราสาท ๓ ฤดูให้และทรงศึกษาศิลปสำนักครูวิศวามิตร

๖. เสวยราชสมบัติ ,อภิเษกสมรส ณ ปราสาททั้ง 3 หลัง เมื่อ วันเสาร์ขึ้น15 ค่ำเพ็ญเดือน 12 ปีฉลู พระชนมายุ 16 ปี ก่อนพุทธศก 64 ปี

๗. พระราหุลโอรสประสูติ,เสด็จออกมหาภิเนษกรมณ์ ณ ปราสาทหลังใดหลังหนึ่ง เมื่อ วันอาทิตย์ขึ้น 14 ค่ำ เดือน 8 ปีเถาะ พระชนมายุ 29 ปี ก่อนพุทธศก 51 ปี

๘. ทรงผนวช (ออกบวช) ณ ริมฝั่งแม่น้ำอโนมา แคว้นวัชชี เมื่อ วันจันทร์ขึ้น 15 ค่ำ เพ็ญเดือน 8 ปีเถาะ พระชนมายุ 29 ปี ก่อนพุทธศก 51 ปี

๙. ทรงกระทำทุกรกิริยา ณ ตำบลอุรุเวลาเสนานิคม ตั้งแต่ปีเถาะ ถึงปีระกา เป็นเวลานาน 6 ปี

๑๐. ทรงรับปฐมบิณฑบาต ,ลอยถาด,ตรัสรู้ ณ ตำบลอุรุเวลาเสนานิคม แม่น้ำเนรัญชรา ต้นมหาโพธิ์ แขวงมคธชนบท เมื่อ วันพุธ ขึ้น 15 เพ็ญเดือน 6 ปีระกา ก่อนพุทธศก 45 ปี (วิสาขบูชา)

๑๑. ตรัสปฐมเทศนา (ธัมมจักร) แก่พระปัญจวัคคีย์ ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน นครพาราณสี เมื่อ เสาร์ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 ปีระกา ก่อนพุทธศก 45 ปี (วันอาสาฬหะบูชา)

๑๒. แสดงอนัตตลักขณสูตร แก่พระปัญจวัคคีย์ ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงนครพาราณสี เมื่อ วันพฤหัสแรม 5 ค่ำ เดือน 8 ปีระกา ก่อนพุทธศก 45 ปี

๑๓. โปรดพระพุทธมารดา ณ ที่สวรรค์ชั้นดุสิต ดาวดึงสพิภพบัณฑุกัมพลศิลาอาสน์ เมื่อ ปีเถาะ ภายในพรรษา 3 เดือน (แรม1ค่ำ เดือน 8 ถึงขึ้น15 ค่ำเดือน11) พระชนมายุ 42 ปี ก่อนพุทธศก38 ปี

๑๔. ทรงปลงอายุสังขาร ณ ปาวาลเจดีย์ บ้านเวฬุวคามแขวงไพศาลีนคร เมื่อ วันอาทิตย์ขึ้น 15 ค่ำ เพ็ญกลางเดือน 3 ปีมะเส็ง ก่อนพุทธศก 1 ปี

๑๕. ทรงรับปัจฉิมบิณฑบาต ณ เรือนนายจุนทะกัมมารบุตร เมืองปาวา เมื่อ วันอังคารขึ้น 15 ค่ำ วันเพ็ญกลางเดือน 6 ปีมะเส็ง เวลาเช้า ก่อนพุทธศก 1 ปี

๑๖. เสด็จดับขันธปรินิพพาน ณ สาละวันที่พักของมัลละกษัตริย์ เมืองกุสินารา เมื่อ วันอังคาร ขึ้น 15 ค่ำ เพ็ญเดือน 6 ปีมะเส็ง ปัจฉิมยามแห่งราตรีนั้น ก่อนพุทธศก 1 ปี

๑๗. ถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระ ณ มกุฏพันธนเจดีย์ด้านบูรพา แห่งนครกุสินารา เมื่อ วันพุธ แรม 8 ค่ำ เดือน 6 ปีมะเส็ง ก่อนพุทธศก ล่วงได้ 7 วัน

๑๘. แจกพระบรมธาตุ ณ นครกุสินารา โทณะพราหมณ์เป็นผู้แจกให้แก่นครทั้ง ๗ และเถ้าอังคาร อีก 1 นคร เมื่อ วันพฤหัสขึ้น 8 ค่ำเดือน 7 ปีมะเส็ง พุทธศกล่วงได้ 16 วัน

๑๙. สังคายนา ครั้งที่ ๑ ถ้ำสัตตบรรณคูหา กรุงราชคฤห์ ๗ เดือน ครั้งที่ ๒ ที่วาลิการาม เมืองเวสาลี ๘ เดือน ครั้งที่ ๓ ที่อโศการาม เมืองปาฏลีบุตร ๙ เดือน ครั้งที่ ๔ ที่ถูปาราม เมืองอนุราชบุรี ๑๐ เดือน

ประวัติ วัดสีกุก ยุคพัฒนา

****

วัดสีกุก ทะเบียนเลขที่ ๓๕ หมู่ที่ ๒ ตำบลน้ำเต้า อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๒๕๐ ปัจจุบันตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำน้อย (ในโฉนดวัดเรียกว่าแม่น้ำเจ้าพระยา) ตามหลักฐานทะเบียนวัดของทางคณะสงฆ์ ปรากฏว่าสร้างมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๒๔๐ และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อ พ.ศ.๒๒๕๐ มีเนื้อที่ ๑๗ ไร่ ๓ งาน ๔๔ ตารางวา ปัจจุบันน้ำเซาะชายฝั่ง ที่วัดพังไปมากแล้ว

(จากหนังสือประวัติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชการที่ ๕ เสด็จประภาสทางน้ำ มาจอดพักแรมที่หน้าวัดสีกุก ยามเช้าเสด็จขึ้นมานมัสการรอยพระบาทที่ในมลฑป ปรากฏว่าปัจจุบันมลฑปนั้น ถูกน้ำกัดเซาะชายฝั่งพังลงน้ำไปนานแล้ว และเจดีย์หลังโบสถก็พังลงน้ำไปอีก ๒ องค์ ปรากฏว่ามีผู้เก็บวัตถุมงคลไปจำนวนมาก)

สีกุก เป็นชื่อรวมของหมู่บ้าน ตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำน้อย ๓ แยก มีเขตติดต่อ ๓ ตำบล คือที่ตั้งวัด เป็นเขตตำบลน้ำเต้า ฝั่งตรงข้ามเป็นเขตตำบลพระขาว และฝั่งปากคลองบางบาลเป็นเขตตำบลบ้านคลัง มีลำคลองแยกเข้าวัดน้ำเต้าอีกแยกหนึ่ง รวมเป็นทางสายน้ำ๔แยก

ดังนั้นสีกุกจึงเป็นหมู่บ้านย่านชุมชน การคมนาคมสะดวกทั้งทางรถและทางเรือ ทางรถก็มีถนนสายอยุธยา - เสนา – สุพรรณบุรี ผ่านสีกุก จากตัวเมืองอยุธยาถึงวัดสีกุก ระยะทาง ๑๑ กิโลเมตร (ตรงหลัก ก.ม. ที่ ๑๑) ทางเรือจากกรุงเทพ-ผ่านนนท์บุรี-ปทุมธานี-สามแยกบางไทร มาตามแม่น้ำน้อยถึงวัดสีกุก ปัจจุบันชุมชนสีกุกมีประมาณ๓๕๐ ครัวเรือน ส่วนมากประกอบอาชีพทางกสิกรรมทำนา และอุตสาหกรรมทำอิฐ

คำว่า "สีกุก" ยังค้นหาหลักฐานไม่ได้แน่นอนว่ามีความเป็นมาอย่างไร และมีความหมายว่าอย่างไร แต่พอมีเค้าจากผู้เฒ่าเล่าขานสืบต่อกันมา เป็นที่น่ารับฟัง และมีเหตุผลพอรับไว้พิจารณาได้ว่า สมัยที่ชุมชนชาวไทย ได้อพยพมาตั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีนั้นได้มีชุมชนกลุ่มน้อยๆ จากสถานที่ต่างๆ อพยพแยกย้ายกันมา

หาทำเลที่ตั้งบ้านเรือนทำมาหากิน ซึ่งไม่ไกลจากตัวเมืองมากนัก โดยมากันเป็นหมู่เป็นพวก (โบราณมักเรียกตามภาษาชาวบ้านว่า เป็น ก๊ก ๆ) และ ณ บริเวณชายฝั่งแม่น้ำลำคลองตรง ๔ แยกนี้ จัดว่าเป็นสถานที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยข้าวปลาอาหาร ทั้งสะดวกสบายในการเพาะปลูกและติดต่อค้าขาย จึงมีผู้คนมาตั้งบ้านเรือนกันมาก ตามบริเวณสี่แยกสี่มุมแห่งนี้ โดยแยกกันอยู่สี่พวกสี่ก๊กด้วยกัน ต่อมาก็มีการติดต่อค้าขายกับคนต่างถิ่น จึงพากันนิยมเรียกหมู่บ้านบริเวณสี่แยกนี้ว่า "หมู่บ้านสี่ก๊ก" และกาลเวลาผ่านไปเป็นร้อย ๆ ปี คำว่า "สี่ก๊ก" ก็เพี้ยนไปตามสำเนียงคนต่างถิ่นจนกลายเป็นคำว่า "สีกุก" จนติดปากมาถึงทุกวันนี้ ส่วนวัดสีกุกนั้น ไม่ต้องสงสัยเลยว่า ทำไมจึงสร้างขึ้นเป็นวัดแรกในบริเวณนี้ ทั้งนี้เพราะชาวไทยนับถือศาสนาพุทธมานานแล้ว เมื่อไปอยู่ถิ่นใดมักมีใจน้อมถึงพระพุทธศาสนา จึงได้สร้างวัดขึ้นไว้เป็นสถานที่รวมน้ำใจทำบุญทำกุศลกัน ดังนั้น วัดสีกุก จึงมีชื่อตามที่เรียกชื่อหมู่บ้านนั้นเอง

วัดสีกุก จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ได้ตกอยู่ในสภาวธรรมหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัย มีเจริญแล้วก็มีเสื่อม ปัจจุบันถาวรวัตถุเก่าๆไม่มีเหลือ ปัจจุบันวัดสีกุกจึงอยู่ในยุคพัฒนา ได้ทำการปรับปรุงก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ มาได้อย่างสง่างาม เป็นระเบียบเรียบร้อยทั้งนี้เพราะอาศัย พระครูชินธรรมาภรณ์ เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน เป็นผู้ริเริ่มทั้งก่อสร้างถาวรวัตถุ และพัฒนาส่งเสริมศีลธรรมหลายโครงการ ล้วนแต่เสริมสร้างให้สังคม มีความสุขความเจริญด้วยศีลธรรม

สำนักปฏิบัติธรรม (ดีเด่น) ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วัดสีกุก ตำบลน้ำเต้า อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
พระครูชินธรรมาภรณ์
เจ้าคณะอำเภอบางบาล เจ้าอาวาสวัดสีกุก
ประธานผู้ดำเนินงาน ๐๘๑-๔๘๕๓๓๙๗

กิจกรรม โครงการต่างๆ ที่ต่อเนื่อง เป็นประจำทุกปี

๑. โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ประจำปี วัดสีกุก เริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๖ ถึงปัจจุบัน (๒๕๕๕ รุ่นที่ ๓๐) โดยรับสมัครเยาวชนชายที่ปิดภาคเรียน รับสมัครรุ่นละ ๑๕๐ คน โดยกำหนดวันที่ ๑ เมษา ผู้สมัครเข้าวัดพร้อมกัน โกนผม แต่งกายชุดขาว สมาทานศีล ๘ ฝึกหัดศาสนพิธีกรรมต่างๆ ทำวัตรสวดมนต์แปล ท่องขานนาค เรียนรู้ข้อวัตรปฏิบัติการเป็นสามเณรที่ดีต่อไป

วันจักรีที่ ๖ เมษา เช้าพิธีทำขวัญนาคเพื่อรักษาประเพณีท้องถิ่น บ่ายพิธีให้การบรรพชา แล้วศึกษาธรรมวินัย ช่วงท้ายโครงการมีการสอบวัดผลความรู้

วันที่ ๒๕ เมษาเป็นวันปิดโครงการ มีรางวัลทุนการศึกษา และวุฒิบัตรแจกทุกรูป ตลอดโครงการทางวัดจัดเตรียมอาหาร สิ่งของเครื่องใช้ ผ้าไตรจีวร ให้ทุกอย่าง โดยไม่ได้เรียกร้องค่าใช้จ่ายใดๆ จากผู้ปกครอง ทั้งนี้เพื่อต้องการส่งเสริมให้เยาวชนของชาติเป็นคนดีมีศีลธรรมนำมาซึ่งความสุข ความเจริญในหมู่คณะ สังคม ประเทศชาติ สืบไป

๒. โครงการปฏิบัติธรรมประจำปี คณะญาติสัมมาปฏิบัติ วัดสีกุก เริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๖ ถึงปัจจุบัน รับสมัครประชาชนในระดับผู้ใหญ่ ผู้มีศรัทธาเห็นภัยในวัฏฏสงสาร ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท มาสมาทานศีล ๘ ทำวัตรสวดมนต์ฝึกหัดสมาธิ ปฏิบัติธรรม ฟังธรรม เพื่อเสริมสร้างกุศลบุญบารมี เป็นเวลา ๕ วัน ๕ คืน โดยกำหนดวันขึ้น ๙-๑๓ ค่ำ เดือน ๑๐ เป็นประจำทุกปี

ตลอดโครงการทางวัดอำนวยความสะดวกในเรื่องอาหาร สถานที่ โดยไม่ได้เรียกร้องค่าใช้จ่ายใดๆ เพราะเราต้องการสนับสนุนคนดีมีศีลธรรม เพื่อนำมาซึ่งความสุข ความเจริญให้เกิดมีขึ้นในหมู่คณะ สังคม ประเทศชาติ สืบไป

(เพิ่มปฏิบัติธรรมแด่ประชาชนทั่วไป ในวันวิสาขบูชา ที่วัดสีกุก อีก ๓ วัน ๓ คืน)

๓. โครงการส่งเสริมศีลธรรม เพื่อพัฒนาเยาวชน เริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๐ โครงการนี้ได้รับความร่วมมือจากคณะครูอาจารย์โรงเรียนต่างๆ มาติดต่อนำนักเรียนมารับการอบรม ทั้งระดับประถมและมัธยม ซึ่งล้วนแต่เป็นเยาวชนของชาติ จะได้มีโอกาสศึกษาปฏิบัติศีลธรรมจริยธรรม สัมผัสกับชีวิตของชาวพุทธที่บรรพบุรุษได้ปฏิบัติมา กิจกรรมโดยนักเรียนมาถึงแล้วให้เปลี่ยนเป็นชุดขาว (ทางวัดเตรียมให้) ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของผู้รักษาศีลปฏิบัติธรรม ส่วนมากนักเรียนพร้อมใจกันสมาทานศีล ๘ เพราะเป็นความภาคภูมิใจที่ครั้งหนึ่งในชีวิตของชาวพุทธได้มีโอกาสได้รักษาศีล ๘ มีการทำวัตรสวดมนต์เช้า-เย็น-แปล ฝึกหัดสมาธิ อบรมจิตใจ เรียนรู้เรื่องความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ กตัญญูกตเวที มีระเบียบวินัย ตลอดทั้งเรื่องศีล เรื่องกฎแห่งกรรม ตั้งตนอยู่ในความไม่ประมาทพร้อมที่จะละความชั่วทำแต่สิ่งที่ดีงาม ห่างไกลสิ่งเสพติด พร้อมที่จะกลับไปเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นศิษย์ที่ดีของโรงเรียน เป็นเยาวชนที่ดีของสังคม และเป็นศาสนทายาทที่ดี ช่วยสืบต่ออายุพระพุทธศาสนาสืบไป **โครงการนี้** ใช้เวลา ๓ วัน ๒ คืน สำหรับเรื่องอาหาร สถานที่ทางวัดอำนวยความสะดวกให้โดยไม่ได้เรียกร้องค่าใช้จ่ายใดๆ จากทางโรงเรียน (นอกจากทางโรงเรียนจะช่วยให้ความอุปถัมภ์บ้าง หากไม่พอทางวัดออกให้ แต่ก็เป็นที่น่าเสียดายบางปีงบของทางวัดมีจำกัด จึงรับได้ไม่กี่พันคน เพราะในแต่ละรุ่นค่าอาหารเป็นหมื่น และทางวัดต้องใช้จ่ายในการอบรมแบบนี้ ถึงปีละไม่ต่ำกว่า ห้าแสนบาท)

หากท่านใด เห็นประโยชน์จะช่วยสนับสนุนส่งเสริม ถวายเป็นกองทุนให้กับวัด เพื่อเป็นกองทุนส่งเสริมให้เยาวชนของชาติมีโอกาสศึกษาปฏิบัติธรรม จะโอนเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทย สาขาเสนา ชื่อบัญชี วัดสีกุก เลขบัญชี ๑๐๔-๑-๐๑๔๘๖-๔ ขออนุโมทนามา ณ โอกาสนี้

๔. วันที่ ๕ สิงหาคม ประจำทุกปี ทางวัดสีกุกได้ทำบุญถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์ สืบเนื่องมาจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) พระองค์เสด็จประภาสต้นครั้งที่ ๒ ทรงพักค้างคืน ณ วัดสีกุก พระองค์ทรงบันทึกว่า โมงเช้าเสด็จขึ้นมาไหว้พระในมณฑป เป็นนิมิตหมายอันเป็นมงคล ทางวัดจึงสร้างอนุสรณ์สถาน ร. ๕ ไว้ที่วัดสีกุก และมีการทำบุญเช้าวันที่ ๕สิงหาคม เป็นประจำทุกปี ตลอดมา

๕. วันที่ ๗ ธันวาคม ประจำทุกปี ทางวัดสีกุกจัดพิธีทำบุญถวายแด่บูรพาจารย์ พระครูอุดมสมาจาร (สังข์ ปุญญสิริ) โดยอาราธนาพระสงฆ์ตามจำนวนครบรอบปี เช่น

พ.ศ. ๒๕๕๖ ครบ ๑๑๙ ปี ก็อาราธนาพระสงฆ์มาฉันภัตตาหารเพล ๑๑๙ รูป ดังนี้

โอกาสนี้จึงขอเชิญศิษย์ ญาติมิตร มาร่วมพิธีนี้โดยทั่วกัน

๖. เปิดเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดสีกุก พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้ขอจัดตั้งศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดสีกุก โดยมีเยาวชนจำนวนมากสนใจศึกษาศีลธรรม ใช้หลักสูตรวิชาธรรมศึกษาตรี โท เอก เป็นวิชาหลัก ส่วนวิชาเสริม มีการเสริมทักษะภาษาไทย ภาษาอังกฤษให้ด้วย เฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ สนับสนุนให้มีการสอบธรรมศึกษา ด้วยการจัดพิมพ์ตำราเรียนให้ จัดอาหารกลางวันให้ ออกค่ารถรับ-ส่งให้ มีนักเรียนสมัครสอบธรรมศึกษา ตรี-โท-เอก ถึง ๑,๐๐๐ กว่าคน

๗. จัดกิจกรรมพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ด้วยทางวัดสีกุกได้เสนอจัดตั้งเป็นหน่วยสงเคราะห์พุทธมามกะ จากกรมการศาสนา โดยจัดพิธีทั้งที่วัดสีกุก และตามโรงเรียนต่างๆ ปีละหลายพันคน ทุกท่านที่ร่วมพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะแล้วจะได้รับพุทธมามกะบัตรด้วย โดยสมเด็จพระสังฆราชทรงลงพระนามให้เป็นเกียรติประวัติ ที่เป็นชาวพุทธเต็มรูปแบบสืบไป

นอกจากกิจกรรมประจำปี ยังมีกิจกรรมตามวาระโอกาสอีกหลายอย่างเป็นต้นว่า จัดอบรมข้าราชการ ครู อาจารย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ตลอดทั้งยังได้จัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา(ทำบุญรวมญาติ) วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันสงกรานต์ วันสำคัญของชุมชน เช่น วันที่ ๕ ธันวามหาราช วันแม่แห่งชาติ วันขึ้นปีใหม่ต่างๆ เหล่านี้เป็นต้น

เรายินดีให้การสนับสนุน สำนักปฏิบัติธรรม(ดีเด่น) ประจำ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วัดสีกุก ตำบลน้ำเต้า อ.บางบาล โดยโอนเข้า

ธนาคารกรุงไทย สาขาเสนา
ชื่อบัญชี วัดสีกุก
เลขที่บัญชี ๑๐๔-๑-๐๑๔๘๖-๔

ขอกุศลผลบุญนี้ ให้ข้าพเจ้าจงมีความสุข ความเจริญ คุณพระคุ้มครอง มั่นคงในธรรมเป็นนิตย์ เทอญ

พระครูชินธรรมมาภรณ์
วัดสีกุก ๐๘๑-๔๘๕๓๓๙๗

ประวัติ-ผลงานการพัฒนาวัดและส่งเสริมศีลธรรม

ของ

พระครูชินธรรมาภรณ์

เจ้าอาวาสวัดสีกุก เจ้าคณะอำเภอบางบาล ชั้นเอก

ประธานหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลน้ำเต้า คณะสงฆ์แต่งตั้ง

ประธานศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา วัดสีกุก ในความอุปถัมภ์กรมการศาสนา

ประธานศูนย์พัฒนาจิต เฉลิมพระเกียรติฯ กระทรวงศึกษาธิการ ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประธานศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนา วันอาทิตย์ วัดสีกุก ในความอุปถัมภ์กรมการศาสนา

ประธานหน่วยสงเคราะห์พุทธมามกะ(ต้นแบบ) วัดสีกุก ในความอุปถัมภ์กรมการศาสนา

ประธานสำนักปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติฯ ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ประธานสำนักงานปฏิบัติธรรม(ดีเด่น) ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในมติแต่งตั้งของมหาเถรสมาคม

****

<u>สถานะเดิม</u> ชื่อ ประยูร จุลวานิช เกิด ๒๗ มิถุนายน ๒๔๘๗ ที่ ๑๑ ม.๗ ต.พระขาว อ.บางบาล

<u>อุปสมบท</u> เมื่อ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๐๗ ณ วัดน้ำเต้า อ.บางบาล จ.พระนครศรีอยุธยา

พระครูอุดมสมาจาร (หลวงพ่อสังข์) อดีตเจ้าคณะอำเภอบางบาล วัดน้ำเต้า เป็นพระอุปัชฌาย์

พระครูสังวรสมณกิจ อดีตเจ้าคณะตำบลน้ำเต้า-พระขาว วัดพระขาว เป็นพระกรรมวาจาจารย์

พระครูประสุตธรรมโชติ (อดีตเลขา จอ.บางบาล) วัดธรรมโชติการาม เป็นพระอนุสาวนาจารย์

<u>ปัจจุบัน</u> วัดสีกุก ตั้งอยู่เลขที่ ๓๕ หมู่ ๒ ตำบลน้ำเต้า อ.บางบาล จ.พระนครศรีอยุธยา สร้าง พ.ศ.๒๒๔๐ (ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช) เป็นวัดราษฎร์ สังกัดมหานิกาย

วัดสีกุก ๐๘-๑๔๘๕-๓๓๙๗ โทรสาร ๐๓๕-๗๘๒๖๔๓

โดยมีประวัติ-ผลงานดังนี้

****

พ.ศ. ๒๕๐๗ อุปสมบทแล้วเรียนพระปริยัติธรรม สอบได้นักธรรม ชั้นตรี

พ.ศ. ๒๕๐๘ สอบได้นักธรรม ชั้นโท

พ.ศ. ๒๕๐๙ ออกเดินธุดงค์ภาคเหนือ ๑ เดือน ถึงถ้ำเชียงดาว

พ.ศ. ๒๕๑๐ ออกเดินธุดงค์ภาคอีสาน ๑ เดือน ถึงภูกระดึง

พ.ศ. ๒๕๑๒ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม ประจำสำนักเรียนวัดน้ำเต้า

พ.ศ. ๒๕๑๓ สอบได้นักธรรม ชั้นเอก

พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้รับการแต่งตั้งเป็น พระสมุห์ ฐานานุกรมในหลวงพ่อพระครูอุดมสมาจาร

พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอนุสาวนาจารย์ (พระคู่สวด)
พ.ศ. ๒๕๑๗ เข้ารับการอบรมพระหน่วยพัฒนาการทางจิต (จิตตภาวัน รุ่นที่ ๑๐)
พ.ศ. ๒๕๑๘ รับการแต่งตั้งให้รักษาการเจ้าอาวาสวัดน้ำเต้า อ.บางบาล
พ.ศ. ๒๕๑๙ รับการแต่งตั้งให้เป็นเจ้าอาวาสวัดสีกุก อ.บางบาล
พ.ศ. ๒๕๒๐ รับการแต่งตั้งเป็น พระปลัด ฐานานุกรมของ พระศรีธรรมโสภณ ป.ธ.๙
พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นประธานหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลน้ำเต้า
พ.ศ. ๒๕๒๒ นำบูรณะปฏิสังขรณ์ศาลาการเปรียญ วัดสีกุก
พ.ศ. ๒๕๒๓ นำบูรณะ อุโบสถ กำแพงแก้ว ปิดทองพระประธาน เปลี่ยนกระเบื้องใหม่
พ.ศ. ๒๕๒๔ นำก่อสร้างหอกลอง หอระฆัง วัดสีกุก
พ.ศ. ๒๕๒๕ นำบูรณะ องค์พระธาตุเจดีย์ (ซ่อม-ทาสีใหม่)
พ.ศ. ๒๕๒๖ นำก่อสร้างฌาปนสถาน และศาลาเรียง ๓ หลัง
พ.ศ. ๒๕๒๖ รับการแต่งตั้งเป็นพระอุปัชฌาย์ - เริ่มโครงการบวชเณรภาคฤดูร้อน
พ.ศ. ๒๕๒๗ เข้ารับการอบรม กนช. - เริ่มโครงการปฏิบัติธรรม ญาติสัมมาปฏิบัติ
พ.ศ. ๒๕๒๘ ตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์เพื่อการเผยแผ่ศีลธรรม - เข้าอบรมที่ ธรรมสุขใจ
พ.ศ. ๒๕๒๘ ก่อสร้างศาลาปิตานุสรณ์ โดยตระกูลสัตตะรุจาวงษ์ อุปถัมภ์
พ.ศ. ๒๕๒๙ โปรดเกล้าพระราชทานแต่งตั้งเป็นพระครูสัญญาบัตรเจ้าอาวาสวัดราษฎร์ชั้นโท
พ.ศ. ๒๕๓๐ นำก่อสร้างศาลาเรียงเคียงศาลาการเปรียญ วัดสีกุก ด้านทิศเหนือ ๑ หลัง
พ.ศ. ๒๕๓๑ เริ่มโครงการส่งเสริมศีลธรรมเพื่อการพัฒนาเยาวชน
พ.ศ. ๒๕๓๒ เริ่มโครงการอบรมพระสงฆ์ระดับผู้นำท้องถิ่น - สร้างศาลาพักร้อน
พ.ศ. ๒๕๓๓ เข้ารับการอบรม พระนักเผยแผ่ รุ่นที่ ๑๓ ของกรมศาสนา
พ.ศ. ๒๕๓๓ ซ่อม-ทาสี พระธาตุเจดีย์ ครั้งที่ ๒ - ก่อสร้างโรงครัว ๒ ชั้น ๑ หลัง
พ.ศ. ๒๕๓๔ กรมการศาสนาประกาศตั้งให้วัดสีกุกเป็น
“ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา วัดสีกุก ในความอุปถัมภ์กรมการศาสนา”
พ.ศ. ๒๕๓๕ ก่อสร้างสถานที่ อบสมุนไพรเพื่อสุขภาพ สงเคราะห์ประชาชน
พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นพระครูสัญญาบัตร เจ้าอาวาสวัดราษฎร์ ชั้นเอก (เป็นรูปแรกในบางบาล)
พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้รับพระราชทานเสมาธรรมจักร จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
พ.ศ. ๒๕๓๖ ก่อสร้างอาคารหอประชุม ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา วัดสีกุก
พ.ศ. ๒๕๓๗ ดำเนินการขอเจาะน้ำบาดาล ระบบน้ำประปา ใช้ในวัดสีกุก และโรงเรียน
พ.ศ. ๒๕๓๘ ก่อสร้างห้องน้ำ ๓๒ ห้อง ปรับปรุงทำถนนคอนกรีตในวัดสีกุก
พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้รับการคัดเลือก เป็นคนดีศรีบางบาล (งานฉลอง ๑๐๐ ปี อำเภอบางบาล)
พ.ศ. ๒๕๓๘ เริ่มเขียนภาพพุทธประวัติ ไว้ ณ ศาลาการเปรียญวัดสีกุก

พ.ศ. ๒๕๓๙ บูรณะ ซ่อมแซม ทาสีพระธาตุเจดีย์ อุโบสถ ฌาปนสถาน หมู่กุฏิสงฆ์

พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นประธานจัดงานฉลอง ๓๐๐ ปี วัดสีกุก เททองหล่อพระพุทธชินราชจำลองประจำไว้ ณ อาคารหอประชุมศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา วัดสีกุก

พ.ศ. ๒๕๔๑ จัดทำสวนหย่อม - สวนสมุนไพร จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการอ่านวัดสีกุก จัดตั้งศูนย์ยาสามัญและการปฐมพยาบาล เพื่อบริการประชาชนในชุมชน ร่วมกับมศว.

พ.ศ. ๒๕๔๒ กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งให้วัดสีกุกเป็นศูนย์พัฒนาจิต เฉลิมพระเกียรติฯ ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พ.ศ. ๒๕๔๒ ก่อสร้างมณฑปจตุรมุข ประดิษฐานรูปหล่อสมเด็จ (โต พรหมรังสี)

พ.ศ. ๒๕๔๓ สมเด็จพระสังฆราช ตั้งให้เป็น "กรรมการสนามหลวงแผนกธรรม"

พ.ศ. ๒๕๔๓ กรมการศาสนา พิจารณาตั้งให้ "วัดสีกุก เป็น วัดพัฒนา ตัวอย่าง" สำนักงานพุทธมณฑลคัดเลือกให้วัดสีกุก เป็นศูนย์การเรียนชุมชน

พ.ศ. ๒๕๔๓ ก่อสร้างศาลาวนารมย์ (สถานที่เรียน นักธรรม บาลี)

พ.ศ. ๒๕๔๔ กรมการศาสนา อนุญาตให้จัดตั้งเป็น ศูนย์การศึกษาพุทธศาสนา วันอาทิตย์

พ.ศ. ๒๕๔๔ เขตการศึกษาภาค ๖ มอบโล่ห์และเงินรางวัลที่ ชนะเลิศการประกวดแหล่งการเรียนรู้ดีเด่น ที่ถ่ายทอดวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

พ.ศ. ๒๕๔๔ เจ้าคณะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แต่งตั้งให้ทำหน้าที่รักษาการเจ้าคณะอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พ.ศ. ๒๕๔๔ ขอเปิดเป็นสนามสอบ นวกะภูมิ - สอบธรรมสนามหลวง ชั้นตรี - โท และสนามสอบธรรมศึกษา ตรี - โท - เอก ณ ที่วัดสีกุก

- เป็นประธานการสอบธรรมสนามหลวง ณ สนามสอบอำเภอบางบาล วัดสีกุก
- สำนักงานการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งให้เป็นกรรมการบริหารสภาวัฒนธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้การอบรมพระสงฆ์ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสารสนเทศการติดต่อสื่อสาร ร่วมกับนิสิต ปริญญาเอก มศว.

พ.ศ. ๒๕๔๕ กรมการศาสนา คัดเลือกให้วัดสีกุก เข้าร่วมกิจกรรม ลานวัด ลานใจ ลานกีฬา

พ.ศ. ๒๕๔๕ พระเทพโสภณ เจ้าคณะภาค ๒ แต่งตั้งให้เป็น เจ้าคณะอำเภอบางบาล

พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นประธาน หน่วยสงเคราะห์พุทธมามกะ วัดสีกุก ในความอุปถัมภ์กรมการศาสนา

พ.ศ. ๒๕๔๖ ก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์ ศาลาท่าน้ำ ๑ หลัง บูรณะหลังคากุฏิสงฆ์ ๑๐ หลัง

พ.ศ. ๒๕๔๗ รับการแต่งตั้งให้วัดสีกุก เป็นสำนักปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติฯ ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้ช่างปั้นองค์พระ พิธีต่อเศียรให้เต็มองค์ สร้างซุ้มครอบ ๔ แสน (ชื่อว่า พระพุทธเมตตามหามงคล เศียรพระพุทธรูปเก่าสมัยอยุธยา)

พ.ศ. ๒๕๔๘ รับอาราธนาไปแสดงพระธรรมเทศนาในอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง เป็นครั้งแรก (แสดงธรรมเทศนาที่หอมณเฑียรธรรม ๕ ครั้ง)

พ.ศ. ๒๕๔๙ มิติเถรสมาคม แต่งตั้งให้วัดสีกุก เป็นสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พ.ศ. ๒๕๔๙ ๕ ธันวามหาราช ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้เป็นเจ้าคณะอำเภอบางบาลชั้นเอก

พ.ศ. ๒๕๕๐ บูรณะซ่อมหอประชุมศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา วัดสีกุก หลังประสบอุทกภัย

* ทาสีพระธาตุเจดีย์ใหม่ ทาสีอุโบสถใหม่ ทาสีหอประชุมใหม่

** เทพื้นคอนกรีตสนามหน้าหอประชุม และข้างศาลาการเปรียญ

*** จ้างช่างแกะสลักหินทรายเขียว เจ้าชายสิทธัตถะประสูติ ตั้งไว้ใต้ต้นสาระมุมโบสถ์ สร้าง พร้อมแท่น ๑ แสนบาท สร้างอาคารทรงไทย เรือนรับรอง ๑ หลัง ปิดทอง พระพุทธเมตตามหามงคล

พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นวัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่น จากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

/* และรับการคัดเลือก ให้วัดสีกุกเป็นหน่วยสงเคราะห์พุทธมามกะต้นแบบ จากกรมการศาสนา

** ร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจนับพระบรมสารีริกธาตุหลวง อัญเชิญจากอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ไปมณฑลพิธีวิสาขบูชา

พ.ศ. ๒๕๕๒ ก่อสร้างเขื่อนชายฝั่งระยะ ๖๒ เมตร งบ ๖ ล้าน สนับสนุนโดย กรมโยธาธิการ

* ดำเนินการก่อสร้างพระบรมรูปสมเด็จพระปิยมหาราช และอาคารทรงไทยที่ประทับ ณ ที่วัดสีกุก งบสร้าง ๑,๒๕๐,๐๐๐ บาท

** เข้าร่วมโครงการ ๙๙ วัด อยุธยามหามงคล

*** ได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้วัดสีกุก เป็นสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีผลงานดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๒

พ.ศ. ๒๕๕๓ ว่าจ้างขุดเจาะน้ำบาดาล ใช้ในวัด - โรงเรียนวัดสีกุก ๒๔๖,๐๐๐ บาท

พ.ศ. ๒๕๕๓ สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาให้เข้ารับรางวัลพุทธคุณูปการ ประเภทรัชตเกียรติคุณ

พ.ศ. ๒๕๕๔ พัฒนาหมู่กุฏิสงฆ์ ๑๐ หลัง หอสวดมนต์ ๑ หลัง ยกสูงทำที่พักสงฆ์ได้อีก ๒๐ ห้อง เป็นเงิน ๗,๕๕๐,๐๐๐ บาท

พ.ศ. ๒๕๕๕ ทำเขื่อนกันน้ำเซาะชายฝั่งยาว ๓๒๕ เมตร สนับสนุนโดย สำนักผังเมือง เป็นเงิน ๓๒ ล้านบาท

ระวัง... ผีร้าย อบายมุข

ปัจจุบันนี้คนเราส่วนมากมักกลัวผีที่มองไม่เห็นตัว ต่างก็กลัวโดยคาดคะเนเอาว่ามันต้องมีลักษณะที่น่าเกลียดน่ากลัว มักมาในเวลาวิกาล หรือในขณะที่อยู่คนเดียว นั่นเป็นความคิดที่ไร้เหตุผล ในทางพระพุทธศาสนานั้น ผีที่ทุกคนควรกลัวควรระวังอย่างยิ่งนั้นคือ ทั้งหกชนิดที่ปรากฏให้เห็นอยู่ทั้งกลางวันและกลางคืนมันคอยเบียดเบียนล้างผลาญทรัพย์สินเงินทองของเราโดยไม่เลือกหน้า ฉะนั้น ท่านสาธุชนคนดีทั้งหลายอย่าได้ประมาท จงระวังและหลีกให้ไกล ไปให้พ้น กลัวให้จงหนัก เพราะผีทั้งหกถ้ามันหลอกเข้าแล้ว จะต้องช้ำใจตายไปในที่สุด ผีทั้งหกที่ว่านี้คือ

ผีที่หนึ่ง	ชอบสุราเป็นอาจิณ	ไม่ชอบกิน	ข้าวปลาเป็นอาหาร
ผีที่สอง	ชอบเที่ยวยามวิกาล	ไม่รักลูก	รักบ้านรักเมียตน
ผีที่สาม	ชอบดูการละเล่น	ไม่ละเว้น	บาร์คลับละครโขน
ผีที่สี่	คบคนชั่วมั่วกับโจร	หนีไม่พ้น	อาญาตราแผ่นดิน
ผีที่ห้า	ชอบเล่นม้ากีฬาบัตร	สารพัดถั่วโป	ไฮโลสิ้น
ผีที่หก	เกียจคร้านการหากิน	มีทั้งสิ้น	หกผีอัปรีย์เอย...

คนที่ตกเป็นทาสของผีร้ายแล้ว จะต้องกลายเป็นคนเสียคน ดังนี้

คนใจดี	ทำให้กลายเป็น	คนใจดำ
คนใจสูง	ทำให้กลายเป็น	คนใจต่ำ
คนใจงาม	ทำให้กลายเป็น	คนใจง่าย
คนไว้ใจได้	ทำให้กลายเป็น	คนโลเล
คนมีเสน่ห์	ทำให้กลายเป็น	คนน่าชัง
คนพูดน่าฟัง	ทำให้กลายเป็น	คนพูดไม่เข้าหูคน...

เคล็ดลับในการป้องกันผีร้ายทั้งหกนั้น คือ...

๑. ต้องเป็นผู้ที่มีสัจจะความจริงใจต่อตัวเอง หมายถึง ความจริงที่มีอยู่ในใจ เป็นสัจจธาตุหรือธาตุแห่งความจริงที่เกิดขึ้นในใจ โดยมีลักษณะที่จะพึงกำหนดรู้ได้ดังนี้

(๑) ความจริง เป็นคนพูดจริงทำจริง ประเภท "ยถาวาที ตถาการี พูดจริง ทำจริง"

(๒) ความตรง ความซื่อตรง ไม่คดโกง ไม่หลอกลวงคนอื่นโดยประการต่าง ๆ

(๓) ความเที่ยงแท้ เป็นคนจริงแท้ ไม่แปรผัน ต่อหน้าเช่นไร ลับหลังก็เช่นนั้น

๒. มีความข่มใจ เรื่องบางอย่างที่เกิดขึ้น เราต้องรู้จักข่มใจ อย่าไปข่มขู่ผู้อื่นต้องข่มใจตนเอง ถ้าข่มใจตนเองไม่ได้ จะกลายเป็นคนเลวร้าย อย่าปล่อยใจให้ตกเป็นทาสของผีร้ายคือ

(๑) การรู้จักข่มใจ อย่าปล่อยให้เป็นไปตามอำนาจของผีร้ายนั้น ๆ

(๒) การรู้จักฝึก คือการเตรียมพร้อม เพื่อสู้รบกับผีร้ายนั้นด้วยการฝึกใจให้เป็นผู้มีสติ มีสมาธิมั่นคง

(๓) การรู้จักหยุด เมื่อใดรู้ตัวว่ามีผีร้ายเข้าสิงสู่อยู่ในจิตใจ จงรู้เท่าทันแล้วหยุดอย่าได้ตามใจ ถ้าเราไปตามใจจะถูกผีร้ายพาเราลงนรกทั้งเป็น ๆ

๓. มีความอดทน ความอดทนนั้นมีลักษณะดังนี้

(๑) อดทนต่อความหนาว ร้อน หิวกระหาย อันเป็นเครื่องล่อลวงของผีร้าย

(๒) อดทนต่อความลำบาก ไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยากในการที่เราจะเอาชนะความทุกข์ยากลำบากต่าง ๆ อันเป็นหลุมพรางของผีร้าย

(๓) อดทนต่อความเจ็บใจ ให้นับ ๑ ถึง ๑๐ ก่อนทำ ก่อนพูด ในขณะความโกรธเกิดขึ้น

ถ้าทำได้ดังนี้ ผีร้ายทั้งหก จะมาทำร้ายท่านไม่ได้เลย จะมีแต่ความสุขกายสบายใจทั้งในปัจจุบันและอนาคตมีฐานะมั่นคง ร่ำรวยโดยไม่รู้ตัวและอยู่ในสังคมนี้ได้อย่างภาคภูมิใจตลอดกาล

ธรรมที่บรรพชิต ควรพิจารณา เนืองๆ ๑๐ อย่าง ดังนี้

๑. บรรพชิตควรพิจารณาเนืองๆ ว่า บัดนี้เรามีเพศต่างจากคฤหัสถ์แล้ว อาการกิริยาใดๆของสมณะ เราต้องทำอาการกิริยานั้นๆ

๒. บรรพชิตควรพิจารณาเนืองๆ ว่า ความเลี้ยงชีวิตของเราเนื่องด้วยผู้อื่น เราควรทำตัวให้เขาเลี้ยงง่าย

๓. บรรพชิตควรพิจารณาเนืองๆ ว่าอาการกายวาจาอย่างอื่น ที่เราจะต้องทำให้ดีขึ้นไปกว่านี้ ยังมีอยู่อีก ไม่ใช่เพียงเท่านี้

๔. บรรพชิตควรพิจารณาเนืองๆ ว่า ตัวของเราติเตียนตัวเอง โดยศีลได้หรือไม่

๕. บรรพชิตควรพิจารณาเนืองๆ ว่า ผู้รู้ใคร่ควรแล้ว ติเตียนเราโดยศีลได้หรือไม่

๖. บรรพชิตควรพิจารณาเนืองๆ ว่า เราจะต้องพลัดพรากจากของรักของชอบใจทั้งนั้น

๗. บรรพชิตควรพิจารณาเนืองๆ ว่า เรามีกรรมเป็นของตัว เราทำดี จักได้ดี ทำชั่วจักได้ชั่ว

๘. บรรพชิตควรพิจารณาเนืองๆ ว่า วันคืนล่วงไปๆ บัดนี้เราทำอะไรอยู่

๙. บรรพชิตควรพิจารณาเนืองๆ ว่า เรายินดีในที่สงัดหรือไม่

๑๐. บรรพชิตควรพิจารณาเนืองๆ ว่า คุณวิเศษของเรามีอยู่หรือไม่ ที่จะให้เราเป็นผู้ไม่เก้อเขิน ในเวลาที่เพื่อนบรรพชิตถามในกาลภายหลัง

โลกธรรม ๘ อย่าง (ที่เกิดขึ้นได้ กับทุกคน)

ธรรมที่ครอบงำสัตว์โลกอยู่ และสัตว์โลกย่อมเป็นไปตามธรรมนั้น เรียกว่า โลกธรรม โลกธรรมนั้นมี ๘ อย่างคือ มีลาภ ๑ ไม่มีลาภ ๑ มียศ ๑ ไม่มียศ ๑ นินทา ๑ สรรเสริญ ๑ สุข ๑ ทุกข์ ๑

ในโลกธรรมแปดอย่างนี้อย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น ควรพิจารณาว่า สิ่งที่เกิดขึ้นแล้วแก่เรา ก็แต่ว่ามันไม่เที่ยง เป็นทุกข์ มีความแปรปรวนไปเป็นธรรมดา ควรรู้ตามที่เป็นจริง อย่าให้มันครอบงำจิตได้ คือ อย่ายินดีในส่วนที่ปรารถนา อย่ายินร้ายในส่วนที่ไม่ปรารถนา

อานิสงส์ในการสวดมนต์

๑. ขับไล่ความขี้เกียจ ขณะสวดมนต์ อารมณ์เบื่อ เซื่องซึม ง่วงนอน เกียจคร้าน จะหมดไป เกิดความแช่มชื่น กระฉับกระเฉง

๒. ตัดความเห็นแก่ตัว เพราะขณะนั้นอารมณ์ของเรา ไปหน่วงอยู่ที่การสวด ไม่ได้คิดถึงตัวเอง ความโลภ ความโกรธ ความหลง จึงมิได้เข้าสู่วาระจิต

๓. ได้ปัญญา การสวดมนต์โดยรู้คำแปล รู้ความหมาย ย่อมทำให้ผู้สวดได้ปัญญา ได้ความรู้ แทนที่จะสวดแจ้วๆ เหมือนนกแก้วนกขุนทองโดยไม่รู้อะไรเลย เป็นเหตุให้ถูกค่อนแคะว่าทำอะไรโง่ ๆ

๔. จิตเป็นสมาธิ เพราะขณะนั้นผู้สวดมีจิตใจสำรวมมิฉะนั้นจะสวดผิดพลาดได้หน้า ลืมหลังเมื่อจิตเป็นสมาธิ ความสงบเยือกเย็นในจิตย่อมเกิดขึ้น

๕. ได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า เพราะขณะนั้น ผู้สวดมีกาย วาจาปกติ มีศีล มีใจแน่วแน่ มีสมาธิ มีความรู้ระลึกถึงคุณความดีของพระพุทธเจ้า มีปัญญาเท่ากับเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าด้วยการปฏิบัติบูชา

(จากบางตอนในคู่มือครูสอนศีลธรรมทุกระดับชั้น ของ อาจารย์สมทรง ปุญญฤทธิ์)

****

ผู้มีปกติแผ่เมตตาเสมอๆ ย่อมได้อานิสงส์ ๑๑ ประการ

ผู้มีเมตตา ย่อมเอาชนะใจผู้อื่น ซึ่งเป็นชัยชนะที่เด็ดขาด ไม่กลับแพ้ ผู้ตั้งอยู่ในเมตตาธรรม ชื่อว่าทำประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและแก่ผู้อื่น เมตตาทำให้จิตใจสดชื่น ผ่องใส มีความสุข ดังที่พระพุทธเจ้าแสดงอานิสงส์ของเมตตาไว้ ดังนี้ ๑, หลับก็เป็นสุข ๒, ตื่นก็เป็นสุข ๓, ไม่ฝันร้าย ๔, เป็นที่รักของมนุษย์ทั้งหลาย ๕, เป็นที่รักของอมนุษย์ คือภูตผีปีศาจทั้งหลาย ๖, เทวดาก็ช่วยปกป้องคุ้มครองภัยอันตราย ต่างๆ ๗, ทั้งพิษและไฟ ตลอดทั้ง ศัสตราอาวุธ ก็ไม่กล้ำกลาย ๘, จิตตั้งมั่นเป็นสมาธิได้เร็ว ๙, ผิวพรรณย่อมผ่องใส ๑๐, ตายก็มีสติ จิตใจไม่ฟั่นเฟือน ๑๑, เมื่อยังไม่บรรลุคุณธรรมที่สูงกว่า ย่อมเข้าถึง พรหมโลก

มงคลชีวิต นานาสุภาษิตสอนใจ

รวบรวมโดย พระมหาไชยา อริญฺชโย

- โกรธคนอื่น เหมือนจุดไฟเผาตัวเอง

เมตตาคนอื่น เหมือนสร้างบ้านให้ตัวเอง

- ชีวิตไม่พอกับตัณหา เวลาไม่พอกับความต้องการ

ที่พักครั้งสุดท้ายของชีวิต คือป่าช้า

- ถ้าทำตัวแข่งกับสังคม ความล่มจมจะตามมา

ถ้าทำงานเห็นแก่หน้า จะพบกับปัญหาเรื่อยไป

- ถ้าตัวเห็นแก่ได้ อย่าหวังน้ำใจจากเพื่อนฝูง

- ถ้ากลัวจนเกินไป จะทำอะไรไม่สำเร็จ

ถ้ากล้าจนเกินงาม จะพบกับความเดือดร้อน

- ถ้าขาดความพอดี จะเป็นหนี้ตลอดกาล

- ถ้าหวังแต่ความสนุก จะพบความทุกข์มหันต์

ถ้าขาดความยั้งคิด ชีวิตจะหมดความหมาย

- ถ้าทำใจให้สงบ จะพบความสุขเยือกเย็น

- ถ้ามีความพอดี จะเป็นเศรษฐีในเรือนยาจก

ถ้ามีแต่ความงก จะเป็นยาจกในเรือนเศรษฐี

- ถ้ามีเมตตาจิต จะมีญาติมิตรทั่วบ้าน

ถ้าเมตตาเกินประมาณ จะพบคนพาลทั่วเมือง

- ถ้าคิดถึงแต่ความหลัง จะพบรังแห่งความเศร้า

ถ้ามีแต่ความมัวเมา	จะพบความปวดร้าวภายหลัง
- ถ้าทำดีเพื่อเด่น	จะถูกเขม่นจากญาติมิตร
ถ้าทำดีด้วยน้ำจิต	จะมีชีวิตอยู่อย่างสบาย
- ถ้าหวังพึ่งแต่คนอื่น	จะต้องกลืนน้ำตาตัวเอง
- ถ้ารู้จักใช้เวลา	ชีวิตจะมีค่ากว่านี้
- อย่าทำตัวเป็นผู้รับฝ่ายเดียว	จงทำตัวเป็นผู้ให้ด้วย
- อย่าทำตัวให้เด่นกว่างาน	จงพยายามทำงานให้เด่นกว่าตัว
- ถ้ากินอยู่แต่พอดี	จะเป็นเศรษฐีเงินกู้
- ถ้ามั่วสุมกับอบายมุข	จะพบความทุกข์ในเบื้องปลาย
- ถ้าทำหูเบาเอาเขาว่า	จะต้องน้ำตาตกใน
- ถ้าพูดโดยไม่คิด	เท่ากับพ่นลมพิษใส่คนอื่น
- ถ้าจริงจังกับโลกเกินไป	จะต้องตายเพราะความเศร้า
- ถ้าต้องการความเป็นอิสระ	ให้พยายามชนะตัวเอง
- ถ้าไม่รู้จักความทุกข์	จะพบกับความสุขได้ที่ไหน
- ถ้าไม่ยอมปล่อยวาง	จะพบกับความว่างได้อย่างไร
- ถ้าหาความสุขจากความมัวเมา	ท่านกำลังจับเงาในกระจก
- ถ้าอยากเป็นคนงาม	อย่าวู่วามโกรธง่าย
- ถ้าอยากเป็นคนสบาย	อย่าเบื่อหน่ายความเพียร

- ถ้าอยากเป็นคนมั่งมี อย่าเป็นคนดีแต่จ่าย
- ถ้าอยากเป็นคนนำสมัย อย่าทำลายวัฒนธรรม
- ถ้าอยากเป็นคนมีเกียรติอย่าเหยียดหยามคนอื่น
- ถ้าอยากมีความรู้ อย่าลบหลู่ครูอาจารย์
- ถ้าอยากหาความสำราญ อย่าล้างผลาญสมบัติ
- ถ้าอยากเป็นคนมีอำนาจ อย่าขาดความยุติธรรม
- ถ้าอยากเป็นคนดัง อย่าหวังความสงบ
- เป็นอยู่เท่าที่มี ดีกว่าเป็นเศรษฐีเงินผ่อน
- ทำการงานอยู่กับบ้าน ดีกว่าสุขสำราญในบ่อน
- แสวงหาลาภจากการงาน ดีกว่าบนบานบวงสรวง
- ไม้เท้าของคนเฒ่า ดีกว่าลูกเต้าอกตัญญู
- รักกันฉันพี่น้อง ดีกว่าเงินทองเป็นไหนๆ
- ปิดปากไว้ไม่พูดจา ดีกว่านินทาเพื่อนบ้าน
- ยอมลำบากเมื่อหนุ่ม ดีกว่ากลุ้มเมื่อแก่
- อยู่คนเดียวอย่างสงบ ดีกว่าคบคนพาล
- คอยตักเตือนตัวเอง ดีกว่าเพ่งโทษคนอื่น
- ทำความดีแล้วดัง ดีกว่าถูกชังเพราะทำชั่ว
- ถ้ากินอยู่เกินฐานะ ชีวิตจะขรุขระเดือดร้อน
- ยอมลำบากตอนต้น ดีกว่ายากจนทีหลัง
- เป็นอยู่อย่างหมดหวัง คือการขุดหลุมฝังตัวเอง

- ชีวิตคือการต่อสู้ จงอยู่ด้วยความอดทน
- ถ้าตกอยู่ในอำนาจยาเสพติด เท่ากับเผาชีวิตทั้งเป็น
- ถ้ามัวเมาเอาแต่ดัง ชีวิตจะพังเพราะชื่อเสียง
- ถ้าจะเป็นผู้ใหญ่ อย่าเชื่อง่ายหูเบา
- อำนาจวาสนา คือที่มาของความกังวล
- โลกจะลุกเป็นไฟ เพราะใจขาดธรรมะ
- ถ้าชนะด้วยอาวุธ จะสิ้นสุดด้วยความแค้น
ใช้ธรรมะชนะแทน ความขุ่นแค้นจะหายไป
- ถ้าเสรีไม่มีเขต จะเป็นเหตุให้วุ่นวาย
ถ้าเสรีตามกฎหมาย ความวุ่นวายสงบลง
- ถ้าผู้ใหญ่ตามใจว่า จะชักพาให้เดือดร้อน
ถ้าผู้น้อยฝืนคำสอน จะเดือดร้อนไปทั่วเมือง
- ถ้าทำงานมุ่งเพื่อตัว จะหมองมัวชั่วชีวิต
ถ้าทำงานเพื่ออุทิศ สิ้นชีวิตชื่อยังอยู่
- เป็นพระไม่สังวร จะถ่ายถอนความศรัทธา
เป็นชาวบ้านไม่เสาะหา จะนำพาให้ล่มจม
- ประชาธิปไตยตามใจว่า คือที่มาแห่งความวุ่นวาย
- สังคมจะเป็นธรรม เพราะไม่เหยียบย่ำคนอื่น
- คนไม่เคารพกฎหมาย เหมือนวัวควายไม่มีคอก
- ดูบ้านเมืองดูที่ความสะอาด ดูประชาชนดูที่ความสามัคคี

- ดูคนดูที่งาน ดูลูกหลานดูที่ความเคารพ
- ดูหญิงดูที่ความอาย ดูชายดูที่ความกล้า
- ดูพระดูที่กิจวัตร ดูคฤหัสถ์ดูที่ความขยัน
- เพ่งโทษตนเป็นบัณฑิต เพ่งความผิดคนอื่นเป็นพาล
- เสียเงินทองไม่เป็นปัญหา เท่ากับเวลาและเสียใจ
- ถ้าใช้กฎหมู่ จะอยู่อย่างรำคาญ
ใช้อำนาจทางศาล จะสำราญทั่วเมือง
- เห็นผู้ใหญ่ว่าโง่ เห็นนักเลงโตว่าฉลาด
เห็นพ่อแม่ไม่สามารถ คืออุบาทว์บ้านเมือง
- เห็นคุกเป็นบ้าน สุราบานเป็นเพื่อน
บ้านเรือนเป็นศาลา คือที่มาของความวิบัติ
- ส่งเสริมการพนัน แข่งขันความมั่งมี
ไม่เชื่อคนแต่เชื่อผี จะมั่งมีได้อย่างไร
- ความสุขโลกีย์ มีได้ชั่วคราว
ความสุขยืนยาว ต้องเข้าหาธรรม
- ปฏิรูปจะได้ผล ประชาชนต้องร่วมใจ
- ถ้าจะทำงานเพื่อชาติ อย่าแสวงหาอำนาจเพื่อตัว
ถ้าจะทำงานเพื่อศาสนา อย่าแสวงหาอามิส
- อยากให้ไทยคงเป็นไทย อย่าทำลายวัฒนธรรม
- ความวิบัติของชาติ คือประชาราษฎร์แตกสามัคคี

- สังคมมากกว่าส่วนตัว ชีวิตครอบครัวจะเดือดร้อน
- เป็นทุกข์เพราะความจน ดีกว่าทุกข์ทนเพราะเป็นหนี้
- ประดับกายด้วยความดี มีราศีกว่าประดับเพชร
- ฆ่าสัตว์ได้โทษ ฆ่าความโกรธได้บุญ
- อยากจะหนีความทุกข์ อย่าหวังความสุขทางกาย
- ปฏิวัติดัดนิสัย จึงจะเป็นการแก้ไขที่ถูกต้อง
- ถ้ารักประเทศชาติ อย่าถือโอกาสร่ำรวย
- ถ้าอยากเป็นคนก้าวหน้า อย่ามัวอิจฉาคนอื่น
- ถ้าอยากเป็นชายจริงหญิงแท้ อย่าเปลี่ยนแปรประเพณี
- คุณค่าของสัตว์อยู่ที่กาย คุณค่าหญิงชายอยู่ที่ความประพฤติ
- ภัยใหญ่ของชีวิต คือความคิดลุ่มหลง
- ถ้าบัณฑิตนินทา ดีกว่าถูกคนพาลยกย่อง
- ถ้าไม่อยากให้ผิดหวัง ให้ระวังอย่าโลภ
- ถ้าไม่อยากให้จิตวุ่นวาย ให้นึกถึงตายไว้บ้าง
- ถ้าไม่อยากโศกเศร้า ให้มองโลกเป็นอนิจจัง
- เป็นอยู่อย่างเกียจคร้าน จะล้างผลาญสมบัติ

เป็นอยู่อย่างประหยัด จะได้สมบัติจากตัวเอง

- เจริญทางวัตถุ จะคุกรุ่นเป็นไฟ
- มีธรรมเป็นอำนาจ จะปราศจากภัยเวร

มีอธรรมเป็นใหญ่ เวรภัยจะตามมา

- ความสุขแบบชาวโลก	มีทุกข์โศกเป็นผล
ความสุขอริยชน	มีผลเป็นความสงบ
- เลิกเห็นแก่ตัวได้เมื่อใด	จะสุขใจเมื่อนั้น
- ไม่ทำการงาน	คบอันธพาล
มั่วสุขสำราญ	ไม่นานหมดตัว
- มัวเมาอามิส	หลงยาเสพติด
ทำการทุจริต	ยาพิษสังคม
- อวดดื้อถือตน	ไม่ฟังเหตุผล
ยุแยงแฝงกล	คือคนทำลาย
- แก้ด้วยการเพิ่ม	จะเสริมปัญหา
แก้ด้วยปัญญา	ปัญหาจะลด
- โลกนี้สับสน	เพราะคนมุ่งรบ
โลกนี้สงบ	เพราะเคารพธรรม
- ขยันหมั่นไว้จะได้ดี	แต่อย่ามีความโลภ
- หวังได้ทรัพย์จากการพนัน	คือความเพ้อฝันของคนสิ้นคิด
- ความหลงไหลอบายมุข	คือความทุกข์ของครอบครัว
- ปัญหาเศรษฐกิจและจิตใจ	ต้องแก้ไขพร้อมกัน
- การพัฒนาที่ถูกทาง	คือการเสริมสร้างคนดี
- ดูคนดีที่การกระทำ	ดูผู้นำดูที่การเสียสละ
- ความคิดริษยา	เหตุที่มาของการแตกแยก

- ชีวิตที่ยุ่งยาก เพราะมีความอยากมากเกินไป
- ทุกข์ยากที่อุปาทาน สุขสำราญที่ปล่อยวาง
- หมั่นนึกถึงความตาย คืออุบายแห่งความไม่ประมาท
- คนเกียจคร้านไม่เอางาน เป็นคนพิการสากล
- คนที่หวังพึ่งโชคชะตา เป็นคนปัญญาอ่อน
- คนที่ท้อถอยเบื่อหน่าย เป็นคนตายก่อนหมดอายุ
- คนที่มัวเมาเอาแต่เงิน จะห่างเหินจากญาติพี่น้อง
- กินเหล้าเพื่อสังคม เป็นค่านิยมที่ผิด
- ความวิตกกังวลใจ เป็นโชคร้ายของชีวิต
- ความยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นอุบายสร้างสันติ
- ตัวอย่างที่ไม่ดีในสังคม สร้างค่านิยมที่ให้โทษ
- ความง่ายอยู่ที่ปาก ความยากอยู่ที่ทำ
- ทำดีไม่มีประมาณ ก่อความรำคาญให้คนอื่น
- สู้รบแบบพุทธะ คือการเอาชนะตัวเอง
- ระวังหูของเรา ดีกว่าเฝ้าปิดปากคนอื่น
- เหนื่อยกายหลับสนิท เหนื่อยจิตหลับไม่ลง
- พยับแดดลวงตา โลกมายาลวงใจ
- ไม่หยุดไม่ถึงพระ ไม่ละไม่ถึงธรรม
- ลำบากเพราะการงาน ดีกว่าสำราญแล้วกลุ้ม
- ลำบากเพราะประหยัด อัตคัดเพราะฟุ่มเฟือย

- คุณความดีมีมาก ส่วนที่หายากคือคนทำดี
- ทำอะไรตามใจว่า สร้างปัญหาให้ตัวเอง
- อามิสเป็นเพียงสิ่งอาศัย ความสุขใจอยู่ความสงบ
- ความสุขที่ได้จากตัณหา มีค่าเท่ากับความทุกข์
- สะดวกนักมักมักง่าย สบายนักมักลืมตัว
- การรู้จักปล่อยวาง เป็นวิถีทางสงบสุข

อย่านอนตื่นสาย อย่าอายทำกิน อย่าหมิ่นเงินน้อย
อย่าคอยวาสนา อย่านั่งตาลอย จะพลอยไม่รู้
อย่าสุกก่อนห่าม อย่าหามก่อนแต่ง อย่าแดงก่อนแดด
อย่าแปดก่อนเจ็ด อย่าเสร็จก่อนทำ อย่าค่ำก่อนมืด
อย่าจืดก่อนจาง อย่าล้างก่อนเปื้อน อย่าเลือนก่อนลืม
อย่าดื่มก่อนดู อย่ารู้ก่อนเกิด อย่าเลิศก่อนยก
อย่าตกก่อนพลัด อย่าบังความดี อย่าสอนคนบ้า
อย่าว่าคนดี อย่าตีคนใบ้ อย่าไล่คนแบก
อย่าแทรกคนแน่น อย่าแค้นคนโม้ อย่าโห่คนเก้อ
อย่าเออคนอวด อย่ากวดคนเก่า อย่าเล่าคนร้อน
อย่ารอนคนไร้ อย่าให้คนเห่อ อย่าเผลอคนคด
อย่าปดคนซื่อ อย่าถือคนหลับ อย่ารับคนชั่ว
อย่ากลัวคนขลาด อย่าหวาดคนดี
อยากเป็นคนงาม อย่าดัดจริต อยากมีฤทธิ์อย่าริษยา

วัดสีกุก สร้างเมื่อ ๒๒๔๐ ภาพนี้ถ่ายเมื่อ ๒๕๔๐